

бурук ајвар прекрасно салата гости мезе кај
срна јогурт чај дома боза патлиџан тавче
таратур оро расположение турлитава чо
качунка друштво забава суница свадба ра
пролет фраер зезање сонце бавча тег.
филџан ѓезве доблест кралица суштина баклава кадаиф мед
лубеница перница саксија фенер сокак врв маало еснаф пазар
мечта чаршија книга планина езеро молив смоква тишина
работа кајче коледе чергиче босилек килим зачин срце чорап
папуча џунџуле крпа слатко мир девојче деница дечки се
гледаме прегратка алва фустан вкусно на здравје мерак
тамам поздрав насмевка надеж сладолед прошетка брат
гужва лозје бакнеж пиреј прекрасно салата калинка гости
мезе кафе локум леб и сол срна јогурт дома боза патлиџан
тавче гравче сарма ајде таратур оро расположение турлитава
чочек среќа кафана качунка бурек ајвар друштво забава
суница свадба ракија мамурлак сон пролет фраер зезање
сонце бавча тегла лименка точак филџан ѓезве доблест

иф мед лубеница перница
наф пазар мечта чаршија
ка тишина работа смоква
м зачин срце чорап папуча
деница дечки се гледаме
ја здравје мерак тамам
прошетка брат гужва лозје

АЈДЕ ДА УЧИМЕ МАКЕДОНСКИ

МИРОВЕН КОРПУС СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Содржина

СИМБОЛИ:	1
МАКЕДОНСКАТА АЗБУКА	2
ЛЕКЦИИ	5

1. ЈАС СУМ ОД МАКЕДОНИЈА, ТИ СИ ОД АМЕРИКА	6
2. ШТО СТЕ ПО ПРОФЕСИЈА?	11
3. ХРАНА	15
4. НА ПАЗАР	21
5. САКАМЕ ДА ЈАДЕМЕ	26
6. СЕМЕЈСТВО	31
7. ИЗВИНЕТЕ, КАДЕ Е...?	39
8. ВРЕМЕ	44

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!	1	50
9. СЕКОЈ ДЕН		58
10. СРЕЌЕН ПАТ!		63
11. ШТО ЏЕ ПРАВИТЕ УТРЕ?		69
12. ШТО ПРАВЕВТЕ ВЧЕРА?		74
13. МИНАТАТА ГОДИНА		79
14. КАКВО Е ВРЕМЕТО ДЕНЕС?		83

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!	2	89
15. МЕ СЛУШАШ?!		94
16. НА ДОКТОР		105
17. ЛЕЛЕ, КАКВА ДЕВОЈКА! ЛЕЛЕ, КАКОВ ДЕЧКО!		110
18. ШТО ДА ОБЛЕЧАМ?		114
19. ХОБИ		118
20. ШТО ИМА НОВО?		123

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!	3	127
21. МАКЕДОНСКА КУЈНА		131
22. МАРФИЕВ ЗАКОН		135
23. ДАЛИ СТЕ БИЛЕ ВО ОХРИД?		140
24. МАКЕДОНСКИ НАРОДНИ ПРИКАЗНИ		146
25. МИРОВЕН КОРПУС		149

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!	4	152
КОМУНИКАТИВНИ ВЕЖБИ		159
ТЕКСТОВИ		199
РЕЧНИК ВО СЛИКИ		207

СИМБОЛИ:

1. = СЛУШАЈТЕ!

2. = ФРЛЕТЕ ЈА ТОПКАТА И КАЖЕТЕ РЕЧЕНИЦА!

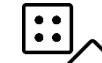
3. = ПРАШУВАЈТЕ!

4. = ЗБОРУВАЈТЕ ВО ПАРОВИ!

5. = ПИШУВАЈТЕ/ ПОПОЛНЕТЕ!

6. = ИГРА СО КОЦКИ

7. = РАБОТЕТЕ ВО ГРУПИ!

8. = ЧИТАЈТЕ!

9. = ЗБОРУВАЈТЕ!

10. = ОБОЈТЕ/ НАЦРТАЈТЕ!

11. = ГЛЕДАЈТЕ!

А а (f <u>a</u> ther)	Б б (b <u>oy</u>)	В в (v <u>an</u>)	Г г (g <u>irl</u>)	Д д (d <u>og</u>)
Ѓ ѓ (arg <u>ue</u>)	Е е (p <u>et</u>)	Ж ж (plea <u>sure</u>)	З з (ze <u>bra</u>)	Ѕ ѕ (god <u>zilla</u>)
И и (pi <u>zza</u>)	Ј ј (yar <u>d</u>)	Ќ ќ (ski <u>n</u>)	Л л (loo <u>k</u>)	Љ љ (mi <u>llion</u>)
М м (mo <u>on</u>)	Н н (no <u>se</u>)	Њ њ (ca <u>nyon</u>)	О о (occ <u>asion</u>)	П п (sp <u>ider</u>)
Р р (thr <u>illed</u>)	С с (su <u>n</u>)	Т т (to <u>ast</u>)	Ќ ќ (cu <u>te</u>)	Ү ү (bo <u>ot</u>)
Ф ф (footba <u>ll</u>)	Х х (ho <u>tel</u>)	Ц ц (ca <u>ts</u>)	Ч ч (choc <u>olate</u>)	Џ џ (ju <u>nkle</u>)
Ш ш (sho <u>e</u>)				

Слушајте и заокружете:

Т – Д	О – У	З – С	К – Г	Ч – Џ
А – Е	Е – И	М – Н	И – Ј	С – К
Н – Њ	Л – Љ	П – Б	П – Р	Ш – Ж
Ѓ – Џ	Џ – Ж	С – С	Х – Н	С – Ш
Ф – В	Б – В	Г – Ѓ	Ж – З	Џ – Ј

Пишувачте:

ЗДРАВО!

ДОБРОВЕЧЕР!

ДОБАР ДЕН!

ПРИЈАТНО!

ДОБРА НОЌ!

ДОБРО УТРО!

0
нула

1
еден

2
два

3
три

4
четири

5
пет

6
шест

7
седум

8
осум

9
девет

10
десет

А: Здраво!

Б: Здраво!

А: Јас сум Ана. А вие?

Б: Јас сум Мајкл.

А: Како сте Мајкл?

Б: Добро! А вие?

А: Добро.

Б: Јас сум од

Америка, од Калифорнија. А вие?

А: Јас сум од Македонија, од Битола.

Б: Мило ми е!

А: Мило ми е!

Б: Пријатно!

А: Пријатно!

А: Добар ден!

Б: Добар ден!

А: Повелете!

Б: Сакам хамбургер и чаша вода, ве молам!

А: Нема хамбургер, може пица?

Б: Не, благодарам.

Може кафе и чаша вода.

А: Да, може!

Б: Благодарам!

А: Повелете!

Б: Благодарам!

: Што е ова?

ЛЕКЦИИ

1. ЈАС СУМ ОД , ТИ СИ ОД

1. Слушајте:

Здраво, **јас** сум
Маја. А **вие**?

Ние сме Марко и
Тони. **Јас** сум
Марко, а **тој** е
Тони. Мило ми е!

1. ЈАС СУМ...

2. ТИ СИ...

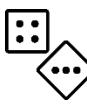
3. ТОЈ/ТАА/ТОА Е...

1. НИЕ СМЕ...

2. ВИЕ СТЕ...

3. ТИЕ СЕ...

1.1.

Фрлете ја коцката и кажете реченица!

А: коцката (ЈАС, ТИ, ТОЈ...); Б: коцката (СУМ, СИ, Е...) и кажете реченица!

Пример: А: ЈАС...

Б: Јас СУМ Маја.

1.2.

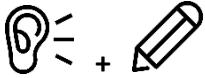

Фатете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТИ...

Б: Ти си од Македонија.

1.3.

Слушајте и пополнете:

А: Добро утро!

Б: _____ !

А: Како _____ ?

Б: Добро. А _____ ?

А: Добро. Јас _____ Ана, а таа _____ Лидија. А _____ ?

Б: _____ сум Марк, а _____ е Филип.

А: Ние _____ од Македонија. А _____ ?

Б: _____ сме од Америка.

А: Мило ми е!

Б: Мило ми е!

1.3.1.

Прочитајте го дијалогот во парови!

1.3.2.

Зборувајте за вас и за другите!

2. Слушајте :

Марко
~~Ана~~

Јас сум Марко.
Јас **НЕ** сум Ана.

~~Марко~~
Ана

Јас сум Ана.
Јас **НЕ** сум Марко.

JAC + HE + SUM

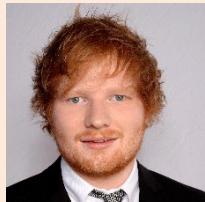
2.1. Зборувајте во парови:

Пример: Јас сум Наташа. Јас не сум Ивана.

Јас сум од , јас **НЕ** сум од . А вие?

2.2. Зборувајте за личностите од сликите:

Пример: Тој не е Морган Фримен. Тој е Ед Ширан.
Тој не е од Америка. Тој е од Англија.

Морган Фримен

Џорџ и Амал Клуни

Цастин Тимберлејк

Барак Обама и Мишел Обама

Ед Ширан

Селена Гомез

3. Слушајте:

- Ана: Добар ден!
Марк: Добар ден!
Ана: Како сте?
Марк: Добро. А вие?
Ана: Добро. Јас сум Ана. Таа е Лидија. А вие?
Марк: Јас сум Марк, а тој е Филип.
Ана: Ние сме **од** Македонија. **ОД КАДЕ СТЕ ВИЕ?**
Марк: Ние не сме **од** Македонија, ние сме **од** Америка.
Јас сум **од** Илиноис, а Филип не е **од** Илиноис, тој е **од** Аризона.
ОД КАДЕ Е Лидија?
Ана: Лидија е **од** Скопје. Јас не сум **од** Скопје, јас сум **од** Охрид.
Марк: Мило ми е!
Ана: Мило ми е!

ОД КАДЕ СТЕ ВИЕ?

3.1. Прашања за т.3:

Од каде е Ана?
 Од каде е Лидија?
 Од каде се Ана и Лидија?
 Од каде е Марк?
 Од каде е Филип?
 Од каде се Марк и Филип?
 Од каде си ти?
 Од каде сте вие?

3.2. Прашајте ги сите од групата од каде се!

Слушајте и пополнете:

-ЕЦ	-КА	-ЦИ	-КИ
МАКЕДОНЕЦ	МАКЕДОНКА	МАКЕДОНЦИ	МАКЕДОНКИ
АМЕРИКАНЕЦ	АМЕРИКАНКА	АМЕРИКАНЦИ	АМЕРИКАНКИ
АЛБАНЕЦ	АЛБАНКА	АЛБАНЦИ	АЛБАНКИ
-ЦИ			
МАКЕДОНЦИ			
АМЕРИКАНЦИ			
АЛБАНЦИ			

Ова е Ана. Тaa е од . Тaa е **МАКЕДОНКА**. Ова е Џејн. Тaa е од . Таа е _____.

Ова е Џон. Тој е од . Тој е **АМЕРИКАНЕЦ**. Ова е Иван. Тој е од . Тој е _____.

Ова е Кате, а ова е Вера. Тие се од . Тие се **МАКЕДОНКИ**. Ова е Џенифер, а ова е Сара.

Тие се од . Тие се _____.

Ова е Иван, а ова е Кирил. Тие се од . Тие се **МАКЕДОНЦИ**. Ова е Џон, а ова е Мајкл.

Тие се од . Тие се _____.

Ова е Александар, а ова е Билјана. Тие се од . Тие се **МАКЕДОНЦИ**. Ова е Џон, а ова е Џејн.

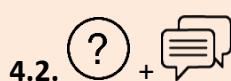
Тие се од . Тие се _____.

4.1. Претставете се и прашувајте:

Пример: Јас сум Ана. Јас сум од Македонија. Јас сум Македонка.

Јас не сум од Америка. Јас не сум Американка. Од каде сте вие?

4.2. Прашувајте за личностите од сликите:

Пример: А: Од каде е Каролина?

Б: Каролина е од Македонија. Таа не е Американка, таа е Македонка.

A

Каролина

Рajan и Блејк

Вил

Каролина

Рajan и Блејк

Вил

Милчо

Аријана

Џеј Зи и Бијонсе

Милчо

Аријана

Џеј Зи и Бијонсе

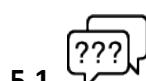
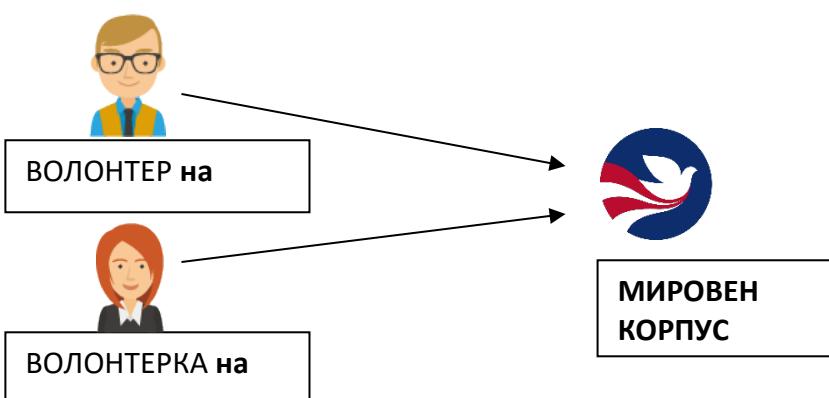

4.3. Зборувајте за другите од групата!

Пример: Таа не е Ана. Таа е Сара. Таа не е од Македонија.

Таа не е Македонка. Таа е од Америка. Таа е Американка.

5.

5.1. Прашувајте и зборувајте за себе!

Пример: Јас сум Џејн. Јас не сум Македонка. Јас сум од Америка. Јас сум Американка. Јас сум волонтерка на Мировен корпус. А вие?

5.2. Зборувајте за другите од групата:

Пример: Ти си од Америка. Ти си Американка. Ти си волонтерка на Мировен корпус. Тој е волонтер на Мировен корпус. Тие се.....

5.3. Слушајте и пополнете:

Добро утро! Јас сум _____. Јас не сум _____

Америка. Јас сум _____. Јас сум од Македонија. _____ е Ана и таа _____ Македонка. Таа е од _____. Ние не сме _____ на Мировен корпус. Тој е _____. Тој е волонтер на _____ корпус. Тој не _____ Македонец. Тој е _____. Таа е Џесика. Таа е од _____, исто така. Мајкл и Џесика _____ Американци и _____ на Мировен корпус.

5.3.1.

Зборувајте во парови за текстот:

1. А: Од каде е Лидија?

Б: Лидија е од Македонија. Таа е Македонка. Таа не е од Америка. Таа не е Американка. Таа не е

2. Од каде е Ана?

3. Од каде е Мајкл?

4. Од каде е Џесика?

2. ШТО СТЕ ПО ПРОФЕСИЈА?

1. Слушајте:

Добар ден!
Јас се викам Игор.
Како се викате вие?

Добар ден!
Јас се викам
Лидија.
Мило ми е!

ЈАС СЕ ВИКАМ...

КАКО СЕ ВИКАТЕ ВИЕ?

1.1. Зборувајте како Игор и Лидија!

1.2. + :

- А: **Како се викате?**
Б: Јас се викам А како се викате вие?
А: Јас се викам **Од каде сте вие?**
Б: Јас сум од Македонија, од Скопје. А од каде сте вие?
А: Јас сум од Америка, од Детроит.
Б: Мило ми е.
А: Мило ми е.

2. Слушајте:

ШТО СТЕ ПО ПРОФЕСИЈА?

ПРОФЕСОР

- А: Ова е Гоце.
Б: Што е тој по професија?
А: Тој е **професор по английски јазик**.

ПРОФЕСОРКА

- А: Ова е Радмила.
Б: Што е таа по професија?
А: Таа е **професорка по македонски јазик**.

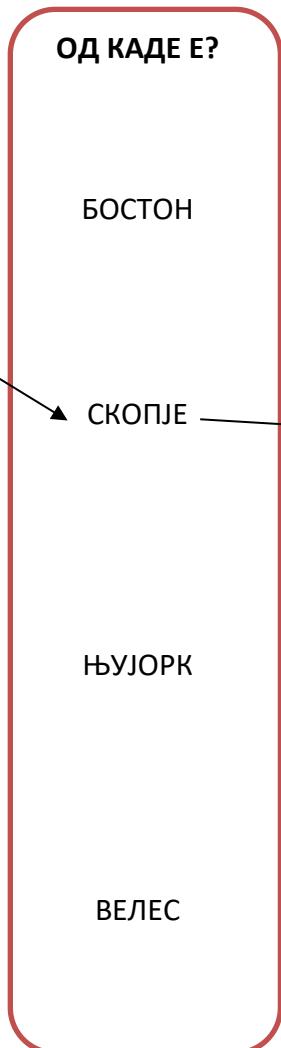
2.1. Зборувајте со колегите за вашата професија!

2.2. Зборувајте за другите!

2.3. Слушајте го текстот и поврзете (→):

2.4. Прашувајте и зборувајте за луѓето од текстот:

Пример:

А: Од каде е Гоце?

Б: Гоце е од Скопје.

А: Што е тој по професија?

Б: Тој е професор по английски јазик.

2.5. Комуникативни вежби - Дијалог во парови

3.

?	Дали сум јас од Македонија?
✓	Да, јас сум од Македонија. Јас сум Македонка.
X	Не, јас не сум од Македонија. Јас не сум Македонка.

Слушајте!

ДАЛИ сум јас...? си ти...? е тој/така/тоа...?	ДАЛИ сме ние...? сте вие...? се тие
--	--

3.1. Прашувајте во парови:

A:

Дали сте вие професор?
 Дали се тие Американци?
 Дали е тој специјален едукатор?
 Дали е таа Македонка?

Б:

Дали сте вие Македонци?
 Дали се тие волонтери на Мировен корпус?
 Дали сум јас Американка?
 Дали сме ние Албанци?

3.2. Напишете прашања!

- _____? Јас се викам Ивана.
 _____? Не, не сум Американка.
 _____? Од Скопје, од Македонија.
 _____? Не, не сум специјален едукатор.
 _____? Професорка по английски јазик.
 _____? Добро, а вие?

ДАЛИ

?

КАКО

?

ШТО**КАДЕ**

?

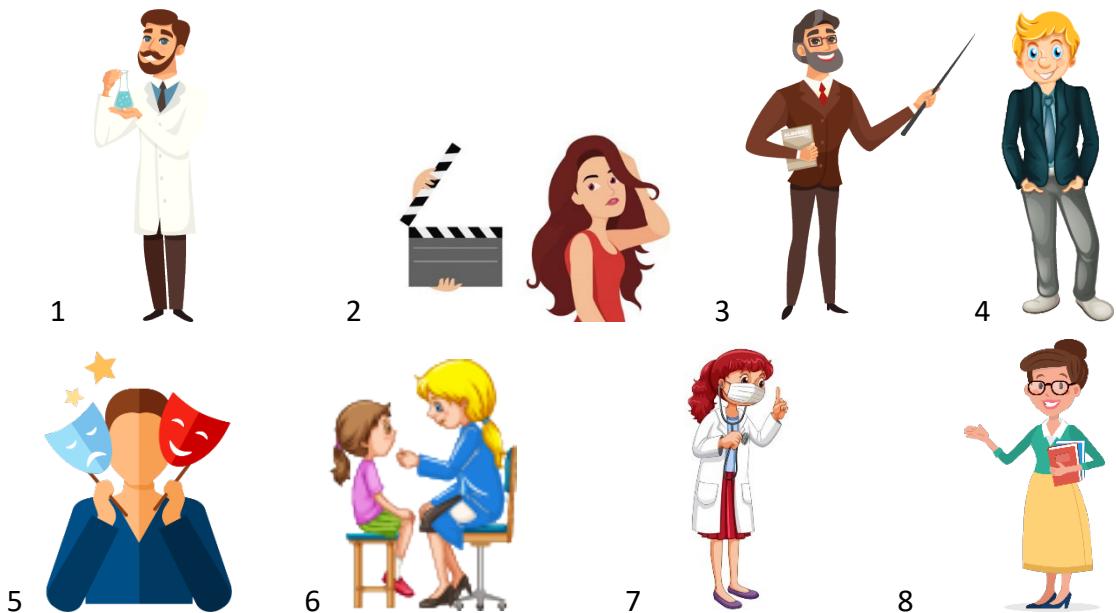

3.3. Зборувајте во парови како во 3.2.

3.4. Зборувајте за личностите од сликите:

Дали е Американец?
Што е по професија?
Дали е волонтерка на Мировен корпус?
Од каде е?

Culture Corner

People might ask you about how much you earned in the US (or here). This is nothing personal, and it's something that people like to talk about.

3. ХРАНА

1. Слушајте:

А: Добар ден!

!

Б: Добар ден! и вода, ве молам!

А: Нема , може ?

Б: Не, благодарам. , ве молам!

А: Нема хамбургер, може ?

Б: Да, може. Благодарам!

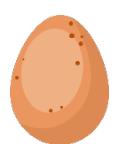

1.1. Вежбајте со партнерот:

1.2. Пишувајте:

A

Б

1.2.1. Вежбајте со партнерот:

Пример:

А: Што сакате?

Б: Јас сакам путер. Не сакам месо, сакам салата и супа.

Не сакам џем, не сакам сирење, сакам кашкавал? А вие?

А: Јас не сакам леб, сакам...

1.3. Речник во слики - ХРАНА

1.4. НАПИШЕТЕ (✓ / X) ШТО И ШТО :

Пример: Јас сакам салата, јогурт и месо. Јас не сакам џем и чај. А вие?

						
ВИЕ						

1.5. Погодете ги имињата на сликите:

1.5.1. Кажете што сакате и што не сакате вие, како во дијалогот:

A: Добар ден!

Б: Добар ден! , , , и !

A: , ?

Б: Не, _____, , .

2. Слушајте:

Добар ден!
Повелете,
што **сакате**?

Јас **сакам** чај.
Тој **сака** кафе.
Ние **сакаме**
вода, ве молам!

2.1. Фрлете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТИ...

Б: ТИ САКАШ КОКА-КОЛА.

2.2. +

Прашувајте и пишувајте:

ИМЕ	Што ?	Што ?

2.2.1. Зборувајте за другите:

Пример: Ти сакаш... Тој... Таа... Тие...

САКА

(Таа сака кафе)

1. Јас САКАМ	1. Ние САКАМЕ
2. Ти САКАШ	2. Вие САКАТЕ
3. Тој/Таа/Тоа САКА	3. Тие САКААТ

3. Слушајте:

кафе **СО** шеќер

кафе **БЕЗ** шеќер

3.1. Зборувајте и прашувајте:

Пример: А: Што сакате?

Б: Сакам кафе со млеко, без шеќер. А што сакате вие?

3.2. Зборувајте за другите:

Пример: Тој не сака леб со џем. Таа сака.... Тие...

4.

4.1. ДОПОЛНЕТЕ ЈА ТАБЕЛАТА:

ЕДЕН ♂ -консонант	ЕДНА ♀ -а	ЕДНО ☺ -о / -е
леб путер	салама банана	млеко јајце

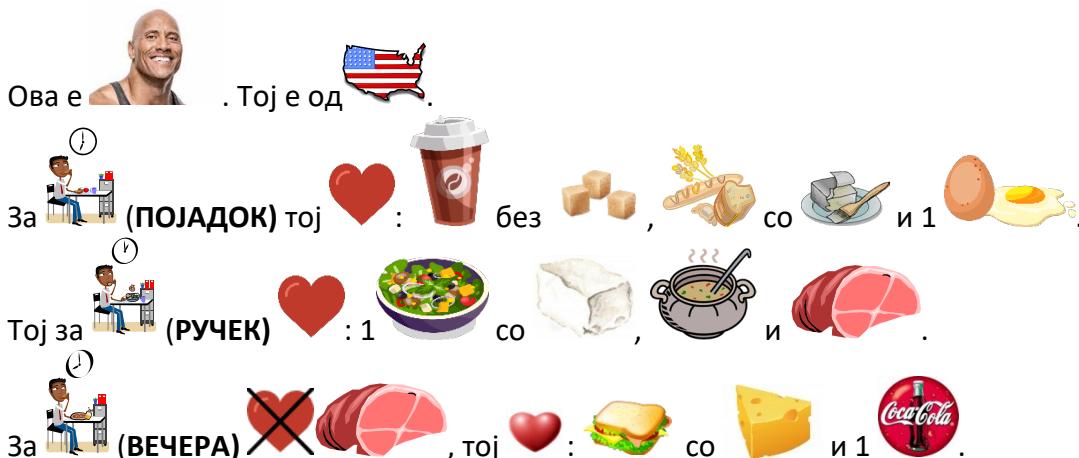
4.2. Зборувајте во парови!

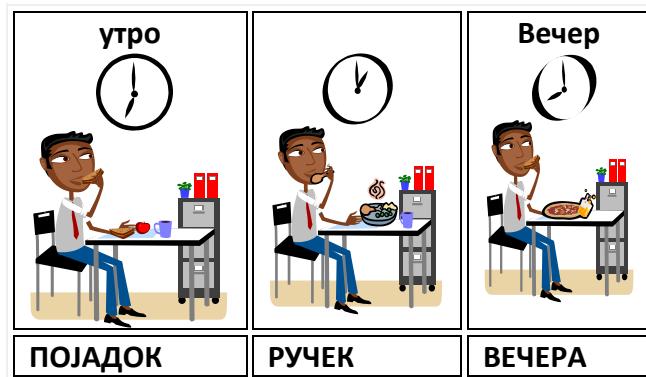
Пример:

А: Јас сакам еден чај со млеко, едно јајце и една кока-кола. Што сакате вие?

Б: Јас сакам едно кафе без шеќер, еден сендвич со кашкавал и една салата.

5. СЛУШАЈТЕ:

5.1. Прашувајте за текстот:

A

Дали е тој Американец?
Што сака за појадок?
Дали тој сака кафе без шеќер за ручек?
Дали Двејн Џонсон сака салата за појадок?

B

Дали е тој Македонец?
Што сака за вечера?
Што сака за ручек?
Дали Двејн сака супа за вечера?

5.2. + Прашувајте и пишувайте:

ИМЕ	Што сакате за појадок?	Што сакате за ручек?	Што сакате за вечера?

5.2.1. Зборувајте за другите!

5.3. + Најдете некој кој...

1.	за појадок	
2.	за вечера	
3.	за ручек	
4.	за вечера	
5.	за појадок	
6.	за ручек	

6. Слушајте!

Перо **ИМА** хамбургер.

Перо **НЕМА** хамбургер.

6.1. Фатете ја топката и кажете реченица!

6.1.1. ИМА

- Пример:** А: ТИ...
Б: ТИ имаш кока-кола.

6.1.2. НЕМА

- Пример:** А: НИЕ...
Б: НИЕ НЕМАМЕ хамбургер.

7. Комуникативни вежби - Крстозбор 0-10

7.1. БРОЕВИ :

11-19

 + НА + (Д) ЕСЕТ

11 – единаесет

15 – петнаесет

20 - 90

 + (Д) ЕСЕТ

29 – дваесет и девет

86 – осумдесет и шест

60 – шеесет

100 - 900

 + СТО

132 – сто триесет и два

647 – шесто четириесет и седум

200 – двеста; 300 - триста

7.2. Комуникативни вежби - Колку е..?

8. Слушајте:

А: Добар ден! Повелете?

Б: Добар ден! Дали имате кафе?

А: Да.

Б: Сакам едно кафе со млеко и една чаша кока кола.

А: Повелете!

Б: **КОЛКУ** е?

А: 200 денари.

Б: **Ооо, СКАПО!**

А: Добар ден! Повелете?

Б: Добар ден! Дали имате кафе?

А: Да.

Б: Сакам едно кафе со млеко и една чаша кока кола.

А: Повелете!

Б: **КОЛКУ** е?

А: 80 денари.

Б: **Ммм, ЕВТИНО!**

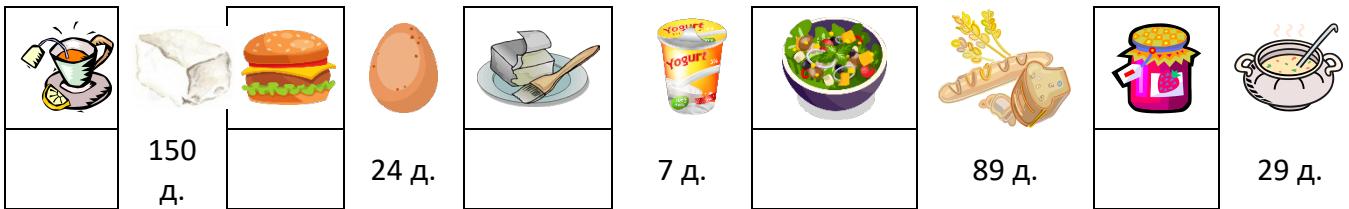
8.1. Комуникативни вежби – Скапо/Евтино

8.1.1. Зборувајте како во дијалозите!

8.2. Прашувајте и зборувајте во парови!

Пример: А: Колку е еден чај?
 Б: Еден чај е 75 денари.
 А: Дали е тоа скапо / евтино?
 Б: Тоа е многу скапо.

А

Б

Culture Corner

When you go to a restaurant, cafe, bar or club you need to order something. Not ordering anything is culturally not appropriate.

4. НА ПАЗАР

1. Што е ова?

1.1. реченица:

еден

една

едно

1.2. Речник во слики – На пазар

1.3. Прашувајте и зборувајте во парови:

A

Дали сакате за појадок?

Б

Дали сакате за вечерта?

Што сакате за вечерта?

Дали сакате ?

Дали сакате

со ?

Дали сакате

и ?

Што сакате за ручек во Македонија?

B

Дали сакате со ?

Што сакате за појадок?

Дали сакате ?

и ?

Дали сакате пица со и ?

Дали сакате и ?

2. Слушајте:

А: Добар ден!

Б: Добар ден! Повелете!

А: Сакам 3 лубеници. Колку се?

Б: Една лубеница е 50 денари,

а 3 лубеници се 150 денари.

А: Повелете 150 денари.

Б: Благодарам, пријатно!

-И -ОВИ	-И	-А / -ИЊА
компир - компири леб - лебови	салама – салами праска – праски	кафе – кафиња јаболко - јаболка јајце - јајца

2.1. Зборувајте како во дијалогот:

А: Добар ден!

Б: Добар ден!

А: Колку е едно кило ?

Б: 90 денари.

А: Сакам едно кило , 3 кила и пола кило , ве молам!

Б: Повелете! 290 , ве молам!

А: Повелете и благодарам! Пријатно!

Б: Пријатно и **повелете пак!**

2.2. Вие сте на . Што сакате?

Пример: А: Добар ден. Повелете!

Б: Добар ден. Сакам пола кило патлици, 2 кила компири.....

Напишете (✓ / X) што и што :

Пример: Јас сакам патлици и краставици.

Јас не сакам компири и портокали. А вие?

ИМЕ						
ЈАС						

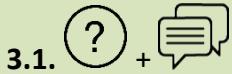
3. Слушајте:

ПРАВИ

1. Јас ПРАВАМ	1. Ние ПРАВИМЕ
2. Ти ПРАВИШ	2. Вие ПРАВИТЕ
3. Тој/Таа/Тоа ПРАВИ	3. Тие ПРАВАТ

<p><u>САКАМ ДА ПРАВАМ</u> ПИЦА.</p> <p>Имам </p> <p>Немам </p> <p>Немам </p> <p>Имам </p> <p>Немам </p> <p>Немам </p>	<p><u>ШТО ТРЕБА ДА КУПАМ?</u></p> <p>Треба да купам _____.</p> <p>Треба да купам _____.</p> <p>Треба да купам _____.</p> <p>Треба да купам _____.</p>
---	--

3.1. Прашувајте што сакате да правите:

Пример: А: Што сакате да правите?

Б: Сакам да правам шопска

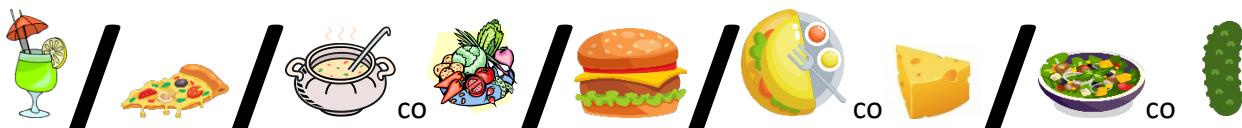
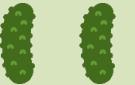

А: Што треба да купите од

?

Б: Треба да купам $\frac{1}{2}$ кило

Пример:

3.2. Зборувајте:

А: Добар ден!

Б: Добар ден! Повелете!

А: Сакам да купам и . Дали имате?

Б: Да, имаме. Колку сакате?

А: Треба да купам две кила и три кила .

Колку е едно кило?

Б: Едно кило е 55 денари, а едно кило е 40 денари.

А: Ооо, многу скапо! Може за 40, и за 30 денари?

Б: Пааа, не знам... Добро, може. Колку сакате?

А: Две кила и три кила , ве молам.

Б: Тоа е 170 денари.

А: Повелете!

Б: Благодарам!

А: Пријатно!

Б: Пријатно и повелете пак!

Culture Corner

In North Macedonia it is not OK to comment on prices at the supermarket or at the restaurant. Of course, there are exceptions 😊. For example at the market sometimes you might hear people bargaining for the price of the fruits and vegetables.

5. САКАМЕ ДА ЈАДЕМЕ

Слушајте, гледајте и нацртајте:

ЦРНА

ПОРТОКАЛОВА

ЦРВЕНА

СИНА

КАФЕАВА

БЕЛА

ЖОЛТА

ЗЕЛЕНА

1.1. Комуникативни вежби - Обојте ја желката!

1.2. Напишете го бројот на линијата:

Пример: 3. патлиџан - црвена боја

3. патлиџан		1. кафеава боја
—. млеко		2. портокалова боја
—. краставица		3. црвена боја
—. компир		4. зелена боја
—. банана		5. жолта боја
—. портокал		6. бела боја

1.3. Кажете што и што :

Пример: Јас сакам црвена боја, а не сакам црна боја. А вие?

2. Слушајте:

Ова е . Патлиџанот има црвена боја.

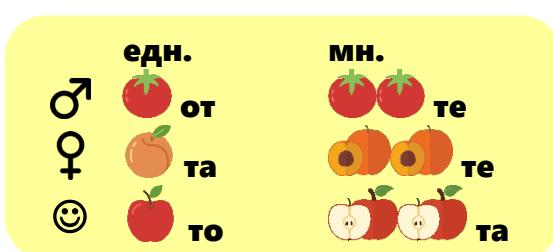
Ова е . Праската има портокалова боја.

Ова е . Јаболкото има црвена боја.

Ова се . Патлиџаните имаат црвена боја.

Ова се . Праските имаат портокалова боја.

Ова се . Јаболката имаат црвена боја.

Слушајте и пишувајте:

А: Добар ден! Повелете, повелете! Имаме тазе и !

Б: Добар ден! Колку се те?

А: те се 80 денари кило.

Б: Може едно кило . А колку се те?

А: те се 70 денари кило!

Б: Може две кила . Дали се тазе та?

А: Да, тазе се. И се само 50 денари кило.

Б: Може едно кило .

А: Тоа е 270 денари.

Б: Повелете!

А: Благодарам, повелете пак!

2.2. Зборувајте како во дијалогот и употребете:

2.3. Прашувачко во парови:

Дали се скапи патлиците во Америка?

Колку е млекото во Америка?

Дали се житарките евтини во Македонија?

Колку се јајцата во Америка?

Дали има и колку е сирењето во Америка?

Колку се кафето и чајот?

3. Слушајте:

Јас ЈАДАМ (смоки).

Ти ЈАДЕШ (смоки).

Тој

ЈАДЕ

(Тој јаде црвено јаболко)

1. Јас **ЈАДАМ...**

1. Ние **ЈАДЕМЕ...**

2. Ти **ЈАДЕШ...**

2. Вие **ЈАДЕТЕ...**

3. **Тој/Таа/Тоа ЈАДЕ...**

3. **Тие ЈАДАТ...**

3.1. Фрлете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТОЈ...

Б: Тој ЈАДЕ сирење од Македонија.

3.2. Прашувајте во парови:

А

Што јадете за вечерта?
Што јадат во Америка за појадок?
Дали јадете месо?
Колку јајца јадете во еден ден?
Дали таа јаде зелени патлиџани?

Б

Дали јадете овошје за појадок?
Што јадат во Македонија за ручек?
Дали јадете зелена салата за ручек?
Дали вие јадете лубеници?
Дали тој јаде праски за ручек?

4. Слушајте:

Ова е Вероника. Таа е од Америка. Вероника е докторка по професија. Таа не сака месо. Таа е вегетаријанка.

За појадок сака да јаде овошје или леб со џем и путер.

За ручек сака да јаде супа со зеленчук, без месо и салата со сирење. Таа не јаде леб за ручек.

За вечера Вероника, исто така, не јаде леб. Сака да јаде компири со кромид.

Сега таа нема храна во фрижидерот, а сака да прави пица. Вероника треба да купи сирење и кечап од продавница и зеленчук од пазар.

4.1. Зборувајте за Вероника од текстот од т.4:

А

1. Како се вика таа?
2. Што е по професија?
3. Што сака да јаде за појадок?
4. Што не јаде Вероника?
5. Што сака да прави Вероника?
6. Што треба да купи од продавница?

Б

1. Од каде е таа?
2. Дали е вегетаријанка?
3. Што сака да јаде за ручек?
4. Што јаде за вечера?
5. Дали има храна во фрижидерот?
6. Што треба да купи од пазар?

4.2. Фрлете ја топката и кажете реченица!

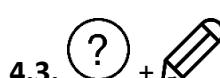
Пример:

А: НИЕ...

Б: НИЕ САКАМЕ ДА ЈАДЕМЕ шопска салата без кромид.

САКА ДА ЈАДЕ

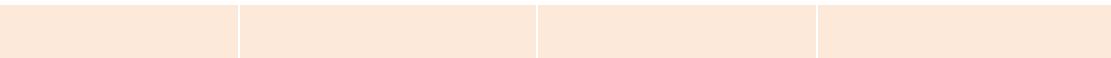
1. Сакам да јадам...	1. Сакаме да јадеме...
2. Сакаш да јадеш...	2. Сакате да јадете...
3. Сака да јаде...	3. Сакаат да јадат...

4.3. Прашувајте и пишувайте:

ШТО САКАТЕ ДА ЈАДЕТЕ ЗА...

ИМЕ	ПОЈАДОК	РУЧЕК	ВЕЧЕРА
ЈАС			

4.3.1. Кажете за другите според т. 4.3.!

Слушајте:

Таа ПИЕ
ДА ПИЕ

кафе наутро. Таа САКА ДА ПИЕ кафе со млеко, без шеќер. Таа НЕ САКА чај.

5.1.

Прашувајте:

- Дали пиете:

- Што сакате да пиете наутро?
- Дали сакате да пиете Скопско пиво?
- Дали навечер пиете млеко?
- Што пиете за ручек?
- Дали сакате да пиете кафе со шеќер или без шеќер?
-

5.1.1.

Зборувајте за другите што и што да !

5.2.

Прашувајте во парови:

Пример:

А: Тој сака да јаде овошје. А вие?

Б: Јас не сакам да јадам овошје. Тие сакаат да јадат салата. А вие?

А: Да, јас сакам да јадам салата...

A

ШТО САКАТЕ ДА ЈАДЕТЕ И ДА ПИЕТЕ?

1. Тој (сака / јаде) . А вие?
2. Ние (сака / јаде) . А вие?
3. Тие (сака / јаде) . А вие?
4. Таа (сака / пие) . А вие?

B

1. Тие (сака / јаде) . А вие?
2. Таа (сака / јаде) . А вие?
3. Јас (сака / јаде) . А вие?
4. Тој (сака / пие) . А вие?

5. Јас (сака / пие) . А вие?

5.3. + Напишете прашања:

5. Тоа (сака / пие) . А вие?

Марија

1. _____ ?
2. _____ ?
3. _____ ?
4. _____ ?
5. _____ ?
6. _____ ?
7. _____ ?
8. _____ ?
9. _____ ?
10. _____ ?
11. _____ ?

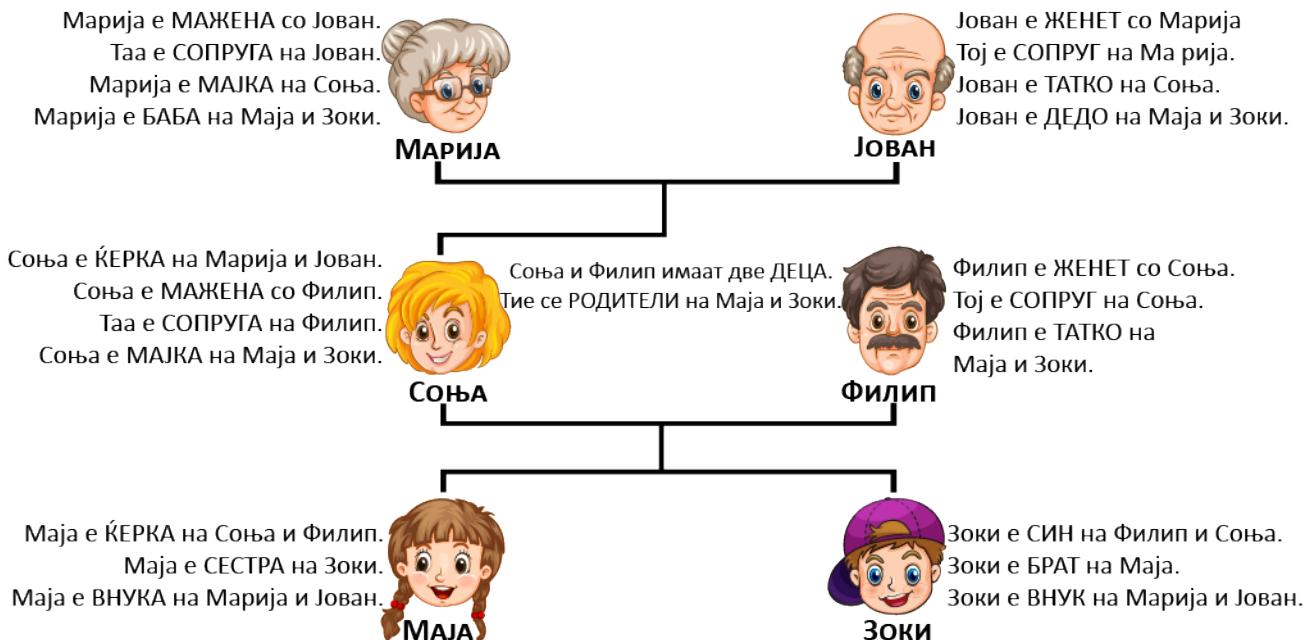
1. Таа се вика Марија.
2. Од Скопје, од Македонија.
3. Таа е актерка.
4. Леб со путер и сирење.
5. Не сака да пие чај со млеко.
6. Месо, компир и салата.
7. Не сака да јаде леб за вечерта.
8. За појадок јаде 2 јаболка.
9. За вечерта сака да прави пица.
10. Многу сака да пие фанта.
11. Треба да купи пиперки и јајца.

6. СЕМЕЈСТВО

1. Слушајте:

СЕМЕЈСТВО Петровски

1.1. Прашувајте во парови:

A

1. Како се вика семејството?
2. Како се вика сопругот на Марија?
3. Што имаат Марија и Јован?
4. Дали Соња има сопруг?
5. Што се Филип и Соња?
6. Како се вика ќерката на Филип и Соња?
7. Што е Маја на Зоки?
8. Дали Маја и Зоки имаат баба и дедо?
9. Како се вика дедото на Маја и Зоки?

B

1. Дали е Марија мажена?
2. Што се Марија и Јован?
3. Дали е Филип женет?
4. Како се вика ќерката на Марија и Јован?
5. Што имаат Филип и Соња?
6. Како се вика синот на Филип и Соња?
7. Што е Зоки на Маја?
8. Дали Марија и Јован имаат внука?
9. Како се вика бабата на Маја и Зоки?

1.2. : Прашајте го партнера: Кој е..? / Која е..?:

Пример: А: Кој е Јован?

Б: Јован е сопругот на Марија, таткото на Соња и дедото на Маја и Зоки.

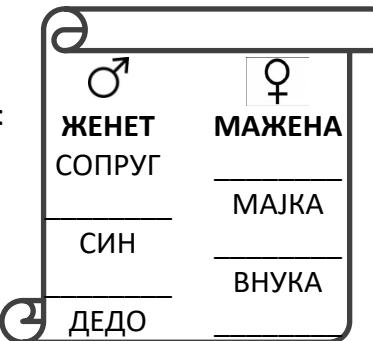
А: Која е Марија?

Б: Марија е сопругата на Јован, мајката на Соња, бабата на Маја и Зоки.

♂ ♀ ☺ мн. ?
? KOJ KOJA KOE KOI ?

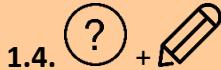

1.3. : Напишете ги паровите:

и кажете реченица:

Пример: Марко е женет со Весна, а Весна е мажена со Марко.

Комуникативни вежби - Крстозбор во парови СЕМЕЈСТВО

2. Слушајте и пополнете:

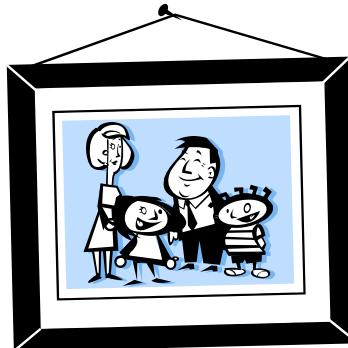
Ова е **МОЕТО** _____.

Ова е **МОЈОТ** _____, Тој се вика
Никола.

Ова е **МОЈАТА** _____. Таа се вика
Билјана.

Ова се **МОИТЕ** _____ и _____.
Мојата сестра се вика Наташа.

Мојот брат се вика Игор.

Татко **МИ** се вика
Никола

Мајка **МИ** се вика
Билјана.

Сестра **МИ** се вика
Наташа.

Брат **МИ** се вика Игор.

Како се викаат **ВАШИОТ** татко, **ВАШАТА** мајка, **ВАШИТЕ** брат и сестра?

♂	♀	😊	мн.
МОЈ(от)	МОЈА(та)	МОЕ(то)	МОИ(те)
ВАШ(иот)	ВАША(та)	ВАШЕ(то)	ВАШИ(те)

2.1. Зборувајте во парови за вашето семејство:

Пример: А: Мојата мајка се вика Радмила. Како се вика вашата мајка?
Б: Мојата мајка се вика Џенифер. Мајка ми се вика Џенифер.

2.2. Прашувајте:

ИМЕ	ДАЛИ ИМАТЕ _____?					КАКО СЕ ВИКА ВАШИОТ/ ВАШАТА...?				
	СОПРУГ	СОПРУГА	СИН	ЌЕРКА	ТАТКО	МАЈКА	БРАТ	СЕСТРА	ДЕДО	БАБА
професор										
јас										

2.2.1. Зборувајте во парови за табелата од т.2.2.:

Пример: Сопругата на Џош се вика Стефани. Тие немаат деца. Родителите на Џош се викаат Џон и Рејчел. Братот на Џош се вика Дејвид. Џош нема сестра и нема баба и дедо.

2.3. Прашувајте за вашите семејства
во Америка / Македонија!

Пример: Како се вика вашата мајка?

Дали имате сестра?

Како се вика вашиот татко?

Дали имате баба и дедо?

Како се викаат вашите баба и дедо?

Што сака вашата сестра / вашиот брат за појадок?

Дали вашата мајка е вегетаријанка?

Дали вашиот дедо јаде месо?

Што сака да прави вашиот татко за ручек?

Дали имате дечко / девојка?

- Како се вика вашиот дечко / вашата девојка?
- Од каде е вашиот дечко / вашата девојка?

Таа е мојата
ДЕВОЈКА. Се
вика Соња.

Тој е мојот
ДЕЧКО. Се
вика Тоше.

3. Слушајте:

Ова е Кристина. Таа е од . Таа сега е во . Кристина е волонтерка на

и сега живее во Куманово со од Македонија.

Ова е Џереми. И тој е од .

Џереми е волонтер на во , исто

така, но тој живее во Велес со од Македонија.

ЖИВЕЕ

1. ЖИВЕАМ...	1. ЖИВЕЕМЕ...
2. ЖИВЕЕШ...	2. ЖИВЕЕТЕ...
3. ЖИВЕЕ...	3. ЖИВЕАТ...

3.1. Фатете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТИ...

Б: Ти ЖИВЕЕШ во Куманово.

3.2. Зборувајте и прашајте го партнерот:

Пример: А: Јас живеам во Велес, КАДЕ живеете вие?

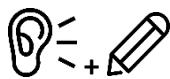
Б: Јас живеам во Скопје.

3.3. Прашувачте за вашите семејства:

Пример: А: Каде живее вашиот татко?

Б: Мојот татко живее во Калифорнија.

4. Слушајте и пишувачте:

Стивен:

Јован:

Стивен: Јас се викам Стивен.

Како _____ вие?

Јован: Јас _____ Јован. Мило ми е!

Стивен: Дали сте вие _____ Америка?

Јован: Не, јас сум _____ Македонија. Јас живеам _____ Скопје.

Од _____ сте вие?

Стивен: Јас сум од Америка, но сега живеам _____ Куманово.

Јован: Јас сум _____ по македонски јазик. Јас **РАБОТАМ** како професор во Куманово.

Што **РАБОТИТЕ** вие?

Стивен: Јас сум волонтер на и **РАБОТАМ** како _____ по английски јазик.

РАБОТИ

1. РАБОТАМ...

1. РАБОТИМЕ...

2. РАБОТИШ...

2. РАБОТИТЕ...

3. РАБОТИ...

3. РАБОТАТ...

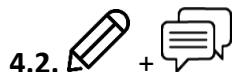
ШТО **РАБОТИ** ТОЈ?
ТОЈ РАБОТИ **КАКО** ПРОФЕСОР.

4.1. Фатете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТАА...

Б: Таа РАБОТИ како докторка.

4.2. Напишете прашања за дијалогот од т.4 и зборувајте во парови:

A

1. Од _____ е Стивен?
2. Каде _____ Стивен?
3. Што _____ Стивен по професија?
4. Што _____ Стивен?

Б

1. _____ каде е Јован?
2. _____ живее Јован?
3. _____ работи Јован?
4. _____ е Јован по професија?

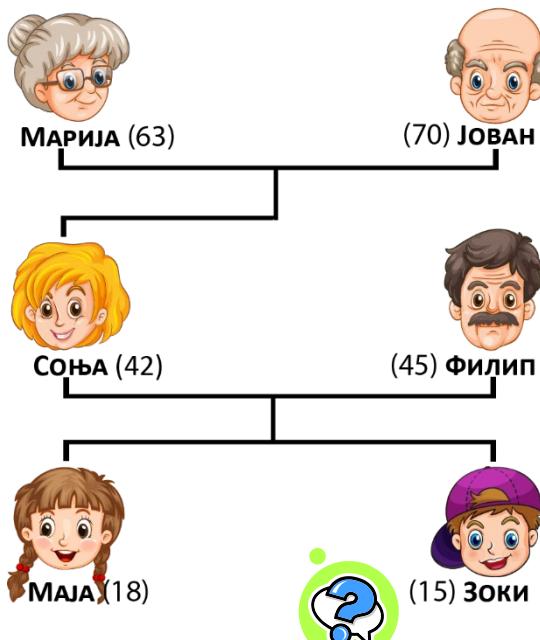

4.3. Зборувајте за вас како во дијалогот!

5. Слушајте:

СЕМЕЈСТВО Петровски

КОЛКУ ГОДИНИ ИМАТЕ?

5.1. Прашувајте за семејството Петровски:

Пример: А: Јован има 70 години. Колку години има Марија?
Б: Марија има 63 години.

5.2. Прашувајте за вашите семејства:

Пример: Колку години има вашата мајка?
Колку години има вашиот татко?
Колку години има вашиот син?...

5.3. Прашувајте во парови:

A

Како се викате?
Каде живеете?
Што сте по професија?
Што сакате да пиете?
Што сакате да правите за појадок?
Што сакате да јадете за вечерта?
Колку години сте вегетаријанец/ка?
Дали имате деца?
Колку сестри имате?
Каде живеат вашите родители?
Што работите?

Б

Од каде сте?
Што сакате да јадете?
Дали сте женет / мажена?
Колку години имате?
Што сакате да јадете за појадок?
Каде работите?
Што сакате да правите за ручек?
Колку години има вашиот брат?
Што работат вашите родители?
Колку години имаат вашите родители?
Каде живеете? Колку години живеете таму?

6. Слушајте и пополнете ја табелата:

Тој се вика Зоки.
Тој има 15 години.
Тој е **МЛАД**.

Тој се вика Јован.
Тој има 70 години.
Тој е **СТАР**.

♂	♀	☺	мн.
МЛАД			
татко	сестра	момче	родители

♂	♀	☺	мн.
СТАР			
дедо	баба	вино	професори

мал/а/о-и	голем/а/о-и	убав/а/о-и	грд/а/о-и	добар/добра/о-и	лош/а/о-и

♂	♀	☺	мн.
КАКОВ	КАКВА	КАКВО	КАКВИ
млад	млада	младо	млади
стар	стара	старо	стари
мал	мала	мало	мали
голем	голема	големо	големи
добар	добра	добро	добри
лош	лоша	лошо	лоши
убав	убава	убаво	убави
грд	грда	грдо	грди

6.1.

Поврзете и кажете реченица:

УБАВО	ПИПЕРКА
МЛАДА	ПРИНЦ
СТАР	СЕСТРА
ДОБРИ	РОДИТЕЛИ
ГРД	ХРАНА
БЕЛО	ДЕТЕ
ЦРВЕНА	ДЕДО
ЛОША	СИРЕЊЕ

6.1.1.

Прашувајте за именките од в. 6.1 со КАКОВ/КАКВА/КАКВО-КАКВИ!

Пример: А: Каква е пиперката?

Б: Пиперката е црвена.

6.2.

Зборувајте за семејството Петровски од т. 5.

Кој е млад?

Кој е стар?

Дали Зоки е убав или грд?

Каква е Соња?

Кој е лош?

6.3.

Зборувајте за вашето семејство:

Пример: Ова е баба ми. Таа се вика Џејн. Таа е добра и стара. Има 79 години.

Ова е брат ми. Тој се вика Џорџ. Тој е убав и млад. Има 12 години.

7.

Слушајте и пополнете:

Бабата има ____ години. Таа е ____.

Братот има ____ години. Тој е ____.

Дедото има ____ години. Тој е ____.

Сестрата има ____ години. Таа е ____.

Дедото е **ПОСТАР** од бабата.

Сестрата е **ПОМЛАДА** од братот.

Тој е **НАЈСТАР** во семејството.

Таа е **НАЈМЛАДА**.

7.1. Дополнете ја табелата и кажете реченица:

ПОЗИТИВ ∅	КОМПАРАТИВ ПО + (придавка)	СУПЕРЛАТИВ НАЈ + (придавка)
млад/млада/младо млади стар/стара/старо стари	помлад/_____ / _____ _____ / _____ /постара/_____ _____ /	_____ / _____ / најмладо _____ / _____ / _____ / најстари

7.2. Зборувајте за семејството Петровски од т. 5.

Колку години има Филип?

Кој е постар од Филип?

Кој е најмлад во семејството?

Колку години има Јован?

Дали е тој најстар во семејството Петровски?

Дали е Марија помлада од Јован?

7.3. Комуникативни вежби - Квиз

7.4. Описете!

А: Арни

Б: Дени

А: Арни е поголем од Дени.

Б: Дени е помал од Арни.

7.5. Комуникативни вежби – Како се вика и колку години има?

7. ИЗВИНЕТЕ, КАДЕ Е...?

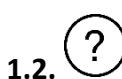

Слушајте и пишувате:

1. Во Пробиштип
а. има _____
б. нема _____
2. Во Скопје
а. има _____
б. нема _____
3. Во Њујорк
а. има _____
б. нема _____
4. Во Скопје
а. има _____
б. нема _____
5. Во Охрид
а. има _____
б. нема _____
6. Во Штип
а. има _____
б. нема _____
7. Во Париз
а. има _____
б. нема _____
8. Во Чикаго
а. има _____
б. нема _____
9. Во Кратово
а. има _____
б. нема _____
10. Во
Охрид
а. има _____
б. нема _____
11. Во Лондон
а. има _____
б. нема _____
12. Во Лозово
а. има _____
б. нема _____
13. Во Битола
а. има _____
б. нема _____
14. Во Струга
а. има _____
б. нема _____

Речник во слики – ИЗВИНЕТЕ, КАДЕ Е...?

Обележете со ✓ или X

ДАЛИ ТАМУ ИМА...?

ИМЕ	ГРАД							

1.2.1.

Зборувајте за другите:

Пример:

Мери е од Њујорк. Во Њујорк има пошта, железничка станица, полиција и автобуска станица. Таму нема пазар.

Слушајте и пишувате:

КАДЕ Е...?

2.1.

Зборувајте за објектите од мапата:

Пример: А: Каде е банката?

Б: Банката е меѓу железничката станица и пазарот и спроти црквата / џамијата. Банката е зад пазарот и пред железничката станица.

УЛИЦА

УЛИЦА

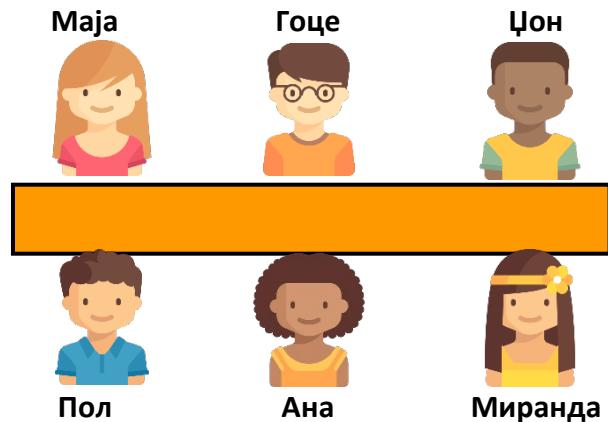

2.2. Зборувајте за сликата:

Пример: А: Каде е Гоце?

Б: Гоце е десно од Маја и лево од Џон. Гоце е меѓу Маја и Џон и спроти Ана.

2.3. Зборувајте за луѓето од групата!

Пример: Ти си меѓу (тој/така) и (тој/така) и спроти (тој/така). Ти си лево од (тој/така) и десно од (тој/така). Така е до (тој/така)... Каде е (тој/така)?

Слушајте и пишувате:

А: Добро утро!

Б: Добро утро!

А: Извинете, јас не сум од тука. Сакам да

ОДАМ во (______). Не ЗНАМ каде е.

Дали ЗНАЕТЕ каде е (______)?

Б: Треба да ОДИТЕ (______) 100 метри.

(______), (_____) од
(______).

А: Благодарам! Пријатно!

Б: Ништо! Пријатно!

ОДИ

(Тој оди во парк.)

1. **Јас ОДАМ...**

1. **Ние ОДИМЕ...**

2. **Ти ОДИШ...**

2. **Вие ОДИТЕ...**

3. **Toj/Taa/Toa ОДИ...**

3. **Тие ОДАТ...**

ЗНАЕ

1. **Јас ЗНАМ...**

1. **Ние ЗНАЕМЕ...**

2. **Ти ЗНАЕШ...**

2. **Вие ЗНАЕТЕ...**

3. **Toj/Taa/Toa ЗНАЕ...**

3. **Тие ЗНААТ...**

3.1. Фрлете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТОЈ...

Б: Тој ОДИ во школо.

3.2. Зборувајте во парови:

Пример: А: Јас сакам да одам во Велес. Каде сакате да одите вие?

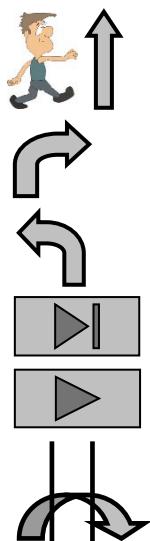
Б: И јас сакам да одам во Велес. Дали и Боб сака да оди во Велес?

А: Не, Боб не сака да оди во Велес. Тој сака да оди во Скопје.

4. Слушајте:

Сакам да одам во кино, но не знам каде е! Како да одам таму?

ОДЕТЕ ПРАВО!

СВРТЕТЕ ДЕСНО!

СВРТЕТЕ ЛЕВО!

ЗАСТАНЕТЕ!

ПРОДОЛЖЕТЕ!

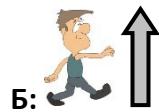
ПРЕМИНЕТЕ улица!

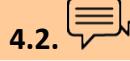
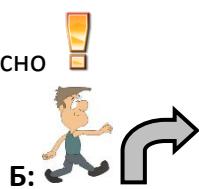
4.1. Следете ги инструкциите од партнерот и одете:

Пример:

А: Одете право

А: Свртете десно

4.2. Комуникативни вежби - Извинете, каде е..?

4.3. Комуникативни вежби – Мапи со инструкции

таму / далеку

тука / близку

5. Слушајте:

А: Каде живее Оливера? Дали живее **ДАЛЕКУ од** школото?

Б: Оливера не живее **ДАЛЕКУ од** школото. Оливера живее тута,

БЛИСКУ до школото.

А: На која улица живее Оливера?

Б: Оливера живее на улицата „Гоце Делчев“.

А: Благодарам, пријатно!

5.1. Прашувачте:

A

1. На _____ улица живеете?
2. _____ живеете близку до школото?
3. _____ е болницата?
4. _____ работите?
5. _____ да одам од школото до пазарот?

B

6. Од _____ сте? / _____ има кино таму?
7. _____ автобуската станица е далеку од тутка?
8. _____ е пазарот далеку од школото?
9. _____ е железничката станица?
10. _____ да одам од пекарата до црквата?

КАДЕ ? ШТО?
?ДАЛИ
КОЛКУ КАКО ?
КОЈ/КОЈА/КОЕ-КОИ
? ? ? ? ?

5.2. Напишете прашања и прашувајте ја другата група:

Каде _____ ?

Што _____ ?

Како _____ ?

Дали _____ ?

Кој _____ ?

Колку _____ ?

Culture Corner

Women do not sit in the front seat in taxis or kombies. Always sit in the back preferably next to a woman, if a seat is available.

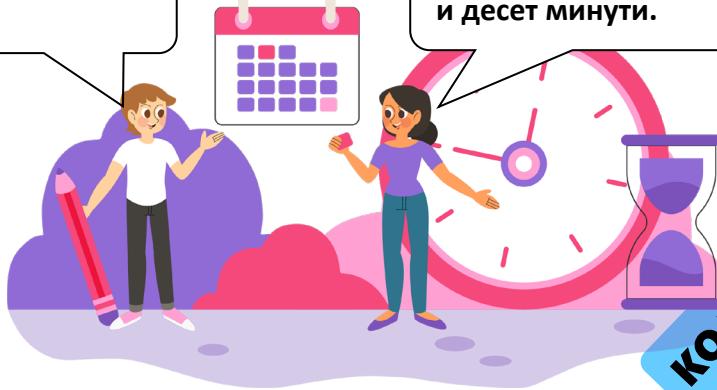
8. ВРЕМЕ

Слушајте:

Извинете, колку е часот?

Сега е дванаесет часот и десет минути.

КОЛКУ Е ЧАСОТ?

12 и 10

12 часот и 10 минути
(10 минути по полноќ)

10 до 1

12 часот и 50 минути
10 минути до 1 часот

12 и пол

12 часот и 30 минути

Прашувајте во парови:

Пример : А: Колку е часот?

Б: Сега е еден часот / тринаесет часот.

A							
B							

Прашувајте во парови:

Во колку часот...? / Кога...?

- A
-јадете појадок?
 - ... пиете кафе наутро?
 - ... одите на школо?
 - ... имате пауза?
 - ... одите дома од школо?
 - ... правите ручек за семејството?

- B
- ... треба да купите зеленчук од пазар?
 - ... сакате да пиете кафе со пријателите?
 - ... одите во парк?
 - ... сакате да правите вечерта?
 - ... имате пилатес?
 - ... одите во дискотека?

1.3. Прашувајте ги другите од вашата група:

ВО КОЛКУ ЧАСОТ ...?

ИМЕ	ПОЈАДУВАТЕ	РУЧАТЕ	ВЕЧЕРАТЕ

1.3.1. Погодувајте за луѓето во групата!

Пример:

А: Тој (име) појадува во 7 и 50 секој ден.

Б: Не, тој не појадува во 7 и 50 секој ден. Тој појадува во 7 и 15.

2. Слушајте:

Ова е Горан. Тој е по македонски јазик и работи во во центарот на Скопје.

Горан има интересна **НЕДЕЛА**.

Горан **СЕКОЈ ДЕН**, од ПОНЕДЕЛНИК до ПЕТОК на работа.

Во **ПОНЕДЕЛНИК** во . За појадок јаде и без

Во **ВТОРНИК** тој на пауза во и со колегите.

Во **СРЕДА** по работа ОБИЧНО во .

Во **ЧЕТВРТОК** да во или во

Во **ПЕТОК** да дома и да со , и

За **ВИКЕНД**, во **САБОТА** во Куманово кај

Во **НЕДЕЛА** Горан оди на или во

2.1. Прашувајте и пишувајте:

ШТО ПРАВИТЕ ВО...?							
ИМЕ	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЕДА	ЧЕТВРТОК	ПЕТОК	САБОТА	НЕДЕЛА
ЈАС							

2.2. Комуникативни вежби - крстозбор Денови од неделата

2.3. Пишувајте во табелата за Горан според текстот од т.2:

НЕДЕЛА	ПОНЕДЕЛНИК	појадува во 7:30 часот	јаде житарки со млеко	пије чај без шеќер
	ВТОРНИК			
	СРЕДА			
	ЧЕТВРТОК			
	ПЕТОК			
	САБОТА			
	НЕДЕЛА			

2.4. Прашувајте според текстот од т.2:

A

1. Како се вика професорот од текстот?
2. Каде работи Горан?
3. Кога појадува Горан во понеделник?
4. Што пие Горан во понеделник?
5. Што прави Горан на пауза во вторник?
6. Што сака да прави Горан во четврток?
7. Дали Горан прави хамбургер во петок?
8. Дали Горан оди на работа за викенд?
9. Каде оди Горан во недела?

Б

1. По што е професор Горан?
2. Што прави Горан секој ден?
3. Што јаде Горан за појадок во понеделник?
4. Кога има пауза Горан во вторник?
5. Каде ручка Горан во среда?
6. Каде сака да јаде Горан во петок?
7. Со што прави пица Горан во петок?
8. Што прави Горан во сабота?
9. Дали Горан оди во музеј во недела?

3. Слушајте:

♂ ♀ ☺ мн.

ОТВОРЕН/ -А/ -О / -И

ЗАТВОРЕН/ -А/ -О/ -И

3.1. Прашувајте и одговорете:

Пример: А: (пошта?) - Кога работи поштата?

Б: (8:30 – 19:30 ✓ недела X) - Поштата е отворена **секој ден од 8:30 до 19:30 часот**. Поштата е затворена во недела.

A

1. пошта?
2. **13:00 – 23:00 ✓ вторник X**
3. аптека?
4. **10:00 – 18:00 ✓ понеделник X**
5. интернет кафе?
6. **20:00 – 24:00 ✓ среда X**

B

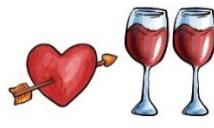
1. **8:30 – 19:30 ✓ недела X**
2. ресторан „КАЛЕ“?
3. **9:00 – 22:00 ✓ недела X**
4. музей?
5. **24 часа ✓ недела X**
6. театар?

4. Слушајте:

ЈАНУАРИ

ФЕВРУАРИ

МАРТ

АПРИЛ

МАЈ

ЈУН

ЈУЛИ

АВГУСТ

СЕПТЕМВРИ

ОКТОМВРИ

НОЕМВРИ

ДЕКЕМВРИ

Комуникативни вежби - крстозбор Месеци

5. Слушајте:

ЈАНУАРИ е **ПРВИОТ МЕСЕЦ** во годината. Маја има роденден НА ВТОРИ јануари. Братот на Маја има роденден во **ФЕВРУАРИ**, тој има роденден на **ТРЕТИ** февруари. Мајката на Маја има роденден во **МАРТ**, таа има роденден на **ЧЕТВРТИ** март. Таткото на Маја има роденден во **АПРИЛ**, тој има роденден на **ПЕТТИ** април. Бабата и дедото на Маја имаат роденден во ист месец, тие имаат роденден во **АВГУСТ**. Бабата има роденден на **СЕДМИ** август, а дедото на **ОСМИ АВГУСТ**. Кога некој има роденден, мајката на Маја прави торта, таткото купува храна и сокови, а братот на Маја е ди-џеј.

5.1. Пополнете:

МЕСЕЦИ			
1.ЈАНУАРИ	е првиот месец во годината	7.ЈУЛИ	е _____ месец во годината
2.ФЕВРУАРИ	е вториот месец во годината	8.АВГУСТ	е _____ месец во годината
3.МАРТ	е третиот месец во годината	9.СЕПТЕМВРИ	е _____ месец во годината
4.АПРИЛ	е четвртиот месец во годината	10.ОКТОМВРИ	е _____ месец во годината
5.МАЈ	е петтиот месец во годината	11.НОЕМВРИ	е _____ месец во годината
6.ЈУНИ	е _____ месец во годината	12.ДЕКЕМВРИ	е _____ месец во годината

5.2. Прашувајте според текстот од т.5:

Кој е првиот месец во годината?
 Кога е роденденот на Маја?
 Во кој месец е роденденот на братот на Маја?
 На кој датум е роденденот на братот на Маја?
 Кога има роденден мајката на Маја?
 Во кој месец е роденденот на таткото на Маја?
 На кој датум има роденден таткото на Маја?
 Во кој месец се родендените на бабата и на дедото?
 На кој датум има роденден дедото на Маја?
 На кој датум има роденден бабата на Маја?

♂ ♀ ☺ мн.

прв(и)/ -А/ -О / -И
 втор(и)/ -А/ -О/ -И
 трет(и)/ -А/ -О/ -И
 четврт(и)/ -А/ -О/ -И
 петти/ -А/ -О/ -И
 шести/-А/-О/-И
 седми/-А/-О/-И
 осми/-А/-О/-И
 деветти/-А/О/-И...

5.3. Прашувајте во парови:

Пример:

А: Кога е вашиот роденден?

Б: Мојот роденден е на дваесет и први јули. А кога е вашиот роденден?

5.4. Прашувајте во парови:

1. Кој е најубав месец во годината?
2. Кога е роденденот на Македонија?
3. Во кој месец одите на **одмор**?
4. Кога е роденденот на вашиот другар / вашата другарка?
5. Кога е **Нова година**?
6. Кој датум е денес?
7. Кој е шестиот ден во неделата?
8. Дали вашата втора **кола** е хонда?
9. Кога прават ајвар луѓето во Македонија?
10. Кога има џез-концерт во вашиот град?
11. Која е третата планета?
12. Дали десеттата недела е последната недела од PST?
13. Кога е **Ноќта на вештерките**?
14. На кој датум е последниот ден од PST?
15. Во колку часот имате час по македонски јазик?
16. Кога е **Божиќ** во Македонија, а кога во Америка?

Culture Corner

Orthodox Christian families on Friday usually do not eat animal products (meat, dairy, eggs..) Also, Friday is considered a holy day for Muslims. Usually on this day men go and pray in the mosque.

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!

1

1. Напишете збор до буквите:

Пример: j - јајце

j _____	c _____	v _____	h _____	m _____	k _____
a _____	y _____	o _____	a _____	i _____	o _____
c _____	m _____	l _____		r _____	p _____
		o _____		o _____	p _____
		h _____		b _____	y _____
		t _____		e _____	c _____
		e _____			h _____
		p _____			

2. Прашувајте во парови:

ОД КАДЕ Е...? / ОД КАДЕ СЕ...?

Ванеса

Ванеса не е од М_____ , таа не е Македон_____.

Блажо

Блажо не е _____.
Блажо е _____.

Џон и Мајкл

Џон и Мајкл_____.
_____.

Елена и Деспина

_____.

Хедер, Метју, Моли

_____.

Лазар, Елена, Трајко

_____.

Пополнете со или

ДАЛИ САКАТЕ...?

ИМЕ	бела боја	црна боја	црвена боја	жолта боја	портокалова боја	зелена боја	сина боја	кафеава боја

3.1. Зборувајте за другите од групата!

Пример: Тој сака црна, сина и портокалова боја. Тој не сака црвена и жолта боја. Тие сакаат бела и зелена боја. Тие не сакаат црвена и кафеава боја...

4. Напишете ги прашањата:

_____ ?

Јас се викам Сузана.

_____ ?

Имам 24 години.

_____ ?

По професија јас сум актерка.

_____ ?

Од Македонија.

_____ ?

Во Скопје.

_____ ?

Да, имам една сестра.

_____ ?

Не, не сум мажена.

_____ ?

Да, имам дечко.

_____ ?

Пица.

_____ ?

Кафе без шекер.

4.1. Прашувајте го вашиот партнёр како во т. 4.

4.2. Зборувајте за Миле и за Весна:

A. МИЛЕ ТРАЈКОВСКИ

35 години
младински работник
Македонија
Кавадарци
еден брат
женет
две деца
грав
ракија

Б. ВЕСНА ИЛИЕВСКА

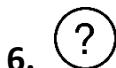
50 години
професорка
Македонија
Охрид
две сестри
мажена
едно дете, две внуки
риба
вино

4.3. Прашувачте го вашиот партнёр за брат/сестра, дечко/девојка... како во т.4.2

5. Комуникативни вежби – Еден/една/едно – многу

6. Прашувачте ги сите од групата:

ШТО ЈАДЕТЕ ОБИЧНО ЗА...			
ИМЕ			
JAC			

6.1. Зборувајте за другите од групата:

Пример: А: Што сака да јаде за појадок?

Б: За појадок таа/тој сака да јаде житарки со млеко.

А:

7. Работете во парови!

Пример: А: Колку е три плус пет?

Б: Три плус пет е осум. А колку е два плус шест?

А: Осум, исто така.

Прашавте го вашиот партнёр:

Колку е?

А.

- $3+5=?$
- $15+4=?$
- $20+70=?$
- $40+27=?$
- $90+50=?$
- $220+66=?$
- $313+25=?$
- $500+227=?$

Б.

- $2+6=?$
- $16+4=?$
- $19+25=?$
- $80+40=?$
- $27+33=?$
- $300+337=?$
- $550+222=?$
- $823+66=?$

8. Прашувајте го партнерот колку се продуктите:

Пример: А: Колку се чоколадите?
 Б: Чоколадите се 40 денари.

A

чоколади – ???
сокови – 50
портокали – ???
банани – 60
јајца – ???
јаболка – 20
патлицани – ???
пиперки – 20
бурек – ???
путер – 80
млеко – ???
сирење – 80

B

чоколади – 40
сокови – ???
портокали – 40
банани – ???
јајца – 50
јаболка – ???
патлицани – 60
пиперки – ???
бурук – 45
путер – ???
млеко – 45
сирење – ???

8.1. Најдете 2 продукта што имаат иста цена:

А. Пиперките и јаболката се по 20 денари.

- Б. _____ и _____ се по 40 денари.
 В. _____ и _____ се по 50 денари.
 Г. _____ и _____ се по 60 денари.
 Д. _____ и _____ се по 80 денари.
 Ѓ. _____ и _____ се по 45 денари.

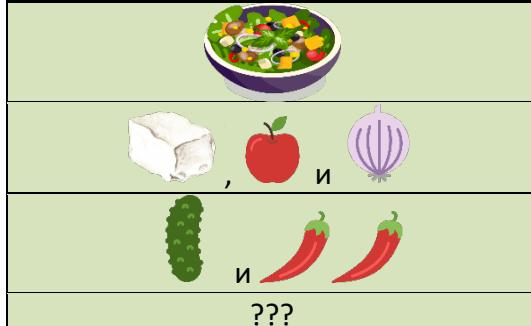

9. Прашајте го партнерот:

A

Што сакате да правите?
Што имате?
Што немате?
Што треба да купите?

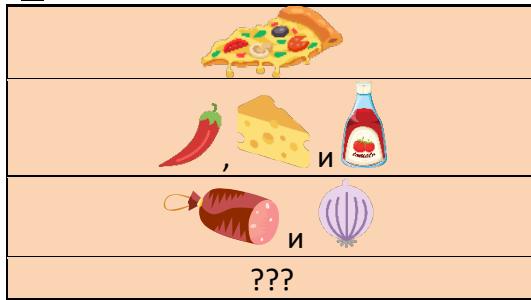
B

B

Што сакате да правите?
Што имате?
Што немате?
Што треба да купите?

A

9.1. Правете дијалози за: супа, омлет, мусака, овошна салата... како во т. 8

10. + Комуникативни вежби – Обојте!

11. Најдете зборови поврзани со семејство:

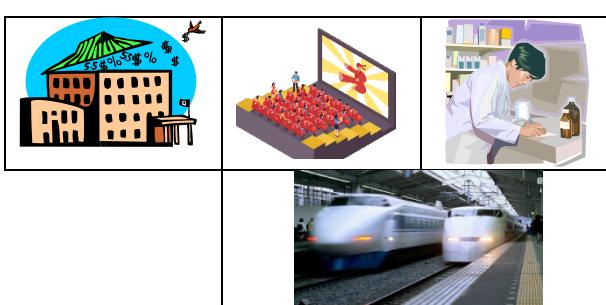

С	Ш	Ф	Д	Е	Д	О	Ќ	Љ	Е
Е	Е	Ц	К	О	И	Ж	Е	С	Р
С	Б	М	А	Ј	К	А	Р	Ќ	А
Т	Р	А	Е	Е	И	Л	К	Ч	З
Р	А	К	Б	Ј	Ѓ	Ж	А	Ш	В
А	К	Д	Б	А	С	И	Н	Т	Е
Т	А	Т	К	О	Н	Т	А	П	Д
О	Љ	Ф	Г	Ј	К	Р	В	Б	Е
В	Н	У	К	А	Б	Н	З	О	Н
А	С	О	П	Р	У	Г	А	А	К

11.1. Направете приказна со зборовите од т. 10
Пример: Моето семејство живее во Невада.....

11.2. Зборувајте за вашите семејства:
Пример: Дали имате сестра? / Колку години има таа? / Што работи?.....
Да, имам сестра. Таа има 36 години. Таа работи во болница, таа е докторка.....

12. Пополнете ги дијалозите според мапата:

1.

- А: Извинете, каде е продавницата?
 Б: Продавницата е _____ џамијата и поштата, _____ киното и _____ ресторонот.
 А: Благодарам.

2.

- А: Извинете, каде е аптеката?
 Б: Аптеката е _____ киното, _____ поштата и _____ железничката станица.
 А: Благодарам.

3.

- А: Извинете, дали знаете каде е киното?
 Б: _____
 А: Благодарам.

12.1. Разговарајте во парови за објектите од мапата, како во дијалозите од т.11

13.

Прашајте ги сите од групата:

КОГА (ОДИ) ...?				
ИМЕ				НА ГОСТИ
ПРОФЕСОР				

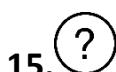
13.1.

Зборувајте за другите од групата, според т.12

14. : Прашајте колку е часот:

A		Б	
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	
4.		4.	

15. Прашајте ги сите од групата:

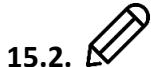

КОГА Е НА ВАШИОТ/ВАШАТА...?

ИМЕ	МАЈКА/ЌЕРКА	ТАТКО/СИН	БРАТ/СЕСТРА
професорот			
јас			

15.1. Зборувајте за вашиот роденден и за другите од групата, според т.14

15.2. Речник во слики – Глаголи 1.

16. Прашувајте и одговарајте:

A

1. Како се викате?
2. Што сте по професија?
3. Дали сакате кафе со шеќер?
4. Што сакате да јадете за појадок?
5. Што сакате да пиете навечер?
6. Дали сте вегетаријанец / вегетаријанка?
7. Дали знаете колку е еден леб во Америка?
8. Што пиете наутро? / А навечер?
9. Кога е вашиот роденден?
10. Во колку часот појадувате?
11. Дали сакате бурек со јогурт?
12. Што сакате да правите за вечера?
13. Каде живее вашето семејство во Америка?
14. Дали имате дечко/девојка? / Како се вика?
15. Што правите во Македонија?
16. Дали знаете каде е поштата во вашиот град / вашето село?
17. Дали сакате да јадете месо?
18. Колку години има вашиот брат/сестра?
19. Дали имате помлад брат?
20. Во колку часот одите на часови по македонски јазик?

Б

1. Од каде сте?
2. Што работите?
3. Како се вика вашата мајка?/ Каде живее таа?
4. Дали знаете колку е едно турско кафе во Македонија?
5. Дали сте волонтер/волонтерка на Мировен корпус?
6. Колку години имате?
7. Што сакате да јадете за ручек?
8. Дали сте професор/ка?
9. Дали сте вие Македонец/Македонка?
10. Што купувате кога одите на пазар?
11. Дали сакате да јадете леб, путер и џем?
12. Што треба да купите за шопска салата?
13. Како се вика вашиот „татко“ од Македонија?
14. Колку се пиперките во Македонија?
15. Дали сакате да пиете млеко?
16. Во колку часот вечерате?
17. Кога е роденденот на Америка?
18. Кој е најстар во вашето семејство?
19. Дали имате постара сестра?
20. Каде сакате да одите за викенд?

9. СЕКОЈ ДЕН

1. Слушајте:

Ова е Давор Стојановски. Тој _____ во Скопје и _____ како професор по македонски

јазик. Давор оди на работа секој ден од понеделник до петок. Тој

СЕ МИЕ

СЕ ОБЛЕКУВА.

Давор појадува дома, јаде омлет со сирење или леб со

ЧИТА ВЕСНИК

и _____ кафе со сопрругата. Во 7 часот

Давор ИЗЛЕГУВА од дома и оди на работа. Давор не

ДОЦНИ

ПРИСТИГНУВА, Давор прво чита и-меил, а потоа

ПИШУВА

ПИСМА

1.1. Зборувајте за Давор:

A

1. Каде живее Давор?
2. Каде оди секој ден?
3. Каде појадува Давор?
4. Што прави Давор по појадокот?
5. Што прави Давор во 7 часот?
6. Што прави тој кога пристигнува на работа?

B

1. Што работи Давор?
2. Што прави Давор секој ден во 6 часот?
3. Што појадува Давор?
4. Со кого пие кафе тој?
5. Дали Давор доцни на работа?
6. Што прави потоа?

1.2. Прашајте ги сите од групата:

Кога обично...?

Име						
Јас						

1.2.1. Зборувајте за некој од групата, според т.1.2:

Пример: Тој обично станува во 6:30 часот секое утро, се мие во 6:45 часот и се облекува до 7 часот. Од дома излегува во 7:15. Навечер чита книги, а за викенд пишува писма.

2. Слушајте и пишувајте :

Давор Стојановски 100%

(_____) е на време на работа.

Тој 0% (_____) **не** доцни. Давор

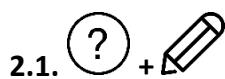
80% (_____) работи на компјутер.

Тој 10% (_____) пие чај на работа,

бидејќи повеќе сака кафе. 60% (_____) има пауза од 12 до 13 часот, но 30%

(_____) не оди на пауза бидејќи има многу работа.

2.1. Пополнете и прашувајте:

Пример: (100%) - Што правите секогаш?

Јас секогаш пијам кафе наутро. А вие?

Јас секогаш купувам леб наутро.

ШТО ПРАВИТЕ...?

ИМЕ	СЕКОГАШ	ЧЕСТО	ОБИЧНО	ПОНЕКОГАШ	РЕТКО	НИКОГАШ
ЈАС						

2.1.1. Зборувајте за другите од групата според т.1.2:

Пример: (име) секогаш пие кафе без шеќер. Никогаш не јаде месо...

2.2. Напишете (А за Џејн, Б за Горан):

Во колку часот обично станува?

Што прави потоа?

Кога појадува?

Што појадува понекогаш?

Што пие секогаш со појадокот?

Во колку часот обично излегува од дома?

Во колку часот е на работа?

Дали понекогаш доцни на работа?

A

Цејн

Цејнично станува во 8 и 15.....

Б

Горан

Горан секогаш станува во 7 и 15.

Погодувајте (А за Горан, Б за Цејн) и пополнете:

Пример: А: Јас мислам дека Горан секогаш станува во 7 и 45.

Б: Не, Горан секогаш станува во 7 и 15.

3. Слушајте:

Давор работи до 15 часот. Потоа оди дома и со семејството. По ручекот

секогаш **СЕ ОДМОРА.** Понекогаш

ГЛЕДА

телевизија. Давор често писма или **РАЗГЛЕДНИЦИ** за

пријателите во Америка. Кога има време, Давор обично книги, а

понекогаш чита весници Навечер Давор излегува со пријателите. За викенд

обично **СЕ ШЕТА** со децата во парк и **СЕ ВРАЌА** дома **ДОЦНА.**

ЛЕГНУВА околу 22 часот и **СПИЕ** 8 часа.

3.1. Зборувајте за Давор:

A

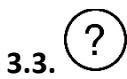
1. До колку часот работи Давор?
 2. Што прави по ручекот?
 3. Што прави Давор често?
 4. Што чита понекогаш?
 5. Што прави Давор за викенд?
 6. Во колку часот легнува?

5

1. Што прави Давор по работа?
 2. Како се одмора Давор?
 3. Што прави обично Давор кога има време?
 4. Што прави навечер?
 5. Кога се враќа дома?
 6. Колку часа спие Давор?

Речник во слики – Глаголи 2, СЕКОЈ ДЕН

БИНГО! Прашајте ги другите од групата:

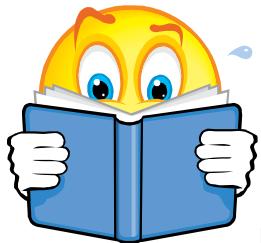

ретко

понекогаш

pok

ЧЕСТО

КНИГИ

обычно

във 7 часот

никогаш не

на часови.

секогаш

по ручек

3.4. Прашајте ги другите во групата:

Пример:

А: Кога обично се враќате од школо?

Б: Јас обично се враќам од школо во 12 и 30.

- Кога обично се враќате од школо?
- Дали секогаш ручате со семејството?
- Кога се одморате?
- Како се одморате?

- Колку често слушате музика?
- Каква музика сакате да слушате?
- Што гледате обично на телевизија?
- Кога гледате телевизија? / Што гледате често?

- Што сакате да читате?
- Колку често читате весници?
- Што пишувате повеќе, писма или разгледници?
- Кога и каде се шетате?
- Дали вечерате дома или во ресторан?

- Дали често излегувате со другите волонтери?
- Каде излегувате обично?
- Во колку часот обично легнувате?
- Колку часа спиете?

3.5. Направете приказна со новите зборови од т.1 и од т.2

Пример: Бобан е младински работник. Секој ден тој.....

Culture Corner

Observe the rules of the family. If you live in a village/small town it is not acceptable to return home late nor drunk!

10. СРЕЌЕН ПАТ!

Слушајте и пишувате:

Ангела сака да знае каде е железничката станица, затоа што многу сака да **ПАТУВА** со

(_____).

(_____).

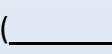
(_____).

многу возови, многу луѓе што

сакаат да патуваат и многу е интересно. Ретко патува со

(_____).

(_____).

(_____).

(_____).

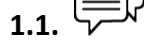

(_____).

на секогаш купува повратен билет од

(_____).

Прашувајте во парови:

A

1. Што сака да знае Ангела?
2. Што има на железничката станица?
3. Зошто Ангела почесто патува со воз?
4. Каков билет купува Ангела секогаш?

B

1. Зошто сака да знае каде е железничката?
2. Дали често патува со автобус?
3. Дали повратниот билет е поскап од билетот во еден правец?
4. Каде купува билет Ангела?

Прашувајте во парови и пишувате:

Пример:

А: Што сакате повеќе, да патувате со дечкото / девојката или со пријателите?

Б: Повеќе сакам да патувам со пријателите.

А: Зошто сакате да патувате со пријателите, а не со дечкото / девојката?

Б: Затоа што е поинтересно.....

ШТО (САКА) ПОВЕЌЕ, ДА (ПАТУВА)...

1. со дечко/девојка или со пријатели?

Зошто?

2. навечер или преку ден? Зошто?

3. со воз или со автобус? Зошто?

4. во Македонија или во Америка? Зошто?

1.2.1. Зборувајте за вашиот партнер од т. 1.2

Пример: Таа повеќе сака да патува со дечкото зашто тоа е романтично.

1.3. Вежбајте со партнерот:

A.

A: Колку и е еден за Скопје?
B: или
A:
B: 300 денари.
A: Благодарам!

B.

A: Во колку часот има за Битола?

B: Во
A: На кој ?
B: На број 3.
A: Фала.

B.

A: Дали има за во ?
B: Да, има.

A: Колку е билетот до Прилеп?
B: 480 денари.
A: Еден , ве молам.
B: Повелете!
A: Благодарам!

2. Слушајте и пишувайте:

Здраво, јас се викам Катерина. Сакам да патувам со АВИОН во Москва. Треба да купам билет, но немам пари на мојата КАРТИЧКА. Морам да одам во МЕНУВАЧНИЦА и да сменам евра. Во Москва можам да се шетам или да одам во многу музеи. Многу сакам да патувам!!! А вие?

Здраво, јас се викам Кирил и не сакам многу да патувам, па затоа не морам да имам ПАСОШ. Јас не зnam да возам КОЛА и не можам да возам ТОЧАК. Често одам ПЕШКИ и затоа не треба да купувам билети за автобус 😊. Јас сакам да патувам само со БРОД.

2.1. Поврзете и кажете што сака/треба/ мора/може/знае да прави Катерина:

Пример: А: Што знае да прави Катерина?

Б: Катерина знае да зборува руски јазик.

1. ЗНАЕ
2. ТРЕБА
3. МОРА
4. МОЖЕ
5. САКА

ДА

- зборува руски јазик. 1
 смени пари. _____
 купи билет. _____
 оди во музеј. _____
 патува во Москва. _____

2.2. Поврзете и кажете што НЕ сака/треба/ мора/може/знае да прави Кирил:

Пример: А: Што не може да прави Кирил?

Б: Кирил не може да вози точак.

1. не МОЖЕ
2. не ТРЕБА
3. не МОРА
4. не ЗНАЕ
5. не САКА

ДА

- вози точак. 1
 има пасош. _____
 вози кола. _____
 купува билети за автобус. _____
 патува многу. _____

2.3. Прашувајте за Катерина и Кирил:

А

- Што знае да прави Катерина?
 Што не сака да прави Кирил?
 Каде мора да оди Катерина?
 Што не знае Кирил?
 Што сака да прави Катерина многу?
 Што не треба да купува Кирил?

Б

- Што треба да купи Катерина?
 Што не мора да има Кирил?
 Што треба да прави таму?
 Што може да прави Катерина во Москва?
 Што не може да прави Кирил?
 Со што сака да патува Кирил?

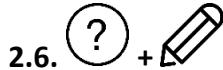

2.4. Речник во слики – СРЕЌЕН ПАТ

2.5. Прашувајте во парови:

- Колку пасоши имате?
 Каков пасош имате?
 Дали имате картичка?
 Колку често купувате со картичка?
 Кога одите во менувачница?
 Каде е менувачницата во вашиот град?

Прашувајте и пишувате:

Пример:

А: Дали сакате да патувате со воз?

Б: Да, сакам да патувам со воз.

А: Каде...?

НАЈДЕТЕ НЕКОЈ КОЈ САКА ДА ПАТУВА СО:

ИМЕ						
КАДЕ						

Кој вози што? Поврзете!

Пример:

А: Што вози Томас?

Б: Јас мислам дека Томас вози воз.

Томас

Маверик

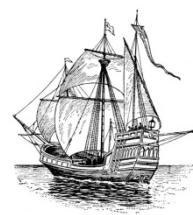
Ленс Армстронг

Даника Патрик

Попај

Прашувајте и обележете со ✓ или X

ДАЛИ ЗНАЕТЕ ДА ВОЗИТЕ...?

ИМЕ						
ЈАС						

Зборувајте за другите од групата според т. 2.7.

Пример: Таа не знае да вози авион, но знае да вози кола, точак и автобус. Исто така, не знае да вози воз и брод.

Слушајте и пополнете:

ОД СКОПЈЕ				
 ДО/ЗА	 ПОАГА ВО	 НА ПЕРОН	 ДОАГА ВО	 ДОЦНИ
Кочани				/

Зборувајте, прашувајте и пополнете ја табелата:

А					Б				
ОД СКОПЈЕ					ОД СКОПЈЕ				
ДО/ЗА	поаѓа / тргнува	перон	доаѓа / пристиг- нува	доцни	ДО/ЗА	поаѓа / тргнува	перон	пристиг- нува / доаѓа	доцни
Кочани	9:15	2	11:10	/	Кочани	9:15	2	11:10	/
Битола					Битола	10:30	5	13:20	15мин.
Велес	11:55	3	13:10	5 мин.	Велес				
Штип					Штип	15:20	4	16:00	/
Тетово	6:35	6	7:10	10мин.	Тетово				
Кичево					Кичево	13:10	5	15:05	30мин.
Прилеп	8:25	3	10:30	/	Прилеп				
Неготино					Неготино	14:40	1	16:20	/
Гевгелија	13:50	4	17:15	35мин.	Гевгелија				

Пример:

А: Во колку часот поаѓа возот од Скопје за Кочани?

Б: Возот од Скопје за Кочани поаѓа во 9 часот и 15 минути.

A: На кој перон?

Б: На перон број 2.

А: Во колку часот доаѓа во Кочани?

Б: Во Кочани доаѓа во 11 часот и 10 минути.

А: Дали возот за Кочани доцни?

Б: Не, не доцни, на време е.

3.2. Комуникативни вежби (А и Б) - дијалог Среќен пат!

3.3. Правете дијалози употребувајќи ги следниве фрази и прашања:

A

Б

- САКАМ ДА ПАТУВАМ ЗА...
- ВО КОЛКУ ЧАСОТ ПОАЃА ВОЗОТ / АВТОБУСОТ...?
- НА КОЈ ПЕРОН?
- КОЛКУ ПАРИ Е ЕДЕН БИЛЕТ ВО 1 ПРАВЕЦ?
- КОЛКУ ПАРИ Е ПОВРАТЕН БИЛЕТ?
- ВО КОЛКУ ЧАСОТ ПРИСТИГНУВА ВО...?
- ДАЛИ ДОЦНИ?

3.4. Најдете ја грешката и поправете ја!

1. Ристо сакам да патувам со воз.

Ристо сака да патува со воз.

2. Кога поаѓаат автобусот од Куманово зад Свети Николе?

?

3. Повратно билет е 200 денар.

4. Во билетарата работат една стара маж.

5. Кога патувам во авион, сакам да слуша музика.

6. Возот доцнат 35 минути.

7. Децата сакам да возам точак.

3.5. Поставете прашања за следниве одговори:

1. _____ ? Возот пристигнува во 10 часот.
2. _____ ? Обично патувам со воз.
3. _____ ? Да, возот за Атина доцни 90 мин.
4. _____ ? Да, знам да возам кола.
5. _____ ? Возот тргнува во 7 и 30.
6. _____ ? На перон број 1.
7. _____ ? Повратен билет е 110 денари.
8. _____ ? Никогаш не патувам со брод.
9. _____ ? Често возам точак.
10. _____ ? Билет во еден правец е 60 денари.

Culture Corner

In Macedonia it is more common to travel by bus or, in small villages, by kombi.

11. ШТО ЌЕ ПРАВИТЕ УТРЕ?

1. Слушајте!

Здраво, Ема!
Јас утре ќе одам на
планина. Што ќе
правиш ти?

Здраво, Тони! Утре јас
ќе гледам филм во
кино и потоа ќе пијам
кафе со пријателите.

- 1.1. Прашувајте според т.1:
Што ќе прави Ема утре?
Што ќе прави Тони утре?
Што ќе правите вие утре?

- 1.2. Пополнете во табелата:

ЌЕ ГЛЕДА

(Тој ќе гледа филм)

1. Јас ЌЕ гледам	1. Ние ЌЕ гледаме
2. Ти ЌЕ гледаш	2. Вие ЌЕ гледате
3. Тој
Таа ЌЕ гледа	3. Тие ЌЕ гледаат
Тоа

-а група <u>гледа</u> <hr/>	-е група <u>јаде</u> <hr/>	-и група <u>оди</u> <hr/>
 <hr/>	 <hr/>	 <hr/>
 <hr/>	 <hr/>	 <hr/>

- 1.2.1. Прашувајте со зборовите од табелата:
Пример:

А: Кога ќе гледате филм со семејството?
Б: Вечер ќе гледаме филм со семејството. А вие?

- 1.3. + Направете приказна со
зборовите од т.1.2:

Пример: Вера вечер ќе оди на концерт. Таму ќе...

2. Слушајте:

?

ДАЛИ ТАА ЌЕ ВОЗИ КОЛА ВО МАКЕДОНИЈА?

Да, таа **ЌЕ**

кола во Македонија.

Не, таа **НЕМА ДА**

кола во Македонија.

2.1. Пополнете и зборувајте во парови:

Јулијана ќе оди на гости кај пријателката.

Јулијана **НЕМА ДА** оди на гости кај

пријателката.

Рик ќе пишува писмо на родителите во Америка.

Јана ќе станува рано за викенд.

Мајка ми ќе купува нова кола во август.

Јас ќе излегувам со пријателите до доцна.

Тие ќе живеат со родителите 20 години.

2.2. Прашувајте во парови:

- Дали некогаш ќе правите ручек за македонското семејство?
- Дали некогаш ќе возите кола во Македонија?
- Дали вечер ќе се шетате со волонтерите?
- Дали ќе пиете ракија за појадок?
- Дали ќе зборувате македонски со семејството од Америка?
- Дали утре ќе патувате во Охрид?
- Дали ќе се миете со ладна вода утре?
- Дали ќе работите за пари во Македонија?
- Дали ќе јадете ајвар, леб и сирење за вечерта?
- Дали секој ден во Македонија ќе купувате леб?

3. Слушајте:

♂ - Следниот викенд ќе одиме во театар.

♀ - Следната недела ќе правиме ручек со пријателите.

- Следните деноноси ќе имаме часови по македонски јазик.

СЛЕДЕН СЛЕДНА СЛЕДНО СЛЕДНИ

♂

♀

3.1. Речник во слики – ПРИЛОЗИ ЗА ИДНО ВРЕМЕ

3.2. Прашувајте и одговарајте:

Пример:

А: Каде ќе одите следниот месец?

Б: Следниот месец ќе одам кај приятелите во Куманово. А вие, каде ќе одите следниот месец?

A

1. Каде ќе одите следниот месец?
2. Што ќе правите следната недела?
3. Каде ќе живеете за четири дена?
4. Колку часа по македонски јазик ќе имате задутре?
5. Каде ќе вечерате утре?
6. Кога ќе патувате во Америка?
7. Каде ќе живеете за три месеци?
8. Дали ќе правите ајвар следниот октомври?

B

1. Каде ќе живеете следната година?
2. Што ќе појадувате утре?
3. Каква боја ќе има вашата нова кола?
4. Во колку часот ќе одите на пракса следниот пат?
5. Каде ќе излегувате следниот викенд?
6. Што ќе читате следната недела?
7. Кога ќе пишувате домашна работа?
8. Каде ќе пиете кафе задутре?

3.3. Комуникативни вежби - Прашувајте и одговарајте!

4. Слушајте:

1. Јас ЌЕ БИДАМ...

2. Ти ЌЕ БИДЕШ...

3. Тој/Таа/Тоа ЌЕ БИДЕ...

1. Ние ЌЕ БИДЕМЕ...

2. Вие ЌЕ БИДЕТЕ...

3. Тие ЌЕ БИДАТ...

?

ДАЛИ ТОЈ ЌЕ БИДЕ ВО СКОПЈЕ СЛЕДНИОТ ВИКЕНД?

Да, тој **ЌЕ БИДЕ** во Скопје следниот викенд. Не, тој **НЕМА ДА БИДЕ** во Скопје следниот викенд.

Иван е многу интересен човек. Тој многу сака да патува. Секоја година тој патува во многу земји. Денес е во Македонија, а **утре ќе биде** некаде далеку. **Следната недела** Иван ќе патува низ Европа и ќе посетува многу градови. Ќе јаде убава храна и ќе излегува со нови пријатели. **Следниот месец** Иван **ќе биде** дома, но **за три месеци**, ќе оди во Египет.

4.1. Прашувајте за Иван од т.3:

A

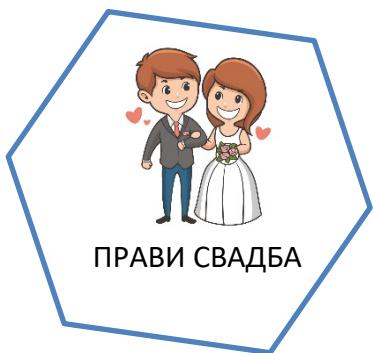
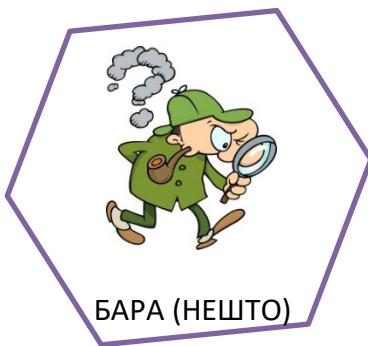
1. Каков човек е Иван?
2. Каде патува Иван?
3. Каде ќе биде Иван утре?
4. Што ќе посетува Иван во Европа?
5. Кога ќе биде Иван дома?

B

1. Што сака Иван да прави многу?
2. Каде е Иван денес?
3. Дали следната недела ќе патува низ Африка?
4. Што ќе прави Иван во Европа?
5. Дали за три месеци Иван ќе биде во Франција?

4.5. Направете приказна „Што ќе прават?“ според сликичките:

12. ШТО ПРАВЕВТЕ ВЧЕРА?

1. Слушајте:

1. **Јас БЕВ ...**

2. **Ти БЕШЕ...**

3. **Тој/Таа/Тоа БЕШЕ...**

1. **Ние БЕВМЕ...**

2. **Вие БЕВТЕ...**

3. **Тие БЕА...**

1.1. Фрлете ја топката и кажете реченица!

Пример: А: ТИ...

Б: ТИ БЕШЕ во школо вчера со пријателите.

1.2. Прашувајте за вас:

Пример:

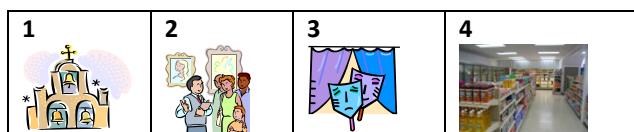
- А: Дали вчера бевте на пазар?
Б: Да, вчера бев на пазар.
А: Во колку часот бевте на пазар?
Б: Бев на пазар во 7 часот наутро.
А: Со кого бевте на пазар?
Б: Бев на пазар со мојата пријателка.

1.3. Прашувајте за вашите семејства:

Пример:

- А: Дали вчера вашата сестра беше во црква?
Б: Да, таа вчера беше во црква.
А: Во колку часот беше во црква?
Б: Таа беше во црква во 11 часот.
А: Со кого беше во црква?
Б: Таа беше во црква со сопругот.

1.4. Прашувајте во парови:

? Дали беше тој во кино вчера?

✓ Да, тој беше во кино вчера.

X Не, тој не беше во кино вчера.

Дали вчера бевте на концерт на Бродвеј?

Дали вашето семејство од Америка беше во Македонија?

Дали бевте во театар во Скопје?

Дали _____ и _____ (имиња) беа во Србија пред 5 дена?

Дали вие и вашата мајка од Америка бевте во продавница вчера?

1.5. Најдете ја грешката и поправете ја!

Пример: Ти беа на работа.

Ти беше на работа.

1. Јас вчера беше во кино.

2. Вие беше во ресторан.

3. Ти бев во парк да се шеташ.

4. Тие беше во Скопје вчера.

5. Ние не бевте на гости.

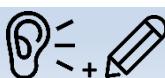
6. Тој не бевме на школо во понеделник.

7. Лидија бев во Скопје за викенд.

8. Тоа беа со точак до Велес.

9. Дедо ми бев многу добар човек.

10. Родителите на Мет не беше во Охрид.

Слушајте и пишувате:

Ова е Логан. Тој _____ волонтер на Мировен корпус во Македонија. Кога Логан

_____ во Скопје секогаш (_____) во ресторантот „Ден и ноќ“. Многу

(_____) македонска храна, па често (_____) црвено вино.

(_____) полнети пиперки и (_____) полнети пиперки и

1. – В

2. – ШЕ

3. – ШЕ

1. - ВМЕ

2. - ВТЕ

3. - А

САКА

ЈАДЕ

ОДИ

1. САКАВ

2. САКАШЕ

3. САКАШЕ

1. САКАВМЕ

2. САКАВТЕ

3. САКАА

1. ЈАДЕВ

2. ЈАДЕШЕ

3. ЈАДЕШЕ

1. ЈАДЕВМЕ

2. ЈАДЕВТЕ

3. ЈАДЕА

1. ОДЕВ

2. ОДЕШЕ

3. ОДЕШЕ

1. ОДЕВМЕ

2. ОДЕВТЕ

3. ОДЕА

2.1.

Одговорете на прашањата за т. 2:

А

1. Што беше Логан?
2. Каде одеше Логан секогаш?
3. Што јадеше тој често во ресторонот?

Б

1. Каде беше тој волонтер?
2. Што сакаше тој многу?
3. Што пиеше тој во ресторонот?

2.2.

Што правевте вчера?

2.3.

Напишете прашања со зборовите од сликите во минато време:

А

Каков точак возевте кога бевте мали?

_____?

(знае)

(работи)

_____?

(се шета)

_____?

(слуша)

_____?

Б

(патува)

(живее)

Дали често патувавте кога бевте во Америка?

_____?

(прави)

(пишува)

(доцни)

_____?

_____?

_____?

_____?

2.3.1.

Прашувајте го партнерот според т. 2.4

Пример: А: Каков точак возевте кога бевте мали?

Б: Кога бев мал, возев црвен точак.

2.4.

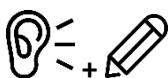

Одговорете на прашањата:

Во Америка...

Што сакавте да јадете за појадок?
Во колку часот поаѓавте на работа?
Во колку часот пристигнувате на работа?
Дали се туширавте со ладна вода?
Кога се враќавте дома по работа?
Кога првпат гледавте филм во кино?
Во кои денови излегувавте со пријателите и каде?
Дали често доцневте на школо?
Каква кола возевте?
Дали се бакнувате по 3 пати со вашите пријатели?

3.

Слушајте и пополнете:

Кога Брендад живееше во Америка, секој ден беше многу зафатена. Во понеделник

(_____)

(_____)

во паркот, во среда

(_____) јога или аеробик, во четврток (_____) тенис со дечкото, а во петок

(_____) цела ноќ.

Брендад никогаш не беше уморна.

3.1.

Одговорете на прашањата за т. 3:

A

1. Дали Брендад имаше слободно време кога живееше во Америка?
2. Каде одеше во вторник и што правеше таму?
3. Со кого играше тенис во четврток?
4. Што правеше со пријателите цела ноќ?

B

1. Што правеше Брендад во понеделник?
2. Што вежбаше таа во среда?
3. Кога излегуваше со пријателите?
4. Дали Брендад беше уморна?

3.2. +

Прашувајте и пополнете:

Пример: Дали вчера вежбавте и каде вежбавте?

НАЈДЕТЕ НЕКОЈ ШТО ВЧЕРА:					
					
ИМЕ					
КАДЕ					

3.2.1.

Зборувајте за другите од групата, според т. 3.2

Пример: Ана вчера вежбаше дома.

Culture Corner

It is not common to go out of the house with wet hair or not wearing socks when it is cold. Your host mother / grandmother might insist on you drying your hair before leaving the house and wearing socks when it is cold.

13. МИНАТАТА ГОДИНА...

Слушајте:

1.

Здраво, Рајан! Каде беше **СИНОЌА**?

Здраво, Маргарет! Синоќа бев во театар.
А каде беше ти синоќа?

Синоќа бев дома бидејќи **ЗАВЧЕРА** бев со волонтерите
во кино, а во театар бев **МИНАТИОТ** викенд.

Маргарет, ти многу често излегуваш некаде 😊

1.1.

Прашувајте во врска со т.1:

Каде беше Рајан синоќа?

Каде беше Маргарет синоќа?

Каде беше Маргарет завчера?

Каде беше Маргарет минатиот викенд?

Што прави Маргарет често?

Каде бевте вие синоќа / вчера / завчера?

1.2. Речник во слики – ПРИЛОЗИ ЗА МИНАТО ВРЕМЕ

1.3. Прашувајте во парови:

Пример:

A. Кога таа (гледа) филм на телевизија?

B. Таа (гледа) филм на телевизија вчера.

Кога таа гледаше филм на телевизија?

Таа гледаше филм на телевизија вчера.

A:

1. Кога вие (се шета) во Скопје?

2. Кога вие (сум) на гости кај пријателите?

3. Кога Стојан и Габи (трча) 10 километри?

1. Вчера јас и брат ми (сум) во кино.

2. Синоќа мајка ми (прави) торта за роденден.

3. Завчера јас (ручка) во ресторант.

B:

1. Синоќа ние (се шета) во Скопје.

2. Завчера ние (сум) на гости кај пријателите.

3. Стојан и Габи вчера (трча) 10 километри.

1. Кога ти и вашиот брат (сум) во кино?

2. Кога вашата мајка (прави) торта за роденден?

3. Кога ти (ручка) во ресторант?

 1.3.1. Зборувајте за себе како во в.1.3.:

Пример:

А: Кога вие гледавте филм на телевизија?

Б: Јас гледав филм на телевизија завчера. А кога ты ручаше во ресторон?

 1.4. Прашувајте според календарот: Денес е 31 октомври, 2019 година.

Октомври, 2019 година

П	В	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Пример: А: Кога купувавте зеленчук на пазар?

Б: Минатиот викенд купував зеленчук на пазар.

A:	Б:
1. Кога купувавте зеленчук на пазар?	27 и 28 октомври
2. Кога зборувавте со семејството од Америка?	од 22 до 28 октомври
3. Кога се шетавте со дечкото/девојката во парк?	30 октомври, 21 часот
4. Кога читавте книга?	29 октомври
5. Кога се мажевте / женевте?	2010 година
6. Кога гледавте телевизија?	30 октомври
Б:	A:
1. Кога бевте во кино?	29 октомври
2. Кога слушавте рок музика?	од 22 до 28 октомври
3. Кога вечеравте во ресторон?	27 и 28 октомври
4. Кога пишувавте домашна?	30 октомври, 20 часот
5. Кога правевте појадок за семејството?	2010 година

 1.5. Прашувајте и глумете дека сте личностите од сликите:

Вие сте: 1

2

3

4

5

6

Дали минатиот месец зборувавте македонски?

Што правевте минатата недела? Со кого?

Каде живеевте лани? Со кого?

Што правеа вашите родители минатиот викенд?

Каде бевте минатата година? Со кого?

Што правевте минатиот понеделник?

Што мислите, што правев јас минатиот месец?

Што правевме заедно во Куманово минатиот месец?

Каде пиеевте пиво минатата среда? Какво пиво пиеевте?

Каков бурек јадевте минатата недела?

1.6. Комуникативни вежби - Зборувајте за Кате и за Аце!

2. Пополнете го дијалогот:

A: _____!

B: _____! Како си?

A: _____! Завчера бев на гости кај Меги, волонтерката во Куманово.

Б: И..? Како си помина?

A: Си поминав многу добро. _____ опро, _____

домашно вино, _____ пита и _____ само македонски јазик. А
ти, како си помина завчера?

Б: Јас не си поминав толку интересно бидејќи цел ден бев дома и _____
телевизија.

2.1. Прочитајте го дијалогот од т.2 во парови

2.2. Зборувајте како во дијалогот од т.2

2.3. Прашувајте во парови:

	Како си поминавте?	Што правевте?
Каде бевте минатиот викенд?		
Каде бевте синоќа?		
Каде бевте минатата среда?		

2.4. Зборувајте со сите од групата:

Пример: А: Дали танцувајте минатата сабота?

Б: Да, танцувајте минатата сабота.

А: Каде танцувајте минатата сабота?

Б: Танцувајте во дискотека.

А: Со кого танцувајте во дискотека?

Б: Танцувајте со мојата девојка.

НАЈДЕТЕ НЕКОЈ КО...							
					минато минатиот во океан пред 2 дена	минатата година пред 5 декември	минатиот април минатиот декември синоќа мусака завчера

2.4.1. Прашувајте и зборувајте според т.2.3

Кој танцуваше минатата сабота?
 Каде танцуваше?
 Со кого танцуваše?
 На каква музика танцуваše?

Читајте и пишувајте реченици во минато време:

Пример: А: Денес слушам музика.
 Б: Вчера слушав музика.

A	B
1. Денес учиме македонски јазик.	1. _____.
2. _____.	2. Обично појадувам леб, путер и мед.
3. Родителите на Мaja работат во понеделник.	3. _____.
4. _____.	4. Раде гледа телевизија секоја вечер.
5. Секој викенд Мет пишува писмо за девојката.	5. _____.
6. _____.	6. Дали вие излегувате во петок навечер?
7. Нема да одам во Велес следната среда.	7. _____.
8. _____.	8. Гоце секоја година плива маратон.
9. Ти ќе живееш во Кратово следните 2 години.	9. _____.
10. _____.	10. Дали следниот петок ќе гледаме филм во кино?

Комуникативни вежби – Прашувајте ја другата група!

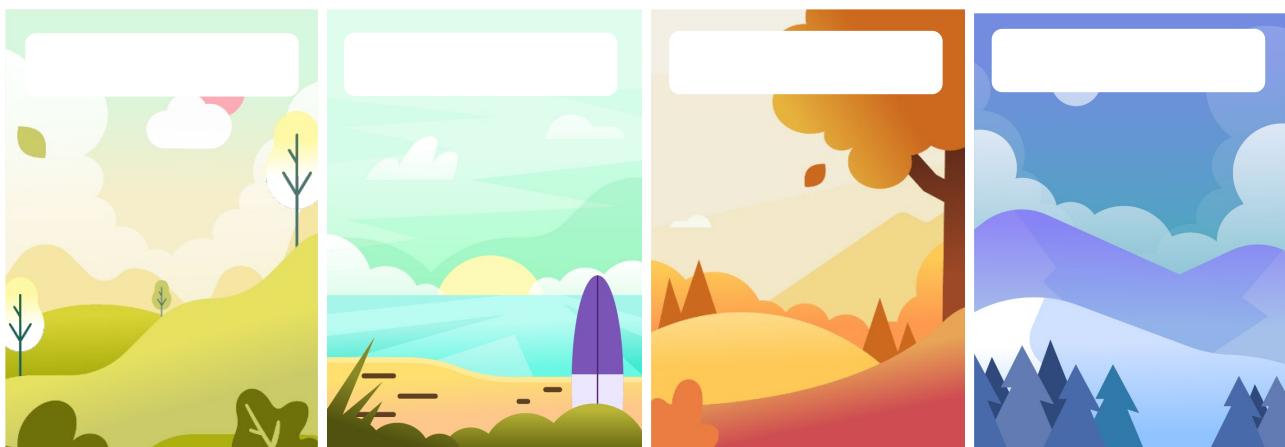
14. КАКВО Е ВРЕМЕТО ДЕНЕС?

Слушајте и пополнете:

Сега е месец ноември. Во ноември е есен. Во кои други месеци е есен?

ГОДИШНИ ВРЕМИЊА

1.1. Прашувајте во парови:

Што се пролет, лето, есен и зима?

Кое годишно време е во март, април и мај?

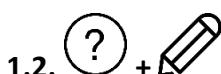
Кога е зима?

Кога е есен?

Кое годишно време е во јуни, јули и август?

Кое годишно време е најубаво?

Во кое годишно време е вашиот роденден?

1.2. Прашувајте и пополнете:

НАЈДЕТЕ НЕКОЈ КОЈ :				
ИМЕ				
ЗОШТО?				

1.2.1. Зборувајте за другите од групата, според т. 1.2

Пример: Вил сака пролет бидејќи во пролет е убаво и може да се шета надвор.

Слушајте и пополнете:

Во Македонија во _____ и во _____ има многу (_____), а

понекогаш има (_____) и ретко има (_____).

Во _____ има многу дожд и понекогаш има и (_____).

Во _____ во Македонија има (_____) и (_____).

Прашувајте во парови според табелата и пополнете:

Пример: Во Скопје во пролет има многу сонце и понекогаш многу дожд. Во лето најмногу има сонце, понекогаш има дожд и ветер, никогаш нема снег и магла. Во есен секогаш има дожд, а во зима има снег.

ШТО ИМА ВО ВАШИО ГРАД ВО...				
ИМЕ				
ЈАС				

Прашувајте во парови според табелата и пополнете:

Пример: А: Што сакате повеќе, пролет или есен и зошто?

Б: Повеќе сакам есен бидејќи нема многу сонце и надвор е поинтересно и има многу убави бои. А вие, што сакате повеќе?

ШТО (САКА) ПОВЕЌЕ...	
1. Пролет или есен? Зошто?	
2. Зима или лето? Зошто?	
3. Снег или дожд? Зошто?	
4. Ветер или магла? Зошто?	
5. Облаци или сонце? Зошто?	

3. Слушајте и пополнете:

НАДВОР ИМА...	НАДВОР...	ВРЕМЕТО Е...
СОНЦЕ	_____ СОНЦЕ	_____
ОБЛАЦИ	ИМА ОБЛАЦИ	_____
ДОЖД	_____	_____
ВЕТЕР	_____ ВЕТЕР	_____
СНЕГ	_____ СНЕГ	/
МАГЛА	ИМА МАГЛА	/

3.1. Прашувате во парови:

КАКВО Е ВРЕМЕТО ВО... ВО ВАШИО ГРАД?					
ИМЕ	ГРАД				
JAC					

3.1.1. Зборувајте за другите од групата, според точка 3.1

Пример: Виктор е од Висконсин. Таму во пролет времето е сончево и понекогаш врнежливо. Во лето во Висконсин...

3.2. Прашувате во парови:

Што правите кога грее сонце?

Дали сакате да возите точак кога надвор врне?

Дали пливате кога паѓа снег?

Дали излегувате кога има магла?

Што правите кога времето е врнежливо?

Дали можете да трчате кога дува ветер?

Каде одите кога паѓа снег?

На какво време сакате да се шетате во парк?

4. Слушајте и пишувате:

Во зима, кога температурата е -5°C (_____), надвор е многу (_____/______). Обично во Македонија е многу ладно во јануари и во февруари.

Во лето, кога температурата е 40°C (_____), надвор е многу (_____/______). Обично така е во јули и во август.

4.1. Речник во слики – КАКВО Е ВРЕМЕТО?

4.2. Прашувајте во парови:

КАКВО Е ВРЕМЕТО ДЕНЕС?

КАКВО БЕШЕ ВРЕМЕТО ВЧЕРА?

КАКВО ЏЕ БИДЕ ВРЕМЕТО УТРЕ?

Пример: А: Какво е времето денес?

Б: Денес времето е облачно, цел ден врне дожд и дува ветер и многу е ладно. Температурата е -3°C .

4.3. Комуникативни вежби - Какво е времето...?

5. Слушајте и пишувате:

Јована многу сака да _____. Минатата година таа беше во Калифорнија. Времето беше многу _____ и _____ и таа _____ секој ден.

_____ Јована сака да оди на планина со Иван, но не сака да _____ кола кога _____

_____ (_____) . **Ако** е (_____) утре, Јована ќе оди на планина со Иван.

Ако паѓа (_____), тие ќе бидат дома и ќе гледаат филм. Ќе одат на планина кога времето ќе биде подобро.

АКО + ПАЃА снег, ЌЕ БИДАМ дома.

Х АКО + НЕ ПАЃА снег, НЕМА ДА БИДАМ дома

5.1. Прашувајте во врска со текстот:

Што сака да прави Јована многу?
 Каде беше Јована минатата година?
 Какво беше времето во Калифорнија?
 Што правеше таа во Калифорнија?
 Каде сака да оди Јована утре? Со кого?
 Дали Јована сака да вози кола кога паѓа снег?
 Што ќе прават Јована и Иван утре ако е времето сончево?
 Што ќе прават Јована и Иван ако утре паѓа снег?

5.2. Прашувајте според табелата и пополнете:

Пример: А: Што ќе правите утре ако е сончево?

Б: Ако е сончево, ќе возам точак.

ШТО ЌЕ ПРАВИТЕ УТРЕ АКО ...?

ИМЕ					
JAC					

5.2.1. Зборувајте за другите од групата, според точка 5.2.

Пример: Ако има магла, Сара утре нема да трча, ќе вежба дома.

5.3. Поврзете ги речениците:

1. Ако грее сонце...
2. Ако работам во супермаркет надвор од градот...
3. Ако живеам во Париз...
4. Ако треба да правам пица, а немам кечап...
5. Ако има добар филм на Нетфликс...
6. Ако вежбам секој втор ден...
7. Ако е затворена банката...
8. Ако не доцни автобусот...
9. Ако излегувам во диско...

- ...нема да излегувам со пријателите.
- ...ќе пијам најубаво вино.
- ...секој ден ќе одам со точак на работа.
- ...ќе танцувам цела вечер.
- ...ќе бидам кај баба ми на време.
- 1 ...ќе играме тенис.
- ...ќе бидам убава како Синди Крафорд.
- ...ќе правам пица со патлици без кечап.
- ...нема да имам пари за нова кола.

5.4. Продолжете ги речениците на партнерот:

Пример: А: Ако имам многу пари...

Б: Ако имам многу пари, следното лето ќе одам на Карибите.

A

Ако имам многу пари...

Тие ќе патуваат за Австралија...

Ако има магла...

Ќе вежбаме јога заедно...

Ако сакаш нешто многу...

Ако патува во Франција...

B

Тој ќе се жени...

Ако е времето врнежливо...

Ако не зборуваш добро македонски јазик...

Утре ќе играме фризби...

Ќе трчаме маратон следната година...

Ако задутре работиш...

Culture Corner

It would be great if you can help your homestay family when they are doing chores!

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!

2

1. : Составете ја приказната:

- Секоја година Бојан оди во Париз.
- Од таму се гледа целиот град.
- Бојан често оди во ресторан и јаде најубава француска храна.
- Навечер излегува со пријателите и одат во диско клубови.
- Пристигнува на железничката станица во 20 часот
- Понекогаш има магла и не може да оди на Ајфеловата кула.
- Следниот ден станува рано, се шета во Лувр и оди на Ајфеловата кула.
- Со такси тој оди во хотелот.
- Обично, се враќа во хотелот многу доцна.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

1.1. Прашувајте во парови во врска со т.1:

А

- Каде оди Бојан секоја година?
- Како оди во хотелот?
- Каде оди Бојан? Зошто?
- Каде оди Бојан често?
- Што прави Бојан навечер во Париз?

Б

- Во колку часот пристигнува на железничката станица?
- Што прави следниот ден наутро?
- Зошто понекогаш не може да оди таму?
- Што прави таму?
- Каде оди Бојан со пријателите?

2. Комуникативни вежби - Пополнете ги соодветните предлози!

**ЗА ЗАД ОД ВО СПРОТИ
СО НА ДО ПРЕД
ПО КАЈ МЕГУ**

3. Прашувајте и одговарајте!

Пример:

А: Кога имате часови по јазик?

Б: Јас имам часови по јазик секој ден од понеделник до петок.

А

1. Кога имате часови по јазик?
2. Кога е вашиот роденден?
3. Каде живеете сега?
4. Со кого сакате да се шетате?
5. Каде е поштата?
6. За колку часа ќе одите дома?
7. Каде ќе пливате ако одите во Охрид?
8. За колку часа ќе вечерате?
9. Со кого имате часови по јазик?
10. Пред колку време патувавте со авион?

Б

1. Во колку часот имате часови по јазик?
2. Кога имаат родендени вашите родители?
3. Со кого живеете?
4. Со кого сакате да пиете кафе?
5. Каде е банката?
6. За колку дена ќе биде Денот на благодарноста?
7. Каде ќе пливате ако одите во Скопје?
8. Кога живеевте во Америка?
9. Кога немате часови по јазик?
10. Кој датум е денес?

4. Речник во слики - Глаголи 3

4.1. Направете приказна со глаголите (на пример, за Ромео и Јулија)

5. Комуникативни вежби - Никола и Соња

5.1. Напишете ги прашањата!

5.2. Прашувајте и одговарајте!

6. Што ЌЕ прават тие?

Пример: Вечер тој ќе излегува со девојката.

- Вечер тој _____ со девојката. ()
- Утре јас _____ пица со Јулија. ()
- Јована _____ чај во 12 часот. ()
- Тие _____ во Охридско Езеро овој викенд. ()
- Ние _____ во паркот утре. ()
- Таа никогаш _____ сама. ()
- Марија _____ музика за викенд. ()
- Ние _____ во хотелот утре наутро. ()
- Вие _____ по часовите. ()

6.1. + во врска со т. 6!

Пример:

А: Вечер тој ќе излегува со девојката.

Б: Како се вика девојката? / Каде ќе излегуваат? / Што ќе вечераат?...

КОГА	ЗОШТО	КАДЕ
СО КОГО		КАКО
ШТО	КАКОВ/КАКВА/КАКВА	

Најдете ја грешката и поправете ја!

Пример: Обично тој стануваат рано.
Обично тој станува рано.

1. Секој ден јас стануваат рано.
_____.	7. За викенд таа одат на излет со пријателите.
_____.
2. Ние обично играм фудбал во сабота.
_____.	8. Вие секогаш учиме македонски јазик.
_____.
3. Утре ние <u>ќе излегуваат</u> на кафе.
_____.	9. Следната недела ти <u>ќе правите</u> торта.
_____.
4. На 23 ноември таа <u>ќе имате</u> роденден.
_____.	10. Следната година тие <u>ќе патуваш</u> во Кина.
_____.
5. Минатиот викенд тој бевме во Скопје.
_____.	11. Јас синоќа гледаше телевизија
_____.
6. Вие завчера пиејте кафе во Ирскиот паб.
_____.	12. Пред 3 месеци мајка ми и татко ми <u>игравте</u> фудбал.
_____.

8. Направете приказна!

8.1. Кои се тие?

ТАА

Име

Години

Професија

Омилена храна / пијалак / музика Омилена храна / пијалак / музика

ТОЈ

Име

Години

Професија

8.2. Што правеа?

<u>ТАА</u> Пред 2 години Каде живееше? Дечко?	<u>ТОЈ</u> Пред 2 години Каде живееше? Девојка?
Каде и кога се запознаа? Како?	

8.3. Што ќе прават?

Следната недела

Следниот месец

Каде?

Што ќе прават таму?

.....

9. Прашувајте и одговарајте:

A

1. Колку години имате?
2. Колку часа спиете во денот?
3. Каде ќе одите утре?
4. Каде обично пливате?
5. Какво беше времето вчера?
6. Што мислите, какво ќе биде времето утре?
7. Колку често пишувате писмо за родителите во Америка?
8. Кога ќе паѓа снег во Македонија?
9. Колку километри ќе трчате следната недела?
10. Каква боја беше вашиот точак кога бевте мал/а?

B

1. Кога станувате секој ден?
2. Каде бевте вчера?
3. Што пиеате минатата сабота?
4. На каква музика сакате да танцувате?
5. Во кое годишно време често има магла?
6. Колку пари е повратен билет за авион од Македонија до Америка?
7. Колку пати во неделата вежбавте кога живеевте во Америка?
8. Кога последен пат игравте фудбал?
9. Што правеате во Америка кога надвор многу врнеше?
10. Што правеате вчера со македонското семејство?

11. Каде бевте пред две години?
12. Како се викаат вашите колеги од групата?
13. Ако е температурата – 10 ° С, какво е времето?
14. Кога легнувате навечер?
15. Дали вчера дуваше ветер?
16. Колку пати вежбате во неделата?
17. Кога ќе се мажи вашата најдобра пријателка?
18. Кога е Денот на благодарноста?
19. Што сакате да читате?
20. Дали сте вие помлад од вашиот професор по македонски јазик?
21. Кога и како патувавте до Македонија?
22. Кој е најубавиот македонски збор?
23. Што најмногу сакате да јадете?
24. Дали знаете да пишувате со кирилица?

11. Што знаете да правите за ручек?
12. Каде излегувате со пријателите?
13. Како одите на школо?
14. Што гледате најчесто на телевизија?
15. Како се одморате по школо?
16. Што игравте кога бевте дете?
17. Кога ќе можете да патувате надвор од Македонија?
18. Каква беше вашата прва кола?
19. Што купувате обично на пазар?
20. Каде излегувавте во Америка кога бевте тинејџер?
21. Какво е времето во вашиот град во лето?
22. Колку години ќе живеете во Македонија?
23. Каде ќе патувате ако имате време?
24. Каква музика слушате?

10. Комуникативни вежби (А и Б)- Кажете нешто за...

15. ЈАС ТЕ СЛУШАМ, А ТИ МЕНЕ?

1. Слушајте:

1.1 Прашувајте за т.1:

А:

Каде беше Томица вчера?
Дали Ангела ја сака Каролина?
Што пееше Каролина на концертот?

Б:

Дали Ангела беше таму?
Каков беше концертот?
Што слуша секој ден Ангела?

1.2 + Пополнете според табелата и проверете со партнери:

А

1. Таа ____ сака Анџелина Џоли.
2. Јован ја сака Ана.
3. Јас ____ гледам. (таа)
4. Тој го сака.
5. Таа ____ знае Перо Антиќ.
6. Ние го слушаме Џастин Бибер.
7. Јас ____ слушам Бијонсе.
8. Тој го сака Далај Лама.
9. Тој ____ знае Фолтин.
10. Таа ја слуша Селена Гомез.
11. Вие ____ гледате Џеј Зи.
12. Таа ја сака Амал Клуни.

Б

1. Таа ја сака Анџелина Џоли.
2. Јован ____ сака Ана.
3. Јас ја гледам.
4. Тој ____ сака. (тој)
5. Таа го знае Перо Антиќ
6. Ние ____ слушаме Џастин Бибер.
7. Јас ја слушам Бијонсе.
8. Тој ____ сака Далај Лама.
9. Тој ги знае Фолтин.
10. Таа ____ слуша Селена Гомез.
11. Ви го гледате Џеј Зи.
12. Таа ____ сака Амал Клуни.

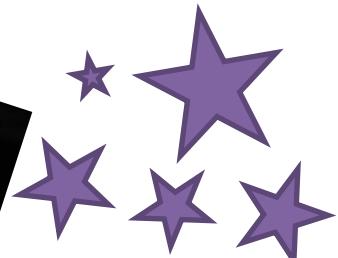
1.3 Прашувајте во парови за личностите од сликите:

ТАМАРА

НАУМ

ТОШЕ

ЕСМА

Пример: А дали ја знаеш Тамара?
Б Да, ја знам. / Не, не ја знам.

ФОЛТИН

ЉУБОЈНА

1.4 Прашувајте во парови:

1. Кој пејач го сакате?
 2. Која пејачка ја сакате?
 3. Која политичарка ја сакате?
 4. Кој актер го сакате?
 5. Кој политичар го сакате?
 6. Која актерка ја сакате?
 7. Кој спортист го сакате?
 8. Кој бенд го сакате?
-

1.4.1. Да кажат за другите В. од групата кој кого сака.

1.5. Прашувајте во парови за личностите од сликите. Работете според дијалогот:

Прашувајте во парови: Дали __ (знае) / (сака) / (слуша) / (гледа) _____?

Пример: А: Дали **ја** знаеш Бијонсе?

Б: Да, **ја** знам.

А: А дали **ја** сакаш?

Б: Да, многу **ја** сакам. Супер е!

А: Колку често **ја** слушаш?

Б: Секогаш кога правам забава за пријателите **ја** слушаме Бијонсе.

А: Кога последен пат **ја** гледаше Мадона?

Б: **Ја** гледав пред три години на концерт во Њујорк.

2. Слушајте и пополнете:

Сега е седум навечер. Јас се вратив дома од училиште и...

Татко ми **ја** мие **колата**.

Брат ми **го** гледа **филмот** Џокер на ТВ.

Мајка ми **го** прави **рученот** за утре.

Баба ми **ги** гледа **комшиите** како прават ајвар.

А што прави вашето семејство навечер?

Мајка/Татко ми _____

Сестра/Брат ми _____

Баба/Дедо ми _____

Пополнете:

Пример: Пред пет години **ја** читав книгата Малиот принц.

1. Пред ____ години ____ читав книгата ____.
2. Пред ____ години ____ гледав филмот ____.
3. Пред ____ години ____ слушав песните на ____.
4. Пред ____ години ____ сакав пејачката ____.
5. Пред ____ години ____ читав весникот ____.
6. Пред ____ години ____ слушав бендот ____.
7. Пред ____ години ____ гледав серијата ____.

Прашувајте во парови во врска со т.2.1

Која книга ____ читаше? - _____

Кој филм ____ гледаше? - _____

Кои песни ____ слушаше? - _____

Која пејачка ____ сакаше? - _____

Кој весник ____ читаше? - _____

Кој бенд ____ слушаше? - _____

Која серија ____ гледаше? - _____

КОГО/ШТО?

единина

1. јас	МЕНЕ	МЕ
2. ти	ТЕБЕ	ТЕ
3. тој	НЕГО	ГО
таа	НЕА	ЈА
тоа	НЕГО	ГО

множина

1. ние	НАС	НЕ
2. вие	ВАС	ВЕ
3. тие	НИВ	ГИ

3. Слушајте:

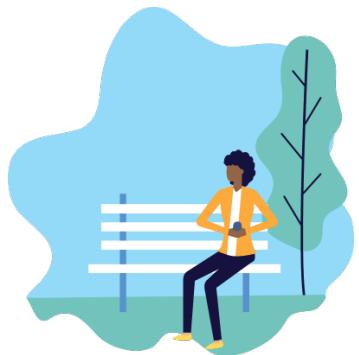
А: Ало, Диме. Дали **ме** слушаш?

Б: Еј, ало, **те** слушам!

А: Каде си? **Те** чекам кај паркот. Дали **ме** гледаш?

Б: Еве сум. Преминувам улица. **Те** гледам.

А: Супер. Чao!

3.1. Прашувајте во парови:

1. Дали семејството те разбира кога зборуваш македонски?
2. Дали те гледаат кога се шеташ?
3. Колку често те прашуваат кога сакаш да јадеш?
4. Кој те прави среќен/среќна?
5. Што те прави тажна/тажен?
6. Што те нервира?
7. Кој те инспирира?

3.2. + Пополнете според табелата и проверете со партнерот:

A

1. Вие _____ гледавте како играм. (jac)
2. Ние те гледаме.
3. Тој _____ слуша како пееш. (ти)
4. Јасна и Бранко ме слушаат.
5. Тие _____ бараат. (ние)
6. Кате нè слушаше цел ден.
7. Јас _____ гледам. (вие)
8. Таа ве вози до Скопје.
9. Тој _____ сака. (ти)

B

1. Вие ме гледавте како играм
2. Ние _____ гледаме. (ти)
3. Тој те слуша како пееш.
4. Јасна и Бранко _____ слушаат. (jac)
5. Тие нè бараат.
6. Кате _____ слушаше цел ден. (ние)
7. Јас ве гледам.
8. Таа _____ вози до Скопје. (вие)
9. Тој те сака.

3.3. Пополнете според табелата и проверете со партнерот:

A

1. Јас ____ барам **Мирјана**.
2. Мајка ми те знае од сликите.
3. Ана ____ сака **Маријан**.
4. Тој секогаш го пие **кафето** ладно.
5. Ние утре ќе ____ чекаме **родителите** на аеродром.
6. Никола ги гледа **фотографиите**.
7. Ти вчера ____ слушаше. (јас)
8. Горан ги сака **Игор и Наташа**.
9. Вчера ____ гледав кога трчавте.
10. Задутре ќе го чекам **татко ми** пред музејот.

B

1. Јас ја барам **Мирјана**.
2. Мајка ми ____ знае од сликите. (ти)
3. Ана го сака **Маријан**.
4. Тој секогаш ____ пие **кафето** ладно.
5. Ние утре ќе ги чекаме **родителите** на аеродром.
6. Никола ____ гледа **фотографиите**.
7. Ти вчера ме слушаше.
8. Горан ____ сака и **мене и Наташа**.
9. Вчера ве гледав кога трчавте.
10. Задутре ќе ____ чекам **татко ми** пред музејот.

3.4. Комуникативни вежби - Директен предмет 5.2.

4. Слушајте:

Јас седам до Игор. Јас седам до него.

Ивана седи до Ана. Ивана седи до неа.

4.1 Пополнете:

1. Задутре ќе одам во кино со _____. (Марко)
2. Вчера тие зборуваа за _____. (ти)
3. Питер цела вечер зборуваше со _____. (Христина)
4. Ти секогаш пристигнуваш на работа пред _____. (јас)
5. Секој ден ручаме со _____. (вие)
6. Волонтерите се шетаа со _____ низ Куманово. (ние)
7. Минатата недела јас играв фудбал со _____. (пријателите)
8. Јас возев кола, а Бесник возеше точак зад _____. (јас)
9. Ирена оди со _____ на кино. (јас)
10. Зад _____ седат Игор и Аце. (јас)
11. Бојан сака да оди во Гостивар со _____. (ти)
12. Зад _____ седеше Ивана. (тој)
13. Меѓу _____ и Арта седеше едно дете. (тој)
14. Со _____ бев на ручек во еден ресторран. (тая)
15. Без _____ не може да одиме во Скопје. (тая)
16. Со _____ вечераше и мајка му на Ричард. (ние)
17. Џим Кери седеше до _____ во киното. (ние)
18. До _____ живее Игор.(вие)
19. Ние сакаме да зборуваме за _____. (тие)

Напишете прашања и прашајте ја другата група:

Слушајте:

Здраво! Јас сум Моника. За викенд со моето семејство ја чистиме куќата. Работиме во тимови. Тато ѝ помага на мама. Баба му помага на дедо. Децата им помагаат на родителите. А јас? Јас им помогам на сите. А сите ми помогаат мене со домашната работа.

5.1. Прашувајте за т.5.

Кој ѝ помага на мајката?

Кој му помага на дедото?

Кој им помага на родителите?

Кој ѝ помага на Моника?

Што прави Моника за викенд?

КОМУ/НА КОГО?

единина			множина		
1. јас	МЕНЕ	МИ	1. ние	НАМ	НИ
2. ти	ТЕБЕ	ТИ	2. вие	ВАМ	ВИ
3. тој	НЕМУ	МУ	3. тие	НИМ	ИМ
тaa	НЕЈЗЕ	ѝ			
тоа	НЕМУ	МУ			

Пополнете според табелата и проверете со партнерот:

A

1. Тој секогаш ____ купува појадок. (**јас**)
 2. Јан ѝ пишува писмо на мајка му.
 3. Дедото ____ купува чоколади **на внуците**.
 4. Ивана му се јавува на дечкото секое утро.
 5. Професорката ____ зборува на македонски.
(вие)
 6. Родителите ни кажуваат: сè ќе биде во ред.

 7. Мајката ____ чита приказни **на бебето**.
 8. Ќе ти правам пица за вечера.
 9. Секој ден ____ ја мијам колата **на мајка ми**.
 10. Бабата им кажува приказни на внуците.

Б

1. Тој секогаш ми купува појадок.
 2. Јан ____ пишува писмо **на мајка му**.
 3. Дедото им купува чоколади на внуците.
 4. Ивана ____ се јавува **на дечкото** секое утро.
 5. Професорката ви зборува на македонски.
 6. Родителите ____ кажуваат: сè ќе биде во ред.
(ние)
 7. Мајката му чита приказни **на бебето**.
 8. Ќе ____ правам пица за вечера. **(ти)**
 9. Секој ден ѝ ја мијам колата на мајка ми.
 10. Бабата ____ кажува приказни **на внуците**.

Комуникативни вежби - Индиректен предмет 6.2.

5.4. Слушајте:

Леле, вчера бев во кино и го гледав Џокер! Многу ми се допаѓа. Одличен е.

И јас го гледав. Мене не ми се допаѓа. Не сакам такви филмови. Повеќе ми се допаѓаат мјузикли и комедии.

МИ СЕ ДОПАЃА/ДОПАЃААТ

5.4.1.

Работете во парови. Зборувајте за личностите од т.1.5.

Пример: Ми се допаѓа(ат) _____. Не ми се допаѓа(ат) _____.

Здраво! Дали имаш маркер? Ми треба маркер за во школо.

Не. Во продавницата има маркери. Еден е 40 денари.

МИ ТРЕБА/ТРЕБААТ

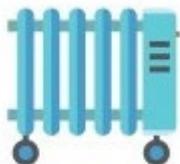
5.5. Прашувајте во парови:

Пример: А: Што ти треба?

А: Што не ти треба?

Б: Ми треба греалка.

Б: Не ми треба телефон.

ГРЕАЛКА

КЕБЕ

ПРОСТОР

ВРЕМЕ

ПРИВАТНОСТ

ВОЗДУХ

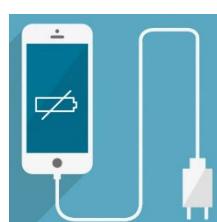

ИНТЕРНЕТ

(НЕ) МИ ТРЕБА/ТРЕБААТ

ДРУШТВО

ПОЛНАЧ

ПАРИ

ВОДА

ПРИЈАТЕЛИ

ЧОКОЛАДА

 5.6. **Прашувачте во парови:**

Прашања за на флипчарт:

Дали ви се допаѓа? Да/Не...

Дали ви треба?

Што (не) ви се допаѓа?

Кој (не) ви се допаѓа?

Што (не) ви треба?

Кој (не) ви треба?

5.6.1. **Зборувајте за другите во групата. Што (не) им се допаѓа/треба...**

 5.7. **Прашувачте во парови:**

Кого најчесто барате на телефон?

Кој филм го гледавте минатата недела?

Дали мајка ви ја слуша Селена Гомез?

Што му/ѝ купивте на дечкото/девојката за последниот роденден?

Што ви читалаа родителите кога бевте мали?

Колку често им пишувате писма на вашите родители?

Што им пишувате обично на пријателите за Македонија?

Што ѝ треба на Америка/Македонија?

Што ви се допаѓа најмногу на светот?

На кого му зборувате македонски?

Каде ќе го шетате вашето дете?

На кого ќе му правите американска вечерा?

Кој седи до вас?	Што не ви треба?	Што има зад школото?	Дали го знаете Ал Пачино?	Одете 3 полиња напред!!!
Јана ____ зборуваше на Џон за Росоман.				Дали го гледате Скопје од тука?
Вратете се 5 полиња назад!!!				Сакам да одам со _____ во театар. (таа)
Џенифер ____ пишува имејл на пријателите во Америка.		Кој ви помага најмногу кога пишувате домашна работа?		Што ви се допаѓа најмногу во Македонија?
Дали ____ сакате Бијонсе?		Што ви треба сега?		На кого му се јавувате најчесто?
Кој инструктор по јазик ви се допаѓа?		Дали ве разбираат кога зборувате македонски?		Јас ____ слушам Аријана Гранде.
Дали ____ сакате Берни Сандерс?		Кој ____ помага на децата?		Која книга ја читавте лани?
Дали ја слушате Евелина?		Кој ви се допаѓа најмногу?		Со кого од вашата група сакате да одите на кафе?
▲▲▲▲ СТАРТ		Која книга ја читате сега?	Џон ____ зборуваше на Јана за Америка.	Кој ви помага со домашната работа?

ГРАМАТИКА

PERSONAL PRONOUNS

единина / singular	множина / plural
JAC - I	НИЕ - we
ТИ - you	ВИЕ - you (<i>plural form</i>)
ТОЈ - he	ТИЕ - they
ТАА - she	
ТОА - it	

These are the personal pronouns in the Macedonian language.

The personal pronoun **вие** has a twofold use – for the form of the second person plural and as a polite second person singular form. In both cases the verb is used in the plural.

The capital letter **B** may be used if special respect is being paid.

The polite second person singular pronoun **вие** is used in formal situations to address people older than the speaker, persons with authority and strangers.

СУМ (to be) – Present Tense, all forms

affirmative	negative	interrogative
Jac сум	Jac не сум	Дали сум јас ...?
Ти си	Ти не си	Дали си ти ...?
Toj е	Toj не е	Дали е тој ...?
Taa е	Taa не е	Дали е таа ...?
Toa е	Toa не е	Дали е тоа ...?
Ние сме	Ние не сме	Дали сме ние ...?
Вие сте	Вие не сте	Дали сте вие ...?
Тие се	Тие не се	Дали се тие ...?

You ask:	You answer:
Дали сте вие од ? <i>Are you from ...?</i>	Да, ние сме од .../ Не, ние не сме од... <i>Yes, we are from.../No, we are not from...</i>
Од каде е тој / таа? <i>Where is he / she from?</i>	Toj / таа е од ... <i>He / she is from ...</i>
Дали сте вие Македонец/ка? <i>Are you Macedonian?</i>	Да, јас сум .../Не, јас не сум... <i>Yes, I am.../ No, I'm not...</i>
Што сте по професија? <i>What is your occupation?</i>	Јас сум ... <i>I am ...</i>

NATIONALITIES

Names of countries which signify nationality are spelt with a capital letter, while adjectives derived from them are not:

Македонија	<i>Macedonia</i>
Македонец	<i>Macedonian (person) m.</i>
Македонка	<i>Macedonian (person) f.</i>
Македонци	<i>Macedonians</i>
македонски (јазик, народ)	<i>Macedonian (language, people)adj.</i>
Албанија	<i>Albania</i>
Албанец	<i>Albanian (person) m.</i>
Албанка	<i>Albanian (person) f.</i>
Албанци	<i>Albanians</i>
албански (јазик, народ)	<i>Albanian (language, people)adj.</i>
Америка	<i>America</i>
Американец	<i>American (person) m.</i>
Американка	<i>American (person) f.</i>
Американци	<i>Americans</i>
американски (народ)	<i>American (people)adj.</i>

OCCUPATIONS

Feminine forms denoting occupations are derived from masculine ones by adding the suffix **-ка**.

професор - професорка (<i>a teacher</i>)	новинар - новинарка (<i>a journalist</i>)
доктор - докторка (<i>a doctor</i>)	

If the masculine noun ends in **-к**, **-к** changes into **-ч** - and the suffix **-ка** is added:

ученик - ученичка (<i>a pupil</i>)	службеник - службеничка (<i>a clerk</i>)
--------------------------------------	--

Although there is a recent tendency to have a separate feminine form for almost all nouns for occupations, the masculine form can often be used for both male or female, especially in formal situations:

Toj/таа е архитект.	<i>He/she is an architect.</i>
Toj/таа е доктор.	<i>He/she is a doctor.</i>
Toj/таа е новинар.	<i>He/she is a journalist.</i>

PRESENT TENSE

Macedonian verbs are divided into three groups according to the verb ending in the third person singular. The groups are: A – group, E – group, И - group.

The form of the 3rd person singular is considered as the infinitive form of the verb and does not have a verb ending (e.g. **сака**, **јаде**, **оди**)

Regardless of the verb group, the first person singular always ends in – **ам**, and third person plural in - **ат**.

When the ending – **ат** is added to the verbs belonging to the A – group, they have the ending – **аат** in the 3rd person plural (e.g. **тие сакаат**).

A – group

САКА / to want, to like		
	singular	plural
Jac	сакам	Ние сакаме
Ти	сакаш	Вие сакате
Toj	сака	Тие сакаат
Taa	сака	
Toa	сака	

E – group

ЖИВЕЕ / to live		
	singular	plural
Jac	живеам	Ние живееме
Ти	живееш	Вие живеете
Toj	живее	Тие живеат
Taa	живее	
Toa	живее	

И – group

РАБОТИ / to work		
	singular	plural
Jac	работам	Ние работиме
Ти	работиш	Вие работите
Toj	работи	Тие работат
Taa	работи	
Toa	работи	

GENDER OF NOUNS

Nouns in the Macedonian language have grammatical gender and each noun belongs to one of the three gender groups: masculine (**машки**), feminine (**женски**) and neuter (**среден**), and for the most part gender is determined by the final letter of the word. Exceptions include masculine nouns ending in a vowel designating male relations, male proper names or occupations.

Gender determines the forms of the definite article, the plural, the adjective, pronouns and some verbs.

Masculine nouns:

- ✓ most typically end in a consonant: хотел, леб, путер.
 - ✓ when denoting a personal name, occupation or relation, end in a vowel: Марко, Јане, Никола, судија, дедо, татко.

Feminine nouns:

- ✓ the majority end in **-а**: салама, пица, вода, Ана, Македонка
 - ✓ small number of feminine nouns end in a consonant (usually abstract nouns):
ноќ, вечер, љубов

Neuter nouns:

- ✓ all neuter nouns end in either **-о** or **-е**: млеко, радио, сирење, кафе

The numbers **един** (one) and **два** (two) are the only numbers that have different forms for each gender:

- (m) **еден / два:** леб/леба, сок/сока, хамбургер/хамбургера
(f) **една / две:** пица/пици, кока-кола/кока-коли, книга/книги
(n) **едно / две:** радио/радија, кафе/кафиња, јајце/јајца

PLURAL OF NOUNS

The plural endings of nouns depend on the gender of the noun.

Masculine nouns:

- ✓ Most monosyllabic masculine nouns have the plural ending **-ОВИ:**
леб - лебови град - градови тост - тостови
 - ✓ Polysyllabic masculine nouns have the plural ending **-И:**
хотел - хотели домат - домати морков - моркови
 - ✓ When used with a number, masculine nouns take the plural ending **-А:**
два сока три леба пет хотела десет моркова

Feminine nouns:

- ✓ All feminine nouns form their plural by adding the ending **-И**:
книга - книги ягода - ягоды пица - пици

Neuter nouns:

- ✓ Neuter nouns form their plural by dropping the final vowel and adding the endings **-А** or **-ИЊА**.

The nouns that end in **-О**, **-ЦЕ**, **-ЊЕ** make plural by adding **-А**:

млеко-млека	јајце-јајца
јаболко – јаболка	сирење-сирења

The rest, i.e. every neuter noun that ends in **-Е** makes plural with the ending **-ИЊА**:

пиле - пилиња	куче-кучиња	прасе – прасиња
кафе – кафиња	маче-мачиња	

Nouns with Irregular Plural Form:

- ✓ The following nouns have irregular plural form:

човек - луѓе	нога - нозе	рака - раце
око - очи	уво – уши	дете - деца
татко - татковци	дедо - дедовци	брат - браќа

THE DEFINITE ARTICLE

Nouns in the Macedonian language are used with the article when they are definite or already specified in the previous conversation. Unlike the English definite article, the Macedonian article is attached to the end of a word. The selection of the form of the definite article is based on the final vowel of the word, its gender and number.

Forms of the definite article are:

	<i>singular</i>	<i>plural</i>
<i>masculine</i>	-ОТ	-ТЕ
<i>feminine</i>	-ТА	-ТЕ
<i>neuter</i>	-ТО	-ТА

Singular

Plural

Masculine

хотел - хотелот

хотели - хотелите

Feminine

пица - пицата

пици - пиците

Neuter

млеко - млекото

млека – млеката

ADJECTIVES

An adjective is a part of speech which modifies a noun. Adjectives are used in a predicative or attributive manner. In Macedonian language, attributive adjectives usually precede the noun. They MUST agree with the noun they modify in two ways: NUMBER – if the noun is plural, the adjective must be plural, and GENDER – if the

noun is feminine, the adjective must have a feminine form.

Masculine adjective forms usually end in a consonant, feminine forms in **-а**, neuter forms in **-о**, while all plural forms have the same ending **-и**.

<i>young</i>	<i>old</i>	<i>good</i>	<i>bad</i>	<i>big</i>	<i>small</i>	<i>beautiful</i>	<i>NOUN</i>
млад	стар	добар	лош	голем	мал	убав	МАЖ
млада	стара	добра	лоша	голема	мала	убава	ЖЕНА
младо	старо	добро	лошо	големо	мало	убаво	ДЕТЕ
млади	стари	добри	лоши	големи	мали	убави	ЛУГЕ

When an adjective modifies a noun, the article is added to the adjective instead of the noun: **-иот** is the masculine ending, **-та** is the feminine ending, **-то** is the neuter and **-те** is the plural ending:

<i>young</i>	<i>old</i>	<i>good</i>	<i>bad</i>	<i>big</i>	<i>small</i>	<i>beautiful</i>	<i>NOUN</i>
младиот	стариот	добриот	лошиот	големиот	малиот	убавиот	МАЖ
младата	старата	добрата	лошата	големата	малата	убавата	ЖЕНА
младото	старото	доброто	лошото	големото	малото	убавото	ДЕТЕ
младите	старите	добрите	лошите	големите	малите	убавите	ЛУГЕ

When two or more adjectives are used one after another, only the first adjective gets the article:

убавиот млад маж	<i>the handsome young man</i>
добрата стара жена	<i>the good old woman</i>

COMPARISON OF ADJECTIVES

The comparative form of adjectives is formed with the prefix **по-**, while the superlative is formed with the prefix **нај-**.

млад	помлад	најмлад
голем	поголем	најголем
лош	полош	најлош
добар	подобар	најдобар

The preposition **од** is used when comparing.

Јане е помлад од Маре.	Горан е повисок од Радмила.
Маре е поголема од Јане.	Тодор е поубав од Борис.

PREPOSITIONS

ВО

- **во** 7 часот *at 7 o'clock*
- **во** петок *on Friday*
- **во** кујната *in the kitchen*
- **во** воз *on the train*
- **во** октомври *in October*
- **во** болница *at the hospital*
- **во** продавницата *at the store*
- **во** 2004 *in 2004*
- **во** Америка *in America*
- **во** Охрид *in Ohrid*

НА

- **на** македонски *in Macedonian*
- **на** улица "Осло", број 6 *on "Oslo" street, number 6*
- **на** станица *at the station*
- **на** 8-ми март *on March 8th*
- **на** училиште *at school*
- **на** маса *on the table*
- **на** Божик *at Christmas*
- Се качи **на** дрво *He climbed up the tree*

ЗА

- **за** еден час *in an hour*
- автобус **за** Прилеп *bus to Prilep*
- **за** ручек *for lunch*
- **за** што зборувате? *What are you talking about?*

СО

- **со** автобус *by bus*
- **со** мојот пријател *with my friend*
- **со** црвена коса *with red hair*
- **со** нож *with a knife*

ОД

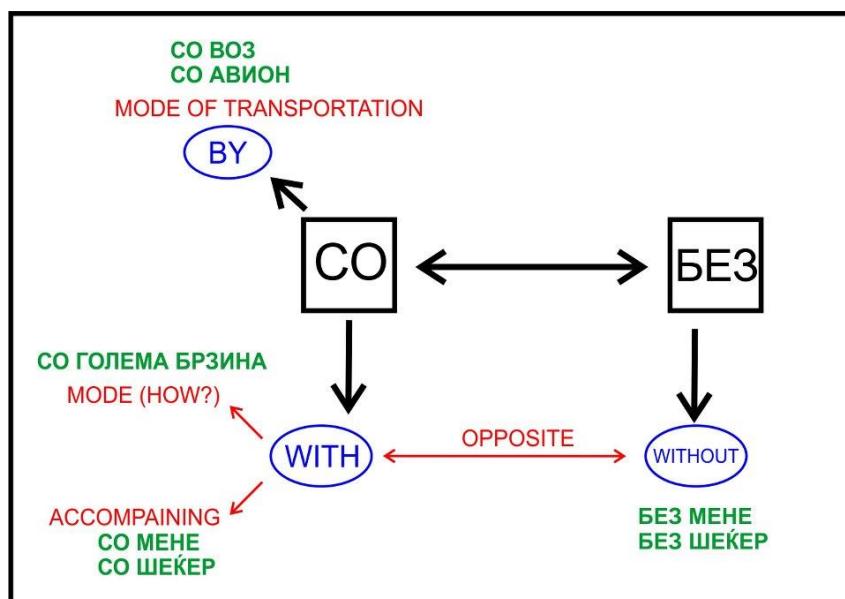
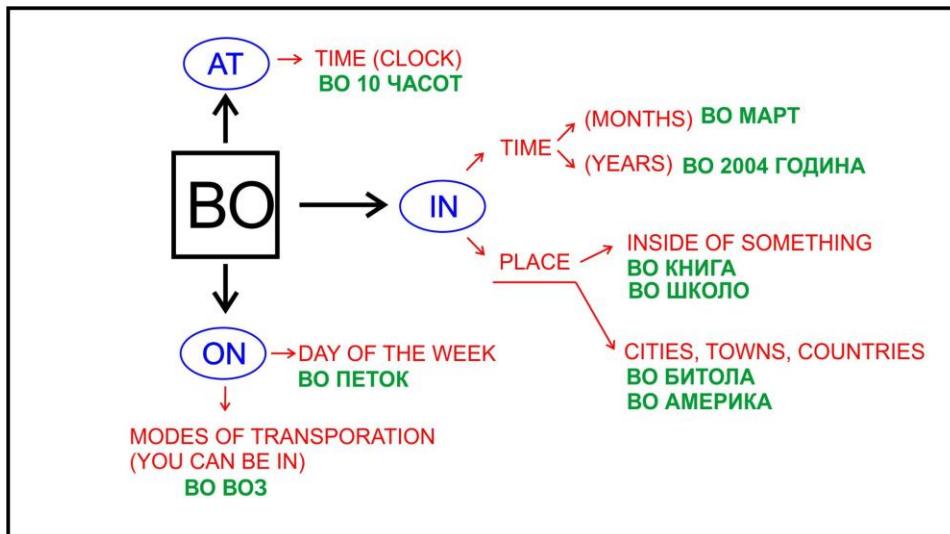
- **од** Скопје *from Skopje*
- **од** Ели *from Eli*
- **од** срцев удар *of a heart attack*
- **од** автобус *off the bus*
- **од** претседателот *by the president*

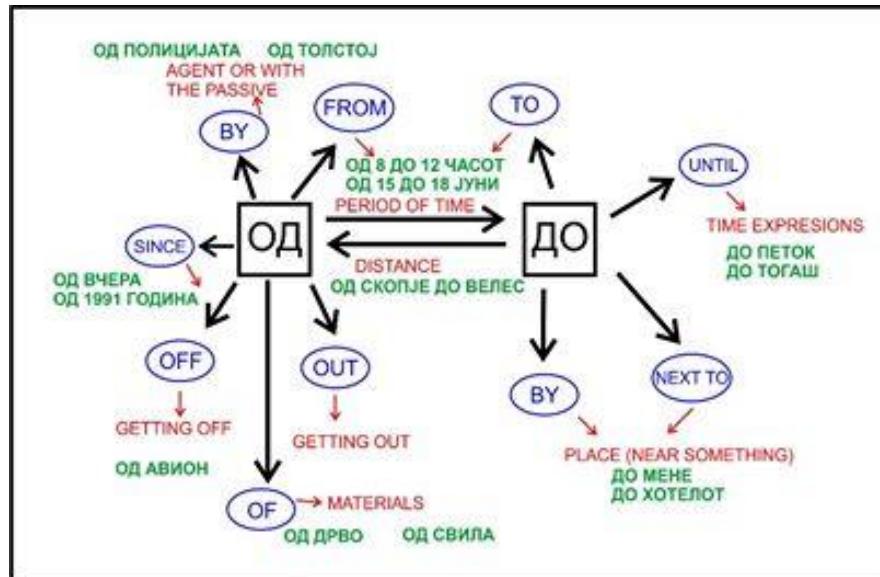
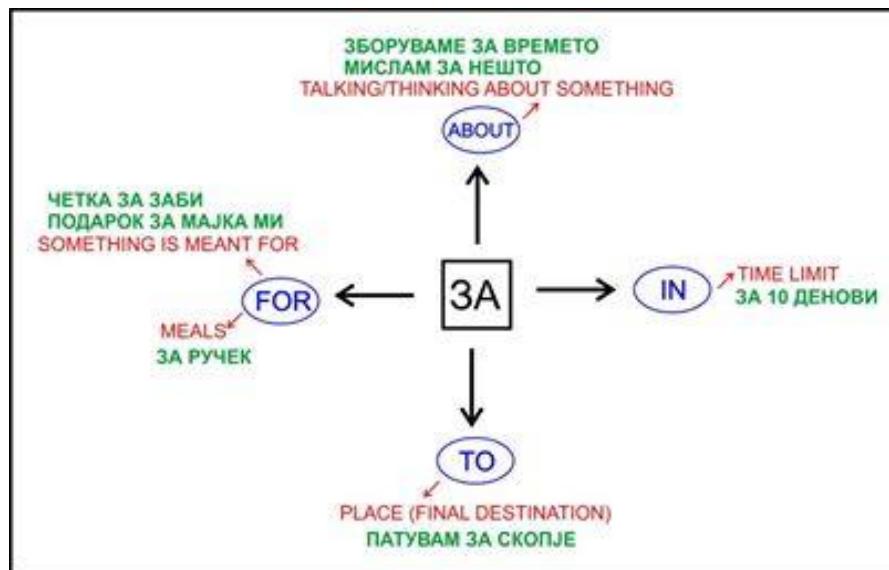
ДО

- Тој е **до** мене. *He is next to me.*
- Тој седи **до** мене. *He is sitting by me.*

ОД - ДО

- Банката работи од 07.00 до 20.00 часот. *The bank is open from 7am to 8pm.*
- Работно време - од 09.00 до 19.00 часот. *Working hours –from 9am to 7pm.*

ORDINAL NUMBERS

1	прв, а, о, и	11	единадесетти, а, о
2	втор, а, о, и	12	дванадесетти, а, о
3	трет, а, о, и	13	тринаесетти, а, о
4	четврти, а, о, и	14	четиринаесетти, а, о
5	петти, а, о, и	15	петнаесетти, а, о
6	шести, а, о, и	16	шеснаесетти, а, о
7	седми, а, о	17	седумнаесетти, а, о
8	осми, а, о	18	осумнаесетти, а, о
9	деветти, а, о	19	деветнаесетти, а, о
10	десетти, а, о	20	дваесетти, а, о

Прв and **втор** have different roots from their corresponding numbers (един and два).

Ordinal numbers for **три** and **четири** are **трет** and **четврти**.

From **пет** on they are formed with the suffix **-ти**.

Only the numbers **седми** and **осми** are different.

In **шести** the consonant group is reduced and **шест-ти** becomes **шести**.

In the rest of the numbers there is a double – **тт**.

Ordinal numbers in Macedonian functions in the same way as adjectives, i.e. they differ in number and gender, and can be used with the article:

прв ден	првиот ден	<i>the first day</i>
прва недела	првата недела	<i>the first week</i>
прво дете	првото дете	<i>the first child</i>
први зборови	првите зборови	<i>the first words</i>

Dates: dates are stated by ordinal numbers in masculine forms, without the article. The forms ending in **-и** are used for the first four numbers: први, втори, трети, четврти. The preposition **на** is used when saying the dates:

Том доаѓа на трети септември.
Tom is arriving on the third of September.

Тренингот почнува на седми декември.
The training starts on the seventh of December.

ADVERBS

Adverbs are words that modify verbs, adjectives or other adverbs. In the Macedonian language there are generally four types of adverbs:

- ✓ **Adverbs of place:** тука, таму, далеку, близку, лево, десно...
These adverbs answer the question “*Where?*” – Каде?)
- ✓ **Adverbs of time:** сега, утре, денес, вчера, рано, доцна...
These adverbs answer the question “*When?*” – Кога?
- ✓ **Adverbs of quantity:** многу, малку...
These adverbs answer the question “*How much? / How many?*” – Колку?)
- ✓ **Adverbs of manner:** добро, лошо, убаво, брзо...
These adverbs answer the question “*How?*” – Како?)

Adverbs of place

Adverbs of place answer the question **каде** (where?). They usually follow the verb in the sentence.

Каде е банката?	Банката е близку.
Каде е театарот?	Театарот е далеку.

Adverbs of place that derive from the question word **КАДЕ**:

каде?	секаде	некаде	никаде
where?	everywhere	somewhere	nowhere

Adverbs of time

Most of the adverbs of time answer the question word **кога** (when?) and determine the verb according to the time frame of the action. There is a great number of these adverbs:

Кога станувате?	Станувам рано.
Кога излегувате?	Излегувам навечер.
Кога легнувате?	Легнувам доцна.

Some adverbs derive from the question word **кога**:

кога?	секогаш	понекогаш	никогаш
when?	always	sometimes	never

REFLEXIVE VERBS

Reflexive verbs are a type of verbs that reflect the action back to the subject, i.e. the subject is the giver and the receiver of the action (e.g. in English “*I wash myself every morning*”).

In Macedonian, we use a reflexive pronoun **СЕ** when the subject and the direct object are one and the same: **се мие**, **се облекува**, **се враќа**, **се гледа**, **се шета**. The reflexive verbs are intransitive i.e. they cannot be followed by a direct object.

Тaa се облекува. *She is getting dressed (by herself).*

Јас се мијам секое утро. *I wash myself every morning.*

Тој се удри. *He has hurt himself.*

Ние се гледаме во огледало. *We are looking at ourselves in a mirror.*

MODAL VERBS

сака	треба	може	мора	знае
------	-------	------	------	------

Modal verbs are used with **да + the main verb construction**. The main verb is always in the present tense.

сака + да + main verb in the present tense
треба + да + main verb in the present tense
може + да + main verb in the present tense
мора + да + main verb in the present tense
знае + да + main verb in the present tense

САКА / TO WANT

сака + да + оди		мора + да + оди	
Јас	сакам да одам	Јас	морам да одам
Ти	сакаш да одиш	Ти	мораш да одиш
Тој/тaa/тоа	сака да оди	Тој/тaa/тоа	мора да оди
Ние	сакаме да одиме	Ние	мораме да
одиме			
Вие	сакате да одите	Вие	морате да
одите			
Тие	сакаат да одат	Тие	мораат да одат

МОРА / MUST

When forming interrogative sentences with modal verbs you may use:

Дали морам да одам?	-with the interrogative particle дали
Морам ли да одам?	-with the interrogative particle ли
Морам да одам?	-with a rising intonation

Note: when used independently, the verb **сака** means to like or to love.

Тој сака фудбал.	<i>He likes football</i>
Тој многу сака чоколадо.	<i>He loves chocolate.</i>

ЗНАЕ / TO KNOW

МОЖЕ / MAY, CAN

знае + да + игра		може + да + игра	
Јас	зnam да играм	Јас	можам да играм
Ти	знаеш да играш	Ти	можеш да играш
Тој/тaa/ тоа	знае да игра	Тој/тaa/тоа	може да игра
Ние	знаеме да играме	Ние	можеме да играме
Вие	знаете да играте	Вие	можете да играте
Тие	знаат да играат	Тие	можат да играат

When used independently, **знае** denotes that someone has some information, that he knows something:

Знаете ли каде е поштата?	<i>Do you know where the post office is?</i>
Тој знае каде е поштата.	<i>He knows where the post office is.</i>

When used with **да-construction** denotes that someone has an ability:

Јас зnam да играм тенис	<i>I can play tennis.</i>
Знаете ли да играте фудбал?	<i>Can you play football?</i>

The verb **знае** is closely connected with the verb **може**. However, **знае** denotes acquired ability, while **може** denotes natural ability.

Знам да танцувам.	<i>I can dance.</i>
Можам да танцувам цела вечер.	<i>I can dance all night.</i>

The verb **треба** is a modal verb which denotes when a rule should be followed or an obligation be fulfilled. The verb that follows is preceded by the particle **да**. The verb **треба** is not conjugated, while the verb that follows is:

ТРЕБА / SHOULD

ТРЕБА	ИГРА	ОДИ	ЈАДЕ
Јас треба да	играм	одам	јадам
Ти треба да	играш	одиш	јадеш

Тој треба да	игра	оди	јаде
Таа треба да	игра	оди	јаде
Тоа треба да	игра	оди	јаде
Ние треба да	играме	одите	јадете
Вие треба да	играте	одите	јадете
Тие треба да	играат	одат	јадат

*Note: the past tense form of the verb **треба** is **требаше**.

FUTURE TENSE

The future tense is used when describing an action, which will occur after the moment of speech. The future tense is made using the particle **ќе** together with the present forms of the verb. This particle is placed before the verb and it does not change to show a different person, number or tense. The verb endings in future constructions are the same as the present tense endings.

ќе + verb in present tense

E.g. Утре ќе одиме во Охрид. Во сбота ќе работиме. Вечер ќе читам книга.

The negative form of a future construction is made by using the negative form of the verb **има**, i.e. **нема**, together with the particle **да** and the conjugated form of the verb.

НЕМА + ДА + verb in present tense

E.g. Утре нема да одиме во Охрид. Во сбота нема да работиме. Вечер нема да читам книга.

The interrogative form is formed with дали or ли:

дали + ќе + verb
ќе + verb + ли

E.g. Дали ќе одиш на театар утре вечер? Ќе одиш ли на театар утре вечер?

Adverbs of time used with the future tense:

утре
задутре
следната недела
следниот месец
следната година

за два дена
за две недели
за два месеца
за две години

следниот понеделник / вторник / четврток / петок
следната среда / сабота / недела

Sometimes the future reference can be made by using present tense constructions.

E.g. Утре одиме во Охрид. За две недели сме во Скопје.

The future tense of the verb **сум** is derived from a different verb stem **биде**:

Јас ќе бидам	Ние ќе бидеме
Ти ќе бидеш	Вие ќе бидете
Тој / таа / тоа ќе биде	Тие ќе бидат

Јас нема да бидам	Ние нема да бидеме
Ти нема да бидеш	Вие нема да бидете
Тој / таа / тоа нема да биде	Тие нема да бидат

PAST DEFINITE TENSE (IMPERFECT)

There are two types of past tense in the Macedonian language: definite and indefinite. Furthermore, there are two types of past definite tense: Aorist and Imperfect. Aorist (past definite complete tense) is a completed action in the past and is formed, almost exclusively from perfective-aspect verbs (we will refer to aspect later, for now simply note that there are differences between aspect and tense, and between perfect and perfective).

Imperfect (past definite incomplete tense) denotes an action that took place in the past and lasted for a period of time. It emphasizes the action's progress (not its completion) and can be formed from verbs of both perfective and imperfective aspects.

Note: Here we will discuss the uses of the imperfect tense formed only from imperfective aspect verbs.

Пишував писма цело попладне.
Тој учеше македонски три месеци.
Ние вчера бевме во театар.

This tense can also denote a habitual or repeated action in the past.

Тие работеа секое лето.
Ние често одевме на лозјето.

Note that the speaker has either witnessed or has participated in the event. Adverbs of time may provide clues about a verb's aspect. The most common ones are:

вчера	пред два дена
сношти	пред две недели
завчера	пред два месеца
лани	пред две години
минатата недела	
минатиот месец	
минатата година	

минатиот понеделник / вторник / четврток / петок
минатата среда / сабота / недела

There are no variations in the conjugation of the past imperfect tense (other than the verb "to be"). It is formed by adding the following suffixes to the present form of the 3rd person singular:

- B	- BME
- IIIЕ	- BTE
- IIIЕ	- A

The same endings are used for all three groups of verbs (A-group; E-group and И-group) and there is only one change in the conjugation: the verbs from И –group change the last vowel **и** into **e**:

работи → работе

Aorist and Imperfect forms of the verb **сум** are identical:

Јас бев	Ние бевме
Ти беше	Вие бевте
Тој беше	Тие беа

The negative is formed by adding the negation particle **не**:

Јас не бев	Ние не бевме
Ти не беше	Вие не бевте
Тој не беше	Тие не беа

CONDITIONAL SENTENCES

There are three types of conditional sentences:

1. Sentences which express **possible, real conditions**;
2. Sentences which express **imaginary conditions**;
3. Sentences which express **unreal conditions**;

POSSIBLE, REAL CONDITIONS

ако + сегашно време + идно време
if + present tense + future tense

A conditional sentence is formed with two clauses and the conjunction **АКО** and the clauses are separated by a comma. The conditional clause is in present tense, while the clause that follows is in future tense.

Ако врне дожд утре, ќе бидам дома. Ако не врне, ќе одам на пазар.
If it rains tomorrow, I'll stay at home. If it doesn't, I'll go to the market.

DIRECT OBJECT PRONOUNS (long and short forms)

директен објект (долги и кратки заменски форми)	
мене ме	нас нè
тебе те	вас ве
него го	нив ги
неа ја	
него го	

These forms refer to the direct object in the sentence, and agree with it in gender and number.

Ја чекам Јана.

I'm waiting for Jana.

Го чекам Гоце.

I'm waiting for Goce.

The long forms themselves can be the object:

Ја чекам неа

I'm waiting for her.

Го чекам него.

I'm waiting for him.

Always use the short form of the direct object pronoun when the direct object is defined, when the direct object is a personal name, or with a definite noun or a long pronominal form:

Ја знам Марија

I know Maria.

Го познавам директорот.

I know the director.

Го познавам него.

I know him.

The short form is always in front of the verb. It is used as the object in the sentence, either alone or for accompanying a defined direct object.

Го гледам.

I see him.

Ја прашувам.

I am asking her.

However, the long form can either precede the short form or follow the verb:

Неа ја прашувам.

I'm asking her.

Ја прашувам неа.

I'm asking her.

Нив ги чекам.

I'm waiting for them.

Ги чекам нив.

I'm waiting for them.

The short form is also used in sentences in which the direct object is not present, but is understood:

Дали го чекаш Мишо?

Are you waiting for Misko?

Да, го чекам 15 минути.

Yes, I've been waiting for him for 15 min.

Although *Misko* is not mentioned in the second sentence, he is the logical object therefore **го** refers to him.

Note that the short form нè has a diacritic mark above it in order to distinguish it from the negative particle не.

INDIRECT OBJECT PRONOUNS (long and short forms)

индиректен објект (долги и кратки заменски форми)	
мене ми	нам ни
тебе ти	вам ви
нему му	ним им
нејзе ѝ	
нему му	

The short form **ѝ** is marked with diacritic in order to distinguish it from the conjunction **и**.

The long form is used when the object is emphasized. If it is not emphasized, only the short form is used:

Јави ѝ се нејзе, не нему. *Call her, not him.*

The short form directly precedes the verb, while the long forms may either precede the short form or follow the verb:

Мене ми зборува.	Нему му треба.
Ми зборува мене.	Му треба нему.
<i>He / she is talking to me.</i>	<i>He needs....</i>

In imperative sentences, both pronouns follow the verb. The short pronoun precedes the long one, and the long form follows the intransitive particle **се**:

Јави ми се мене.	Call me.
Дај ми...	<i>Give me...</i>

Indirect object +the verb треба

This verb denotes that someone needs something. In this case it is always preceded by the indirect object pronoun:

Ми треба шеќер.	I need sugar.
Му треба кафе.	<i>He needs coffee.</i>
Ви треба вода.	<i>You need water.</i>

When conveying this meaning the verb **треба** conjugates as follows:

Ми требаш.	I need you.
Ти требам.	<i>You need me.</i>
Ми треба Наташа.	<i>I need Natasha.</i>
Ми треба Зоран.	<i>I need Zoran.</i>
Ви требаме.	<i>You need us.</i>
Ни требате.	<i>We need you.</i>
Му требаат нови информации.	<i>He needs new information.</i>

The verb **се допаѓа** + indirect object

This verb functions in the same way as the verb **треба** + indirect object:

Ми се допаѓа филмот.	<i>I like the movie.</i>
Ми се допаѓа Maja.	<i>I like Maya.</i>
Му се допаѓаме.	<i>He likes us.</i>
Ми се допаѓаш.	<i>I like you.</i>
Ти се допаѓам.	<i>You like me.</i>

When talking about one's health, the indirect object forms are used in the following expressions:

Што ти е?	<i>What's the matter with you?</i>
Лошо ми е.	<i>I feel sick.</i>
Ми се лоши.	<i>I feel sick.</i>
Што му е?	<i>What's the matter with him?</i>
Лошо му е.	<i>He feels sick.</i>
Му се лоши.	<i>He feels sick.</i>

Кому is a question word used when there is an indirect object. It is followed by the short pronoun **ми**:

Кому му зборуваш?	<i>Тебе ти зборувам.</i>
<i>Who are you talking to?</i>	<i>I'm talking to you.</i>
Кому му помагаш?	<i>Му помагам на брат ми.</i>
<i>Who are you helping?</i>	<i>I'm helping my brother.</i>
Кому му пишуваш?	<i>На девојка ми.</i>
<i>Who are you writing to?</i>	<i>To my girlfriend.</i>

POSSESSIVE PRONOMINAL ADJECTIVES

The Macedonian possessive adjectives correspond to the English possessives “my, your, his, her...”. In the Macedonian language these possessive forms are adjectives, and they agree in number and gender with the noun and take the article when in sequence. They all answer the question word **чиј / а / е / и?** (*whose?*).

	<i>masculine</i>	<i>feminine</i>	<i>neuter</i>	<i>plural</i>
<i>I</i>	мој-от	моја-та	мое-то	мои-те
<i>You</i>	твој-от	твоја-та	твоје-то	твоји-те
<i>He</i>	негов-иот	негова-та	негово-то	негови-те
<i>She</i>	нејзин-иот	нејзина-та	нејзино-то	нејзини-те

	<i>masculine</i>	<i>feminine</i>	<i>neuter</i>	<i>plural</i>
<i>We</i>	наш-иот	наша-та	наше-то	наши-те
<i>You</i>	ваш-иот	ваша-та	ваше-то	ваши-те
<i>They</i>	нивни-от	нивна-та	нивно-то	нивни-те

A separate form is used as a reflexive form: **свој / а / е / и** (*one's own*).

Because the possessed thing is usually a known quantity to the possessor, possessives tend to occur most frequently in the definite form, i.e. with the article.

Книгата е моја.

Мојата книга е нова.

Палтото е негово.

Неговото палто е црно.

THE VERBAL NOUN (GERUND)

Verbal noun is formed from a verb and functions as a noun. It defines an action or a condition expressed by the verb.

A verbal noun is usually formed by adding the suffix – **ње** to the 3rd person singular stem of the verb.

A – group	И – group	Е – group	
плива	пливање	оди	одење
скија	скијање	учи	учење
трча	трчање	работи	работење

Пеењето ме прави среќен.	<i>Singing makes me happy.</i>
Трчањето е здраво.	<i>Running is healthy.</i>

The verbal noun is neuter, so it ends in - **е** and takes the article **-то**.

Скијањето е забавно.	<i>Skiing is fun.</i>
Пиењето е лошо за здравјето.	<i>Drinking is bad for one's health.</i>

ASPECT OF VERBS

Aspect is a very important grammatical category in the Macedonian verbal system. It refers to the process or the completion of an action. In English the aspect is expressed by the tense, but in Macedonian it is expressed by the form of the verb stem.

Verbs can have either **imperfective** or **perfective** aspect.

➤ **Imperfective verbs** are used when:

1) the action is or was on-going:

Тој **пишува** писмо.

He is writing a letter.

Таа **читаше** книга.

She was reading a book.

2) the action is or was habitual or repeated:

Секој ден **јадам** леб.

Every day I eat bread.

3) the verb denotes the ability to perform the action:

Тој може да **чита**.

He can read.

➤ **Perfective verbs** are used most often to express a single, one-time, completed action:

Вчера ја **прочитав** книгата.

Yesterday I read the book.

Лани **отидов** во Египет.

Last year I went to Egypt.

When used in the non-past tenses, perfective verbs **must** be preceded by a modal word or a particle, such as: **да** (the most common one) or **ќе** (used to express a future meaning).

Морам да ја **прочитам** книгата.

Утре **ќе** го **завршиме** проектот.

I must finish reading the book.

Tomorrow we will complete the project.

Perfective verbs may focus on:

- 1) the start of an action:

Сакам да **запеам**.

I would like to sing.

- 2) the conclusion or result of an action:

Планирам да ги **напишам** писмата денес.

I am planning to write (and finish writing) the letters today.

- 3) the action in its totality:

Не можам да го **прочитам** писмото.

I can't finish reading the letter.

Again, there are two types of past definite tense: **Aorist** and **Imperfect**. **Imperfect** (past definite incomplete tense) can be formed from verbs of both aspects, perfective and imperfective. **Aorist** (past definite complete tense) is formed, almost exclusively, from perfective aspect verbs.

These are the endings used to form the Aorist (used for all verbs except the verb СУМ):

- B	- BME
- /	- BTE
- /	- A

Note: There are some complexities in the Aorist stem vowel and possible consonant alternations.

Many perfective verbs are formed by adding a prefix or a suffix to the imperfective stem of the verb. Here are some examples:

- 1) suffix – **не**:

почнува – **почне** слуша - **слушне**

- 2) prefixes denoting the completion of an action **на-**, **до-**, **ис-/из-**, **с-**, **про-**:

учи - **научи**

носи – **донаесе**

пиш - **испиш**

јаде - **изеде**

врти - **сврти**

чита - **прочита**

IMPERATIVE MOOD

The imperative mood in the Macedonian language has forms for the second person singular and the second person plural.

- ✓ A-group verbs form the imperative by adding - **j** (for singular) or - **jre** (for plural) to the infinitive form of the verb:

сака - сакај - сакајте чита - читај - читајте

- ✓ **E** and **I**-group verbs drop the final stem vowel; if the form left ends in a vowel, the endings are the same as those for **A**-group: - **j** (for singular) or - **jte** (for plural):

- ✓ If the form, after dropping the final stem vowel, ends in a consonant - **u** is added for the singular and - **ere** for the plural imperative form.

оди - оди - одете јаде - јади - јадете

THE PAST PARTICIPLE (verbal adjective)

The past participle is formed by adding **-н**, **-на**, **-но**, **-ни** to the stem vowels of the verbs:

a – verbs of A-group

a – verbs of H-group
e – verbs of E- and H-groups

The past participle has a different ending for each gender and for the plural.

сака - сакан а о и

напиша - напишен а о и

наїде - наїден а о и

на́де́ на́дён, а, о, и
остави - оставен а о и

each gender and for
to love = to be loved

*to love – to be loved
to write – to be written*

*to write = to be written
to find = to be found*

to leave = to be left

to make = to be made

Verbs containing **-Н** and **-НЬ** are formed by adding: **-Т**, **-ТА**, **-ТО**, **-ТИ** (кренат, бањат)

The past participle forms passive constructions with the verb **cym**. Those are constructions in which the subject is not the doer of the action, but receives the action.

јас сум	поканет/поканета	<i>I am invited.</i>
ти си	поканет /поканета	<i>You are invited.</i>
тој е	поканет	<i>He is invited.</i>
така е	поканета	<i>She is invited.</i>
тоа е	покането	<i>It is invited.</i>
ние сме	поканети	<i>We are invited.</i>
вие сте	поканети	<i>You are invited.</i>
тие се	поканети	<i>They are invited.</i>

Ние сме поканети на свадба. *We have been invited to a wedding.*

Колата беше украдена од пред кука. *The car was stolen from the front of the house.*

Концертот е организиран од страна на локалната самоуправа. *The concert is organized by the Local self-government.*

PAST INDEFINITE TENSE - L-FORM

L-form:

It is very simple to make the l-form of most of the verbs: the ending **-л** (or **-ла**, **-ло**, **-ле**, depending on the gender and the number) is added to the aorist or imperfect tense form of the 1st person singular (after dropping the ending **-в**).

сакав + л / ла / ло / ле = сакал/a/o/e
јадев + л / ла / ло / ле = јадел/a/o/e
одев + л / ла / ло / ле = одел/a/o/e

There are a few very important exceptions:

- 1) Verbs based on the root meaning “to go” drop the consonant **д** and add **ш**:

дојдов - дошол/a/e
најдов - нашол/a/e
отидов – отишол/a/e

- 2) Some verbs drop the **-о** from the aorist form when there is a vowel in the next syllable:
реков - рекол - рекла - рекле

- 3) Some verbs drop the **-о** and the preceding consonant:

дадов - дал/a/e
изедов - изел/a/e

The verb **сум** has a different formation of the l-form:

јас сум бил/a	ниче сме биле
ти си бил/a	вие сте биле
тој/тая/тоа бил/a	тие биле

Past Indefinite Tense:

The Past Indefinite Tense is formed with the present tense of the verb **сум** and the l-form of the verb. This tense is used to denote an action that has taken place in the past without specifying the exact time; therefore it is called Past Indefinite Tense.

СУМ + l-form of either perfective or imperfective verb

	Present	Past definite	Past indefinite
а-группа	има	имав	сум имал/a
	сака	сакав	сум сакал/a
е-группа	јаде	јадев	сум јадел/a
	живее	живеев	сум живеел/a
и-группа	работи	работев	сум работел/a
	учи	учев	сум учел/a

The only irregularity is the omission of the form of the verb **сум** in the forms of the 3rd person singular and plural.

јас сум имал/а	ние сме имале
ти си имал/а	вие сте имале
тој/тако/тоа имал/а	тие имале

Past Indefinite Tense has a **non-confirmative** meaning, when the speaker cannot confirm the validity of the events being spoken about, or wants to emphasize that this information has been reported to him, is not based on a “first-hand” observation, or is based on supposition.

Тој дошол кај мене дома, ме почекал и си отишол.
He had come to my house, had waited for a while and had left.

Слушнав дека Елена се омажила. *I heard that Elena had got married.*

The negative form of this tense is formed by adding the negative particle **не** in front of the construction.

Не сум ја читала таа книга.

Тој не бил во Охрид.

COMPLEX SENTENCES

A complex sentence is composed of two or more sentences connected with conjunctions. The most common conjunctions for forming complex sentences are:

И	<i>and</i>
НО	<i>but</i>
А	<i>but; and</i>
ИЛИ	<i>or</i>
КОГА	<i>when</i>
ЗА ДА	<i>in order to</i>
ЗАТОА ШТО	<i>because</i>
БИДЕЈЌИ	<i>because</i>
ДОДЕКА	<i>until</i>
ДЕКА	<i>that</i>
САМО ШТО	<i>just; except</i>
АКО	<i>if</i>
ИАКО	<i>even though</i>

➤ И - and

Заедно со неговите пријатели, Марко секој ден одеше на базен и пливаше најмалку два часа. *Every day, together with his friends, Marko went to the swimming pool and swam for at least 2 hours.*

➤ ИЛИ - or

Ќе останеме на забавата или ќе си одиме дома? *Shall we stay at the party or shall we go home?*

➤ А - but, and

Јас ќе работам во невладина организација во Кратово, а ти ќе работиш во општината во Пробиштип. *I will be working at the NGO in Kratovo and you will be working in the municipality of Probištip.*

➤ КОГА - when

Детето спиеше кога мајка му се врати од работа. *The child was sleeping when his mother came back from work*

➤ ЗА ДА - in order to

Таа отиде таму за да го посети својот брат. *She went there in order to visit her brother.*

➤ ЗАТОА ШТО, БИДЕЈЌИ - because

Не јадам месо, затоа што сум вегетаријанка. *I do not eat meat because I'm vegetarian.*
Тој не е тука, бидејќи е болен. *He is not here today because he's sick.*

➤ ДОДЕКА - while

Јас гледав филм, додека ти спиеше. *I was watching a movie, while you were sleeping.*

➤ ДЕКА - that

Тој ми рече дека ќе дојде. *He told me that he would come.*

➤ САМО ШТО - just, except

Сè беше во ред, само што Бојан беше малку болен. *Everything was fine, except that Bojan was a bit sick.*

➤ АКО - if

Ако имам пари, ќе купам нова кола. *If I have money, I'll buy a new car.*

➤ ИАКО - even though

Пливав во Охридското Езеро, иако водата беше студена. *I went swimming in Ohrid Lake, even though the water was cold.*

QUESTION WORDS

каде

where

кога

when

како

how

колку

how much, how many

зашто

why

што

what

кој, која, кое, кои

who, which

чиј, чија, чие, чии

whose

каков, каква, какво, какви

what kind

16. НА ДОКТОР

Слушајте и пишувате:

Јас сум Бобан. Секој ден во 6 часот. и потоа , по 5 километри бидејќи тоа е добро за моето **ТЕЛО**.

НА _____ ИМАМЕ

многу _____

многу _____

едно лево и едно десно _____

едно лево и едно десно _____

една _____

еден _____

Речник во слики - ТЕЛО

Комуникативни вежби – Чудовишта - Описете и нацртајте!

Прашувајте и одговарајте!

Пример: А: Со што јадеме?

Б: Јадеме со уста и со заби. А со што гледаме?

А: Гледаме со....

A

- Со што јадеме?
- Имаме две _____ на телото.
- Со што слушаме?
- Со што читаме?
- Имаме еден / една _____ на телото.
- Со што зборуваме?
- Со што играме фудбал?
- Со што вежбаме јога?
- Имаме две _____ на главата.
- Со што пишуваме?

B

- Со што гледаме?
- Имаме дваесет _____ на телото.
- Каде оди храната?
- Со што одиме?
- Со што играме тенис?
- Можеме да спиеме на _____ или на _____.
- Со што мислиме?
- Со што пиеме?
- Што миреме наутро?
- Не излегувај наутро со водена _____!

1.4. + Слушајте и пишувате:

ДЕЛОВИ ОД ТЕЛОТО

Ајде, ајде, ученици, сите на место.
Професорот ќе прави нешто многу ретко.
Учиме за делови од _____.
Со овој рап ќе го знаете цело.

Сакам девојка со црна _____,
во _____ носи црвена роза.

Со _____, рапувам,
со уста... бакнувам.

Ајде, девојко, слушај ме!
Да, дечко, имам _____ две!
Ајде девојко, гледај ме!
Да дечко, имам _____ две!

Ама не те сакам, имаш голема _____...
глупо играш, значи, сега одам дома.

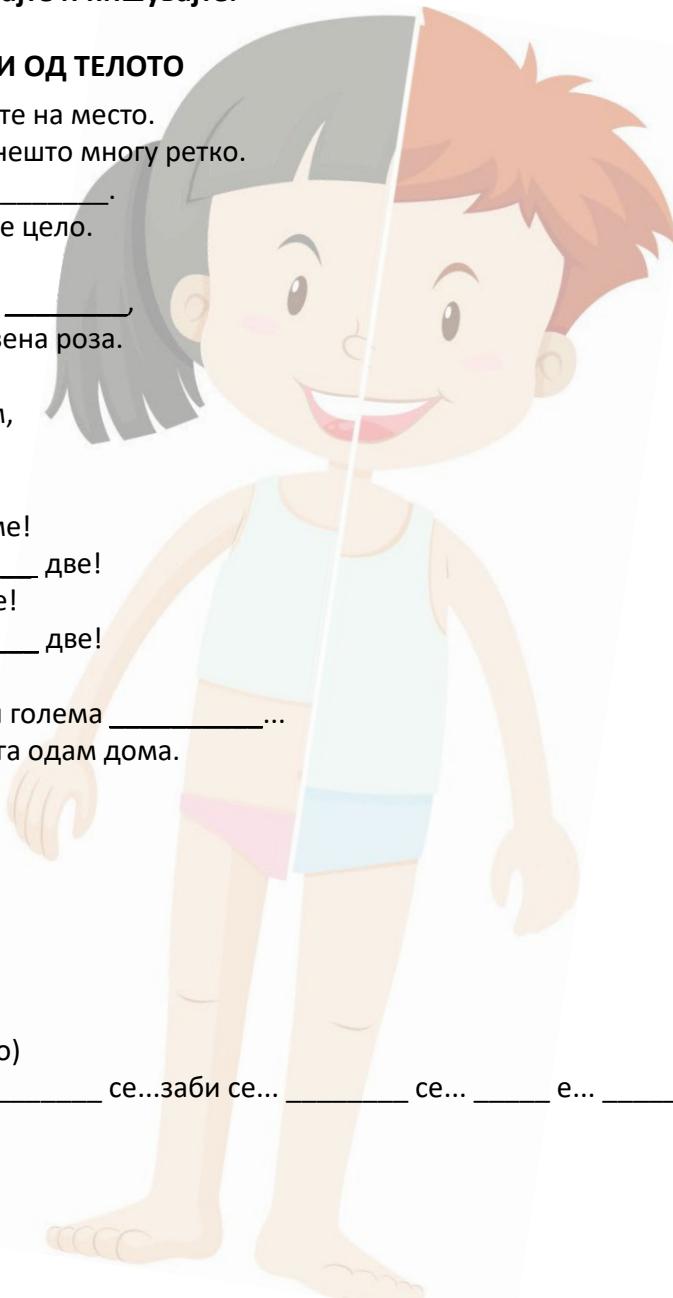
Ќе одам во дискотека
Каде друга ме чека
Јас ќе играм, додека
Ти учиш за тело сега...

РЕФРЕН:

Уши се...(Дел од телото)

_____ е... Очи се... _____ се... заби се... _____ се... _____ е... _____ се...

Учи, учи, глава бучи,
ајде сите раце горе!

2. Слушајте:

Еј, здраво! Како си денес?

И мене не ми е добро.
Лошо ми е!

Мене ме боли и главата и стомакот ☺!

Не сум добро.
Болна сум. А ти?

Мене ме боли главата. Што те боли тебе?

Ајде да одиме на доктор!

2.1. Зборувајте како во дијалогот од т.2! Кажувајте што ве боли!

2.2. Зборувајте за другите од групата!

Пример: А: Што **го боли** Душко? / Што **му** е на Душко:

Б: Душко **го боли** грлото. А што **ја боли** Деспина? / Што **ѝ** е на Деспина?

А: Деспина **ја боли** коленото.

3. Слушајте:

3.1. Зборувајте во парови како во дијалогот од т. 3:

A →
Ме боли главата / stomакот / грбот / грлото...
Имам грип / алергија / температура...
Настинат/а сум / Кашлам / Кивам...

←Б

Што ви е?
Од кога? / Зошто? / Каде бевте вчера? /
Што правевте вчера?...

4. Слушајте:

Јас се викам Оливер и работам во банка. На работа цел ден седам, работам на компјутер и пијам многу кафе. Кога сум дома, гледам филмови со мојата девојка, пушам цигари, пак пијам кафе и читам весници. Никаде не одам пешки. Навечер излегувам со мојата девојка или со пријателите и често пиеме алкохол.

Во последно време **се чувствуваам** многу уморен, нервозен и често ме боли главата. Моите заби се многу жолти од многу цигари и од многу кафе.

4.1. Прашувајте во врска со текстот т.4:

A

1. Каде работи Оливер?
2. Колку кафе пие Оливер на работа?
3. Каде и кога Оливер оди пешки?
4. Што пие кога излегува со пријателите?
5. Какви му се забите на Оливер?

B

1. Што прави на работа по цел ден?
2. Што прави Оливер кога е дома?
3. Со кого излегува Оливер?
4. Како **се чувствува** тој во последно време?
5. Зошто забите му се жолти?

4.2. : Давајте му совети на Оливер што да прави за да биде подобро:

Пример:

А: Што треба да прави Оливер?

Б: Тој треба да купи аспирин.

А: Што не треба да прави тој?

Б: Тој не треба да пуши многу цигари.

ТРЕБА ДА...

НЕ ТРЕБА ДА...

4.3. Прашувачте, одговарајте и давајте совети:

Пример: А: Здраво, како си?

Б: Не сум добро. Ме боли грлото и многу кашлам.

А: Леле! Мислам дека треба да пиеш чај и да пиеш витамин Ц.

Б: Што мислиш, дали треба да одам на доктор?

А: Па, мислам не! Ќе бидеш подобро. Само треба да се одмораш.

A:

Многу сум уморен / уморна.

Имам температура.

Кашлам.

Ме боли забот.

Кивам.

Ме боли главата.

Ме боли коленото.

Имам алергија.

Имам грип.

Ме боли грлото.

B:

Треба да пиеш чај!

Треба да одиш на доктор!

Треба да земеш аспирин!

Треба да се одмораш!

Треба да одиш на забар!

Не треба да пиеш алкохол!

Не треба да трчаш!

Не треба да пушиш!

Треба да јадеш храна со витамини!

Не треба да седиш во затворено!

17. ЛЕЛЕ, КАКВА ДЕВОЈКА! ЛЕЛЕ, КАКОВ ДЕЧКО!

Слушајте и пополнете:

Ова е Зорица. Таа има 25 години.
Зорица има **ПРАВА** и **КРАТКА** коса.

Ова е Вера. Таа има _____ очи и _____ коса.
Вера има **ВИТКАНА** и **ДОЛГА** коса.

Ова е Живко. Тој има 60 години. Живко нема коса. Тој е **КЕЛАВ**.

Прашувајте во парови за луѓето од т.1:

A

Колку години има Зорица?
Колку години има Живко?
Каква коса има Зорица?
Каква боја на коса има Вера?

B

Каква коса има Вера?
Дали е стара Зорица?
Какви очи има Вера?
Дали Живко има коса?

Зборувајте за вас:

Пример: А: Каква коса имате?

Б: Мојата коса е црна, долга и виткана. А каква коса имате вие?

Зборувајте за некој од групата:

Пример: Мајкл има кафеава, кратка и права коса.

Слушајте:

Зорица е **ВИСОКА** 185 сантиметри и работи како **манекенка**. Таа секогаш мора да биде **СЛАБА** и затоа многу вежба.

Стефан е **НИЗОК**. По професија е сумо борач. Мора да биде **ДЕБЕЛ** и затоа јаде многу леб.

2.1. Прашувачте во парови за Зорица и Стефан:

A

Колку е висока Зорица?
Дали е Стефан слаб?
Каква мора да биде Зорица секогаш?
Зошто Стефан јаде многу леб?

Б

Што е Стефан по професија?
Што работи Зорица?
Дали Стефан мора да биде слаб?
Што прави Зорица за да биде слаба?

2.2. Зборувајте за Станлио и Олио:

2.3. Замислете личност и одговорете:

Какви очи има?
Каква коса има?
Дали е ќелав?
Дали е висок?
Дали е низок?
Дали е слаб?
Дали е дебел?

2.4. Прашувачте за некој од групата и погодете кој е тој!

Пример: А: Дали е маж или жена?

Б: Жена е.

А: Дали е висока или ниска?

Б: Висока е.

А: Дали е највисока во групата?

Б: Не, има и повисоки од неа.

А: Каква коса има?

Б: Таа има кратка, виткана, црна коса.

А: Дали е тоа Кристина?

Б: Да! Браво!

2.5. Зборувајте и прашувајте во парови за вас:

КАКОВ ДЕЧКО/ КАКВА ДЕВОЈКА САКАТЕ ПОВЕЌЕ:
со кратка или со долга коса?
со права или со виткана коса?
низок/ниска или висок/а?
.....

3. Слушајте:

Мирјана и Сашо се дечко и девојка. Тие се заедно 3 години. Многу се сакаат. Мирјана го сака Сашо бидејќи тој е многу **ЗАБАВЕН**. Исто така, тој знае да танцува убаво и секогаш е интересен кога излегуваат навечер. Мирјана мисли дека со него никогаш не е **ДОСАДНО**. Сашо ја сака Мирјана бидејќи таа е многу **ИНТЕЛИГЕНТНА**. Таа знае многу јазици и секогаш сака да учи нови работи. Таа е висока и слаба, а вежба секој втор ден и затоа е многу **ЗГОДНА**. Мирјана не сака да танцува во диско бидејќи е **СРАМЕЖЛИВА**, но Сашо мисли дека таа е **ШАРМАНТНА**.

3.1. Прашувајте во парови за текстот од т.3:

A

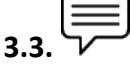
1. Што се Мирјана и Сашо?
2. Зошто Мирјана го сака Сашо?
3. Дали Сашо знае да танцува?
4. Што мисли Сашо за Мирјана?
5. Како изгледа Мирјана?

B

1. Колку години се тие заедно?
2. Каков е Сашо?
3. Зошто Сашо ја сака Мирјана?
4. Што знае Мирјана?
5. Зошто Мирјана не сака да танцува?

3.2. Напишете придавки:

A: Описете: ...го вашиот најдобар пријател
...го вашиот брат / ...ја вашата сестра
...некоја позната личност (пејач, актер, политичар, писател...)

Б: Пополнете ја табелата според информациите од А:

Име	Год.	Очи	Коса	Низок /ниска	Досаден /досадна	Згоден /згодна	Срамежлив /срамежлива	Шармантен /шармантна

3.3.1. Прашувајте и одговарајте според сликите:

ШТО (НЕ)ТРЕБА ДА ИМА ВАШИОТ ПАРТНЕР И КАКОВ (НЕ)ТРЕБА ДА БИДЕ?

- Пример:** А: Каква коса треба да има вашиот дечко/ вашата девојка?
Б: Мојот дечко треба да има долга и црна коса. Тој не треба да има руса коса.
А: Дали сакате вашиот дечко да биде срамежлив?
Б: Не, мојот дечко не треба да биде срамежлив. Тој не треба да биде лош и треба да биде забавен.

Culture Corner

It is very common for our culture to comment on physical appearance of others, especially when it comes to weight and height.

18. ШТО ДА ОБЛЕЧАМ?

1. Слушајте:

Денес е петок. Ирена треба да оди во диско со дечкото што го сака, но има проблем, не знае што да облече.

Сега таа е со пријателките Ема и Јана во бутик и пробува облека:

2. Но Ема, јас вечер сакам да облечам панталони. Вечер ќе биде ладно, па ќе треба да носам и палто.

3. Добро! Можеш да го купиш и овој зелен шал и црните чевли и ќе бидеш најубавата девојка!

1. Ирена, јас мислам дека треба да ја носиш новата сукња и белата блуза. Многу убаво ти стојат!

4. Да, ќе ги купам!
Убаво ми стојат!

5. Со здравје да ги носиш новиот шал и новите чевли и убаво да си поминеш вечер!

Ема Ирена Јана

1.1. Прашувајте во врска со текстот од т.1:

A:

Кој ден е денес?

Со кого таа треба да оди во диско?

Каде е сега Ирена?

Што прави Ирена во бутикот?

Која сукња треба да ја носи Ирена?

Што сака да облече Ирена?

Што може да купи Ирена во бутикот?

B:

Каде треба да оди Ирена?

Каков проблем има Ирена?

Со кого е Ирена во бутикот?

Што треба да носи Ирена вечер според Ема?

Која блуза треба да ја носи Ирена?

Како ѝ стои белата блуза на Ирена?

Дали ќе носи палто?

1.2. Речник во слики - ОБЛЕКА

1.3. Прашувајте и пополнете ја табелата:

ШТО НОСИТЕ...?

ИМЕ	ВО 	ВО 	ВО 	КОГА 	ВО
ЈАС					

1.3.1. Одговорете на прашањата:

Што носите секој ден?/ Што носи вашата професорка?/ Што носи вашиот партнер?

1.4. Комуникативни вежби – дијалог (А и Б) Во продавница за облека

1.5. Зборувајте како во дијалогот од т. 1.4.

1.6. Прашувајте за вас во парови:

A

Што носам јас сега?

Што носиме кога паѓа снег?

Што сакате да носите кога спиете?

Што носи вашиот брат / вашата сестра на работа?

Што носи вашиот професор денес?

B

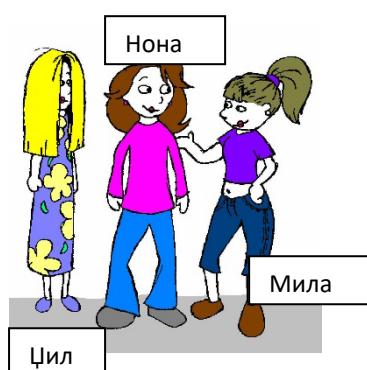
Што носите кога е времето топло?

Што носат луѓето кога одат на плажа?

Што носите кога излегувате во дискотека?

Што носите на состанок?

Какви чорапи носам јас денес?

2. Слушајте:

Мила: Твојата блуза е многу убава!

Нона: Благодарам! Мислам дека **моите** панталони се многу долги.

Мила: Па сега е модерна долга облека. Гледаш, и Цил има долг фустан.

Нона: Да, **нејзиниот** фустан е многу модерен и многу убав.

						множина	
јас	мој(от)	моја(та)	моје(то)	мои(те)			
ти	твој(от)	твоја (та)	твоје(то)	твои(те)			
тој	негов(иот)	негова(та)	негово(то)	негови(те)			
тaa	нејзин(иот)	нејзина(та)	нејзино(то)	нејзини(те)			
тоа	негов(иот)	негова(та)	негово(то)	негови(те)			
ниe	наш(иот)	наша(та)	наше(то)	наши(те)			
вие	ваш(иот)	ваша(та)	ваше(то)	ваши(те)			
тиe	нивни(от)	нивна(та)	нивно(то)	нивни(те)			
?	чиј	чија	chie	чии			

2.1. Описете го вашиот дечко/девојка или член на семејството!

Пример: Мојот дечко се вика Виктор. Неговата коса е кратка и црна, а неговите очи се зелени. Неговата облека е секогаш модерна и убава...

2.2. Прашувајте во парови за Џенифер и Горан:

Пример: А:Чија е книгата?

Б: Книгата е на Џенифер. Книгата е **нејзина**.

ЧИИ СЕ РАБОТИТЕ?

Џенифер 			

2.3. Пополнете!

A

Каква е _____ маица?

Какви се _____ панталони?

_____ очи?

_____ патики?

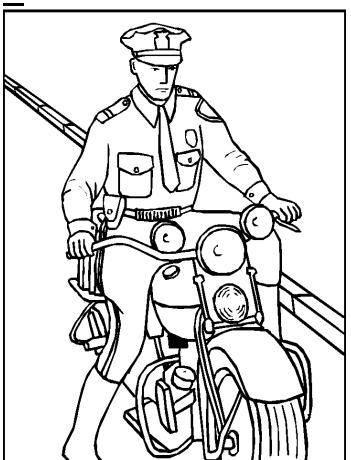
_____ кошулa?

_____?

_____?

_____?

Б

Каква е _____ капа?

Каква е _____ кошулa?

_____ панталони?

_____ чизми?

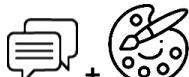
_____ очи?

_____?

_____?

_____?

2.3.1.

Прашувајте во парови и обојте според 2.3!

Пример: А: Каква е нејзината маица?

Б: Нејзината маица е зелена. А каква е неговата капа?

Culture Corner

It is very common to comment on the clothing choices that we make and sometimes if we like something we ask for the place it was bought from and for the price.

19. ХОБИ

1. Слушајте:

Никола е професор по македонски јазик.

Од понеделник до петок тој оди на работа и нема многу свободно време.

За викенд Никола има повеќе слободно време и тогаш учи странски јазици.
Тоа е неговото хоби.

Напишете ги глаголите и зборувајте:

- Што правите во свободно време?
- Што правевте во Америка кога имавте слободно време?
- Што ќе правите ако имате слободно време за викенд?

1.2. Зборувајте за вашиот партнёр од т.1.1

Пример: Тој, кога има слободно време, секогаш вози точак.

Кога имаше слободно време во Америка, тој трчаше и вежбаше јога.

Следниот викенд, ако има слободно време, тој ќе чита весник на македонски јазик.

2. Прашувајте во парови и заокружете го точниот одговор:

1. Што работи Мадона?

- a. пее
- b. игра фудбал
- c. прави пици

2. Што прави Ерик Клептон?

- a. вози точак
- b. свири гитара
- c. танцува

3. Што правите кога има снег?

- a. пливате
- b. танцувате
- c. скијате

4. На хиподром може да...

- a. јавате коњ
- b. јавате мотор
- c. јавате точак

5. Најмногу сакате да:

- a. учите македонски
- b. кампувате
- c. одите на пракса

6. Што прави Шекил О'Нил?

- a. игра безбол
- b. игра кошарка
- c. игра фудбал

7. Што играте на плажа?

- a. одбојка
- b. хокеј
- c. кошарка

8. На планина за викенд може да...

- a. планинарите
- b. пливате
- c. играте тенис

9. Во океан можете да:

- a. трчате
- b. ловите риби
- c. пробувате облека

10. Што правиме со бои?

- a. купуваме
- b. танцууваме
- c. сликаме

2.1.

Прашувајте ги сите од групата:

Пример: А: Дали сакате да пеете?

Б: Да, јас многу сакам да пеам.

А: Кога последен пат пеевте?

Б: Последен пат пеев вчера.

А: А каде пеевте вчера?

Б: На роденден кај мојот дечко.

А: Со кого пеевте?

Б: Со неговата сестра. Ја пеевме песната „Среќен роденден“.

НАЈДЕТЕ НЕКОЈ ШТО САКА ДА

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

име _____

кога? _____

каде? _____

со кого? _____

3. Слушајте и потоа пишувате:

Кога имам слободно време, јас често пливам во базен. Многу сакам **ПЛИВАЊЕ**. Пливањето е моето омилено хоби. Што правите вие кога имате слободно време? Кое е вашето омилено хоби?

ПЛИВА + ЊЕ =

ПЛИВАЊЕ

3.1. Пишувате и кажете кое е вашето хоби:

Во слободно време, јас...	Сакам...
Моето хоби е...	
	пливам

3.1.1. Зборувајте и прашувајте во парови:

Пример: Кога беше мала Ивана, имаше многу интересно хоби – правење мозаици. Денес таа нема многу слободно време, па нејзиното омилено хоби е возење точак, но во иднина сака да учи скијање зашто многу ја сака зимата.

- Кое беше вашето хоби кога бевте мали?
- Кое е вашето омилено хоби сега?
- Што сакате да правите во иднина?

3.1.2. Кажете за вашиот партнёр од т.3.1.1.

3.2. + Заокружете го она што го сакате повеќе:

A.

пеење или свирење гитара

читање книги или пишување писма

јавање коњ или ловење риби

сликање или танцување

живеење во село или живеење во град

ШТО САКАТЕ ПОВЕЌЕ:

трчање или возење точак

пливање или скијање

играње одбојка на плажа или планинарење

кампување или гледање филмови во кино

работење во школо или работење во НВО

3.2.1.

Погодувајте за вашиот партнери!

Пример: А: Што мислиш, што сакам повеќе: пеење или свирење гитара?

Б: Јас мислам дека повеќе сакаш пеење.

А: Зошто мислиш така?

Б: Бидејќи немаш долги прсти за свирење гитара и често пееш на часовите.

А: Точно. / Не е точно, јас

3.3.

Дебата: ШТО МИСЛИТЕ?

Што е подобро за градот: возење точак или одење пешки?

Што е позабавно: играње фудбал или играње одбојка на плажа?

Што е подосадно: купување облека или купување кука?

Што е полошо: пушење или пиење алкохол?

Што е поинтересно: играње оро или танцување во диско?

ЗОШТО?

Culture Corner

It is not very common for our culture to do sports as a hobby especially in rural areas. However, if you want to run you should consult with your host family and ask for advice where it is safe to run. We do have a lot of stray dogs and sometimes they can be aggressive. Also it is very important that you don't run in tank tops or tight shorts. We recommend that you to wear leggings and t-shirts.

20. ШТО ИМА НОВО?

1. Слушајте:

Секоја година во есен во Македонија пристигнува група волонтери на Мировниот корпус. Вчера на аеродромот во Скопје пристигна новата група волонтери. Секоја година по пристигнувањето, групата оди на ручек во хотелот во Куманово. Но оваа година групата волонтери отиде на ручек во Скопје. Обично таму доаѓа директорот на Мировен корпус да им посака добредојде. Но оваа година дојде и градоначалникот на Куманово да ги поздрави волонтерите на Мировниот корпус.

1.1. Одговорете:

Кoj пристигнува секоја есен во Македонија?

Кoj пристигна вчера во Македонија?

Каде одат волонтерите секоја година на ручек?

Каде отидаа тие на ручек по пристигнувањето?

Кoj доаѓа обично таму и зошто?

Кoj дојде оваа година и зошто?

Секоја година во есен **ПРИСТИГНУВА** нова група волонтери на Мировен корпус.

ПРИСТИГНУВА

1. јас пристигнував	1. ние пристигнувавме
2. ти пристигнуваше	2. вие пристигнувавте
3. тој пристигнуваше	3. тие пристигнуваа
тaa пристигнуваше	
тоа пристигнуваше	

Вчера **ПРИСТИГНА** новата група волонтери на Мировен корпус.

ПРИСТИГНА

1. јас пристигнав	1. ние пристигнавме
2. ти пристигна	2. вие пристигнавте
3. тој пристигна	3. тие пристигнаа
тaa пристигна	
тоа пристигна	

1.2. и кажете реченица:

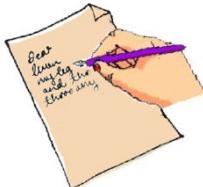
Пример:

Перо јаде хамбургери.

Перо изеде 9 хамбургери.

Таа му пишува писмо на дечкото.

Таа го напиша писмото за 10 минути.

Купува	Купи
Кажува	
Прашува	
Се јавува	
Гледа	
Легнува	
Станува	
Излегува	
Јаде	
Пие	
Прави	
Пишува	
Слуша	
Пристигнува	
Оди	
Доаѓа	

1.3. Напишете ја правилната форма на глаголите и проверете со партнерот:

- Секој ден тој ѝ _____ на девојката дека е многу убава.
Завчера тој ѝ _____ дека е најубава од сите девојки. (**кажува**)
- Татко ми обично _____ малку за ручек.
Тој вчера _____ две пастрмајлии за ручек. (**јаде**)
- Марко секогаш ја _____ Ангела колку е часот.
Тој ја _____ Ангела колку е часот пред 5 минути. (**прашува**)
- Дечкото ѝ _____ на Мaja секоја вечер.
Вчера тој не ѝ _____. (**се јавува**)
- Волонтерите вчера беа на пат и _____ доцна.
Секоја вечер волонтерите _____ рано. (**легнува**)

6. Виолета секое утро _____ од дома во 8 часот.
Ова утро таа _____ во 9 бидејќи спиеше до 8 часот. (**излегува**)
7. Автобусот вчера _____ на полноќ.
Обично _____ во 23 и 30. (**пристигнува**)
8. Виктор цел викенд _____ домашна работа.
Виктор ја _____ домашната работа синоќа во 23 часот. (**пишува**)
9. Јас не _____ на роденден кај Ангела оваа година.
Секоја година ние _____ на роденден кај неа. (**оди**)
10. На забавата Марија првпат ја _____ новата песна од Мадона.
Марија ја _____ музиката на Мадона. (**слуша**)
11. Вие никогаш не _____ на забава, но овој пат морате да _____.
(**доаѓа**)
12. Додека таа беше во продавница и _____ облека, _____ еден пријател од школо. (**гледа**)
13. Бабата секогаш _____ ручек за внуките.
Денес таа _____ само појадок. (**прави**)

1.4. Направете приказна со глаголите од т.1.2. (втората колона)

Пример: Вчера сакав да купам нови фармерки, но ѝ се јавив на мојата пријателка и таа ми рече...

1.4.1. Менувајте ги речениците на колегите и направете нова приказна:

Пример:

Д1: Секогаш слушам рок-музика...

Д2: Но вчера слушнав една фолк-песна и многу ми се допадна...

1.5. Комуникативни вежби – Менување реченици

2. Слушајте:

Маријан: Еј, здраво, Дени! **Што има ново?**

Дени: Здраво, Маријан. Вчера ја видов Ана. Ми кажа дека сака да купи нова кола. И ме праша за тебе.

Маријан: Навистина?! Како е таа? Ајде да излеземе некогаш заедно!

Дени: Па, мислам дека ти треба да ја прашаш ☺. А што има ново кај тебе?

Маријан: Ништо посебно. Пред две недели се вратив од Австралија. Таму бев да го видам брат ми. **Си поминав супер!**

Дени: Еј, супер! И јас сакам некогаш да отидам во Австралија. Мислам дека е многу убаво.

2.1. Читајте го дијалог во парови!

2.2. Зборувајте како во дијалогот!

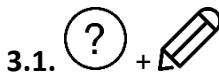
3. Слушајте:

Викторија ја виде Ана во театар со Марко. Таа ја праша Ана што има ново.

Ана: Што има ново?! Па, Викторија... Утрото **испив** едно кафе без шеќер и **изедов** еден кроасан со чоколадо. Тоа се мнооогу калории! На работа **пристигнав** во 8.30, **задоцнiv** пола час. Ти **се јавив** тебе, но ти не беше дома! На паузата **отидов** во банка и **видов** дека на сметката сум во минус, затоа за ручек не јадев ништо. **Се вратив** дома во 19 часот. На телевизија немаше ништо, ми беше многу досадно. Бев многу гладна, но во фрижидерот немаше ништо.

Излегов да **купам** јадење во продавница и таму го **видов** Марко. Тој **купи** билети и сега ќе гледаме мјузикл. Денот и не беше така лош. А што има ново кај тебе? ☺?

3.1. Прашувајте и пополнете според текстот:

A

1. Што направи утрото Ана?
2. Ана _____ еден кроасан со чоколадо.
3. Во колку часот пристигна Ана на работа?
4. Ана _____ пола час.
5. Кому се јави Ана?
6. За паузата Ана _____ во банка.
7. Што виде Ана на сметката?
8. Ана не _____ ништо.
9. Во колку часот Ана беше дома?
10. Ана не _____ ништо на телевизија.
11. Како се чувствуваше Ана дома?
12. Ана _____ во продавница за да _____ јадење.
13. Кого го виде Ана во продавницата?

B

1. Утрото Ана _____ едно кафе без шеќер.
2. Што направи Ана откако го испи кафето?
3. Ана _____ на работа во 8.30 часот.
4. Колку задоцни Ана на работа?
5. Ана ѝ _____ на Викторија.
6. Каде беше Ана за паузата?
7. Ана _____ дека е во минус.
8. Што јадеше Ана на паузата за ручек?
9. Ана _____ дома во 19 часот.
10. Што гледаше Ана на телевизија?
11. На Ана ѝ _____ досадно.
12. Зошто излезе Ана?
13. Ана го _____ Марко.

3.2. Прашувајте и одговарајте:

1. На кого се јавивте синоќа и зошто?
2. Што им кажавте на македонските / американските родители кога пристигнате во Македонија?
3. Што ве праша семејството кога првпат ве виде?
4. Кога првпат задоцните на работа и што ви рече директорот?
5. Каде и со кого излеговте минатиот викенд?
6. Кога ќе се вратите во Америка?
7. Дали синоќа отидовте во кино?
8. Кога последен пат ги видовте пријателите од Америка?
9. Колку алкохол испивте минатиот викенд?
10. Колку пастрмајлии можете да изедете за појадок?
11. Во колку часот легнавте вчера?
12. Кога дојдовте денес на час по македонски јазик?
13. Каде бевте на одмор пред 5 години и што купивте од таму?
14. Што ќе му направите за јадење на вашиот партнери кога ќе дојде на романтична вечерта?
15. На кој датум пристигнате во Македонија?

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!

3

1. : Составете ја приказната:

- Потоа ѝ се јавив на мојата најдобра другарка, но таа не можеше зашто ја болеше коленото.
- Ја прочитав книгата „Малиот принц“, која ме направи многу среќна!
- На крајот, тоа беше многу убава сабота.
- Јас морав да седам дома зашто не сакав сама да возам точак.
- А потоа им направив ручек на моите родители и тие беа многу среќни!
- Но и седењето дома не беше лошо.
- Му кажав дека сакам да одиме да возиме точаци заедно, но тој ми рече дека има многу работа.
- Минатата сабота му се јавив на мојот дечко.

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____
 6. _____
 7. _____
 8. _____

1.1. Прашувајте во врска со т.1:

А

На кого му се јави таа минатата сабота?
 Што ѝ одговори дечкото?
 Зошто пријателката не можеше да оди со неа?
 Што направи таа кога остана дома?
 Што направи потоа за родителите?
 Каква беше саботата?
 Што мислите за книгата „Малиот принц“?

Б

Што му кажа?
 На кого се јави потоа?
 Што мораше да направи таа?
 Како се чувствуваше после читањето?
 Како се чувствуваа тие?
 Дали вие ја читавте книгата „Малиот принц“?
 Дали ви се допаѓа?

2. Напишете ги спротивностите:

1. маж	_____	9. здрав	_____	17. ден	_____
2. татко	_____	10. висок	_____	18. малку	_____
3. баба	_____	11. ладно	_____	19. црно	_____
4. син	_____	12. рано	_____	20. голем	_____
5. лош	_____	13. десно	_____	21. лето	_____
6. интересен	_____	14. среќен	_____	22. женет	_____
7. дебел	_____	15. дечко	_____	23. млад	_____
8. убав	_____	16. кратка	_____	24. интелигентен	_____

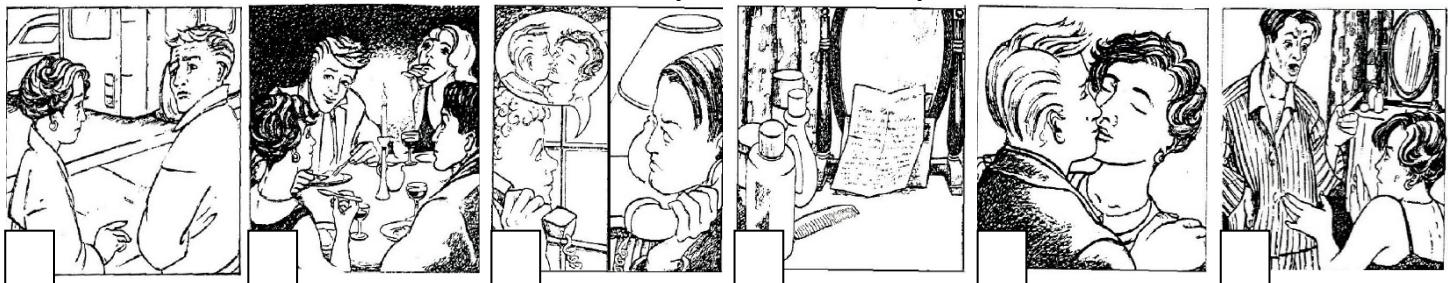
2.1. Напишете колку можете подолга реченица со зборовите од т.2!

3. Комуникативни вежби - Квиз

4. Ставете ги сликите во вистинскиот ред и составете приказна:

5. Одговорете на прашањата и прашувајте го партнерот:

КАКВА ОБЛЕКА САКАТЕ?

1. Колку често ...

- a. купувате нова облека?
 еднаш во месецот
 секој шести месец
 ретко

б. читате списанија за мода?

- често
 понекогаш
 никогаш

в. одите во продавница за облека?

- многу често
 понекогаш
 многу ретко

2. Како се облекувате обично...

- а. за на школо / за на работа?

- б. за дома?

- в. за на свадба?

3. Одговорете...

- а. Што носи вашата професорка/ вашиот професор?

- б. Дали купувате скапа облека?

- в. Кој од вашата група се облекува најмодерно?

- г. Што е модерно сега?

- д. Дали секогаш носите модерна облека?

6. Продолжете ја приказната и зборувајте 1 минута:

Пример: Никогаш не направив пита со компири кога живеев во Америка, а многу сакав! Секогаш правев пита со зелка и со кромид, зашто на моите родители многу им се допаѓаше. Само мојот дечко сакаше пита со компири и со пиперки, но јас не му направив. Сега ми е многу жал за тоа.

- Никогаш не направив...
- Кога отидов во Скопје...
- Секогаш сакав да...
- Кога имав шест години...
- Мојата најдобра пријателка од Америка...
- Ако следната зима има многу снег...
- Кога ќе одам во Скопје, сакам да...

6.1. Прашувајте ги вашите колеги во врска со нивните приказни!

Пример: Што друго знаете да правите? / Дали и сега сте заедно со дечкото од приказната?

7. Опишете ги луѓето од сликите!

Пример: Кит Ричардс е многу грд. Тој е стар и не е шармантен. Неговата коса е долга и кафеава, а неговите очи се зелени. Кит Ричардс е висок и слаб. Тој носи бела маица и пуши цигара. Тој е постар од Кање Вест, од Елен Деџенерис, од Тейлор Свифт и од Шекил О'Нил. Мислам дека е постар и од Мел Гибсон.

8. + Комуникативни вежби (А и Б) - Што ќе правите ако..?

9. Составете приказна од следниве зборови. Употребете по најмалку 1 збор од секоја група зборови:

Пример: Убавата сопруга на нивниот професор минатото лето се чувствуваше одлично.

1	продавница грб година воз заб	појадок сопруга фармерки рака парк	3	минатото лето потоа во 20 часот минатиот викенд многу често	вчера наутро тогаш пред 2 недели за 30 минути синоќа
2	прочита се јави излезе изеде се чувствува	се врати се бакнува кажа легне јава	4	убав зелен стар нејзин kelav	голем висок слаб бел глупав

10. + Комуникативни вежби (А и Б) - Кажете нешто за...

11. Дебата – ШТО МИСЛИТЕ?

- Броевите од мобилните телефони треба да им ги даваме само на близките луѓе.
- Треба да одиме на доктор само кога сме многу болни.
- Жените треба да се облекуваат помодерно од мажите.
- Трчањето и возењето точак се изгубено време.
- Подобро е прво да ја слушнеме лошата вест, па потоа добрата.

ЗОШТО?

21. МАКЕДОНСКА КУЈНА

Слушајте и поврзете:

А: Здраво Џон!

Б: Здраво Џејн!

А: Џон, сакам да направам шопска салата за ручек.

Дали може да ми кажеш како мајка ти ја прави шопската салата?

Б: Да, секако! Еве вака:

- Прво **купува** краставици, патлиџани, кромид и сирење,
- ги **мие** краставиците и патлиџаните,
- ги **лупи** краставиците,
- ги **сече** патлиџаните, краставиците и кромидот
- **става** сол и масло
- и **меша** сè заедно.
- На крај го **рендада** сирењето

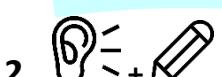
и салатата е многу вкусна, мmmm...

1.1. Зборувајте со партнерот:

Која е вашата омилена салата?

Како ја правите вашата омилена салата?

Слушајте и пишувайте:

купува купи купете

мие

_____ _____

лупи

_____ _____

сече

_____ _____

меша

_____ _____

става

_____ _____

рендада

_____ _____

ИМПЕРАТИВ!!!

	- а група (измеша)	-е/-и група (измие)	-е/-и група (стави)
2 ед.	-ј (измешај)	-ј (измиј)	- и (стави)
2 мн.	-јте (измешајте)	-јте (измијте)	- ете (ставете)

2.1. Кажете му на вашиот партнёр како да направи шопска салата?

Треба да купите зеленчук.	→	Купете зеленчук!
Треба да го измиете зеленчукот.	→	_____!
Треба да ги излупите краставиците / кромидот.	→	_____!
Треба да ги исечете патлиџаните /
краставиците / кромидот.	→	_____!
Треба да ставите сол и масло.	→	_____!
Треба да ја измешате салатата.	→	_____!
Треба да изрендате сирење.	→	_____!

2.2. Прашувајте ги луѓето од вашата група:

- Како да направам турско кафе?
 Како да ја направам твојата омилена салата?
 Како да направам овошна салата?
 Како да направам таратур?
 Како да направам сладолед?
 Како да направам коктел?

3. Слушајте:

Ангела: Научив да **ГОТВАМ** едно многу вкусно јадење! Се вика мусака.

Борис: Навистина?! Мора да ми го кажеш рецептот!

Ангела: Купи пола кило мелено месо, пола кило компири, кромид и јајца.

Борис: Добро, но како да го направам јадењето?

Ангела: Вака: прво, излупи ги и исечи ги кромидот и компирите. **ПРЖИ** го месото во масло заедно со кромидот. Стави сол и црн пипер. Во едно тенџере стави вода да

ВРИЕ. Стави ги компирите во водата и **ВАРИ** ги.

Борис: А колку време треба да ги варам компирите?

Ангела: 5 минути, а потоа исечи ги и стави ги во тавче. Откако ќе го испржиш месото, стави го врз компирите, а врз месото повторно стави компири. На крај, измешај 3-4 јајца и

стави ги врз компирите. Тавчето стави го во топла рерна и **ПЕЧИ** го јадењето 40 минути.

Борис: Кога сакаш да **ЗГОТВАМ** мусака и да дојдеш на гости да ја пробаш?

Ангела: Ајде утре!

Борис: Еј, супер! Важи! Те чекам!

3.1. Зборувајте за Ангела и Борис:

- Што научи да готви Ангела?
- Како се вика јадењето?
- Што треба да купи Борис за рецептот?
- Што треба да направи Борис со компирите и со кромидот?
- Колку минути треба Борис да ги вари компирите?
- Што треба да направи Борис со месото?
- Што треба да направи Борис откако ќе го испржи месото?
- Што треба да стави на крај?

3.1.1. Разговарајте како во дијалогот од т. 3 и заменете со:

САРМА

ПОЛНЕТИ ПИПЕРКИ

ТАВЧЕ ГРАВЧЕ

ПАСТРМАЛИЈА

ПИНЏУР

зелка/лозов лист

мелено месо

ориз

кромид

пиперки

мелено месо

ориз

кромид

грав

црвени пиперки

кромид

брашно

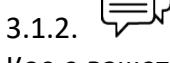
јајце

месо

пиперки

патлицани

лук

3.1.2. Зборувајте со партнерот:

Кое е вашето омилено јадење? Кажете како го правите.

Речник во слики – ВО РЕСТОРАН

4.1. :

А: Добар ден! Повелете!

Б: Добар ден! Ве молам, едно _____!

А: Повелете!

Б: Сакам една голема _____ салата без кромид, _____ и помфрит со сирење.

А: Нема пилешко месо. Дали сакате _____ или _____?

Б: Не, благодарам. Дали имате риба?

А: Да, има риба и многу е _____.

Б: Добро, може риба. А какви сокови имате?

А: Има сок од портокал, кока-кола и спраjt.

Б: Донесете ми сок од портокал.

А: Дали сакате нешто за _____?

Б: За десерт сакам _____ од чоколадо и од ванила.

А: Во ред, сега ќе ви го донесам _____ и јадењето.

Б: Ве молам, ако може да ми донесете и _____.

А: Да, секако!

4.2. Комуникативни вежби (А и Б) - Мени

5. Поврзете:

Тортата има многу шеќер и многу чоколадо. Тортата е...

КИСЕЛИ

Не можам да јадам чили пиперка, зашто е многу...

СОЛЕНО

Во краставиците има многу оцет и тие се многу...

ЛУТА

Во помфритот секогаш ставам многу сол. Сакам да јадам...

БЛАГА

5.1. Зборувајте со партнери:

- Што е солено?
- Што е благо?
- Што е кисело?
- Што е лута?

5.2. Зборувајте со партнери:

- Кое јадење го јадете без прибор?
- Кое е најлутото јадење во американската кујна?
- Дали ви се допаѓа македонската храна? Зошто?
- Во кое јадење не ставате сол и црн пипер?
- Кое е вашето омилено благо јадење?
- Кое е најблагото јадење во американската кујна?
- Што ставате во храната за да биде кисела?
- Дали можете да јадете супа без лажица?
- Кое е најкиселото јадење во американската кујна?
- Кое е вашето омилено лута јадење?
- Што е полуто, пинџур или ајварот?
- Кое е најсоленото јадење во американската кујна?
- Каква храна сакате да јадете и зошто?
- Какво месо сакате да јадете?

Culture Corner

People like to share their food and drinks.
It is a sign of respect and hospitality.
In case you are too full, just say it!
It is not offensive if you don't take, but it's
preferred to try.

22. МАРФИЕВ ЗАКОН

Слушајте и поврзете:

КУЌА,

Роберт е волонтер на Мировниот корпус во Македонија. Тој сега живее во заедно со неговото македонско семејство. Пред да дојде во Македонија, тој живееше во

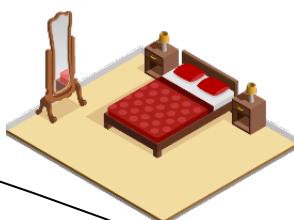
висока ЗГРАДА во Чикаго, на ОСМИОТ КАТ. Во СТАНот тој имаше:

СПАЛНА СОБА

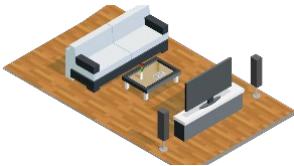
КУЈНА

ТРПЕЗАРИЈА

ДНЕВНА СОБА и

БАЊА

Зборувајте со партнерот:

Пример: А: Во кој град живеевте во Америка?

Б: Јас живев во Вичита. А вие?

- Во кој град живеевте во Америка?
- Дали живеевте во куќа или во зграда?
- На кој кат живеевте во куќата / во зградата?
- Со кого живеевте?
- Колку соби имавте?
- Која соба беше најголема во вашиот стан / куќа?
- Каде гледавте телевизија?
- Каде спиевте?
- Каде јадевте?
- Каде готвевте?
- Каде се туширавте?
- Колку време поминувавте во кујната?
- Во која соба поминувавте најмногу време?
- Каде живеете сега?
- Колку соби има таму?

Слушајте и пишувате:

Еве што има Роберт во неговата куќа:

Во има: голема _____; висок _____; _____ во кој

секогаш има топла вода; бела _____; мало и убаво _____; и _____ и _____ за миење лице, раце и заби.

Во има: нов и скап _____; стара _____ во која

Роберт седи додека го пие првото кафе и чита весник; до фотелјата има _____
 _____; голем и грд _____ и гоооолем телевизор.

Роберт има и . Во неа има 4 кафеави _____ и една мала _____.

Во на Роберт има: голем _____, а спроти него има _____, во кој е неговата облека.

Омилена соба на Роберт му е . Таму поминува многу време. Во неа има

_____ на кој готови многу вкусни јадења и _____ каде секогаш има

_____ ладно пиво. Откако ќе изеде сè, Роберт ги мие чиниите во

2.1. Зборувајте со партнерот:

Што има во бањата на Роберт?
 Што мислите, што има друго во бањата на Роберт?
 Што има во дневната соба на Роберт?
 Што мислите, што има друго во дневната соба на Роберт?
 Што има во трпезаријата на Роберт?
 Што мислите, што има друго во трпезаријата на Роберт?
 Што има во спалната соба на Роберт?
 Што мислите, што има друго во спалната соба на Роберт?
 Што има во кујната на Роберт?
 Што мислите, што има друго во кујната на Роберт?

2.2. Речник во слики – МАРФИЕВ ЗАКОН

2.3. Опишете:

Каков беше вашиот стан во Америка?
 Каква е куќата во која живеете сега?
 Каков сакате да биде вашиот стан во кој ќе живеете следните 2 години?

2.4. Комуникативни вежби - Што има во куќата?

3. Слушајте:

Јас сум Софија. Минатата недела ја видов куќата во која ќе живеам следните две години. Куќата има 2 кати. Јас ќе живеам на првиот кат. На вториот кат живее мојот нов газда со сопругата и децата. На мојот кат има три соби: дневна, трпезарија и спална соба. Исто така, има кујна и бања. Сè беше убаво, но...

Во кујната немаше фрижидер, а шпоретот беше **РАСИПАН**, во спалната соба беше **СКРШЕН** прозорецот, а во дневната соба беше **ПРЕГОРЕН** телевизорот. Газдата ми рече дека за една недела ќе купи нов фрижидер, дека шпоретот ќе биде **ПОПРАВЕН**, дека ќе стави нов прозорец и дека ќе го поправи телевизорот.

3.1. Зборувајте со партнерот:

1. Што виде Софија минатата недела?
2. Колку кати има куќата во која ќе живее Софија?
3. На кој кат ќе живее Софија?
4. Кој живее на вториот кат во куќата?
5. Колку соби има на катот на Софија и кои се тие?
6. Што немаше во кујната?
7. Што му беше на шпоретот?
8. Што не беше добро во спалната соба?
9. Што не беше добро во дневната соба?
10. Што ѝ рече газдата на Софија?

3.2. Пополнете: Што може да биде... и кажете реченица:

РАСИПАН/А/О-И	СКРШЕН/СКРШЕНА/О-И	ПРЕГОREN/А/О-И
шпорет	прозорец	телевизор

РАСИПА + Н/НА/НО-НИ = РАСИПАН/НА/НО-НИ

ПЕЧЕ + Н/НА/НО-НИ = ПЕЧЕН/ ПЕЧЕНА/ ПЕЧЕНО- ПЕЧЕНИ

ПРЖИ + Н/НА/НО-НИ = ПРЖЕН/ ПРЖЕНА/ПРЖЕНО-ПРЖЕНИ

Примери:

Телевизорот е расипан = расипан телевизор

Месото е печено = печено месо

Компирите се пржени = пржени компири

4. Слушајте:

А: Ало, добар ден! Ми треба господин Кирил Вангелов!

Б: Здраво, Мелани, јас сум!

А: Господин Кирил, имам проблем во станот. Не работи бојлерот во

СТРУЈА во дневната соба. Во

бањата чешмата е скршена и нема вода. Ве молам, ако може да му се јавите на мајсторот, да дојде и да види што е проблемот.

Б: Да, ќе му се јавам на мајсторот, само кажи ми кога ќе бидеш дома.

А: Ќе бидам дома утре до 12 часот, а потоа морам да одам на работа.

Б: Во ред!

А: Ви благодарам многу!

Б: Ништо Мелани, пријатно.

4.1. Зборувајте за Мелани и Кирил:

- На кого се јавува Мелани?
- Зошто му се јавува Мелани на газдата Кирил Вангелов?
- Каков проблем има Мелани?
- Што бара Мелани од газдата?
- Кога ќе биде дома Мелани?
- Што треба да поправи мајсторот во станот на Мелани?

4.2. Зборувајте како во дијалогот за вашите проблеми во станот!

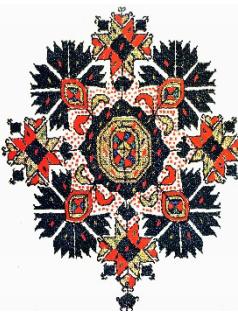

4.3. Пополнете според примерот, кажете реченица и прашувајте се во парови:

Пример: А: Тортата е купена.

Б: Купената торта беше многу вкусна.

A	купи <u>купен/на/но-ни</u>	носи	изеде	прочита	вари	направи	слуша
Б	меша	сече	отвори	напиша	сака	поправи	испие

Culture Corner

The sense of privacy is slightly different in our culture. Family members might go in your room.

23. ДАЛИ СТЕ БИЛЕ ВО ОХРИД?

1. Слушајте:

Здраво, Алберт!
Како си?

Ништо, сега се вратив од
Охрид, бев на викенд. Дали ти
некогаш си бил во Охрид?

Да, сме биле многу пати со
дечкото. А кога и со кого си
бил ти во Струга?

Ааа, да, знам ☺. Слушнав дека не
си бил само со пријатели, туку
дека и Ангела била со вас...

Здраво, Деспина!
Еве, добро. Што
има ново?

Не, не сум бил никогаш, но сум
бил во Струга. А ти дали си
била таму?

Паа, сум бил 2 пати. Прво бев пред
еден месец со моето семејство, а
потоа со пријателите.

Да, да, сакаме да одиме заедно и
во Охрид. Слушнавме дека било
многу убаво.

1. **Јас сум БИЛ/А/О**

2. **Ти си БИЛ/А/О**

3. **Тој, Таа, Тоа ✗ БИЛ/А/О**

1. **Ние сме БИЛЕ**

2. **Вие сте БИЛЕ**

3. **Тие ✗ БИЛЕ**

1.1. Зборувајте за дијалогот:

A

1. Од каде се врати Деспина?
2. Дали Алберт бил некогаш во Охрид?
3. Дали и Деспина била во Струга?
4. Со кого била во Струга?
5. Со кого бил Алберт во Струга?
6. Со кого и каде сака да оди Алберт?

B

1. Кога била таму?
2. Каде бил Алберт?
3. Колку пати била Деспина во Струга?
4. Колку пати бил Алберт во Струга?
5. Што слушна Деспина?
6. Зошто?

1.2. Прашувајте во парови:

- Дали сте биле во Скопје?
 - Со кого? / Кога? / Дали ви се допаѓа?..
- Каде во Македонија сте биле досега?
 - Со кого? / Кога? / Дали ви се допаѓа?...

1.3. Прашувајте и пишувате (✓ / X):

ДАЛИ СТЕ БИЛЕ?							
	во Дизниленд	во Ньюјорк	на НБА натпревар	во паркот Јелоустоун	на кафе кај соседите	на концерт на Мадона	во Париз
(✓ / X)							
Со кого							
Кога							

1.3.1.

Погодувајте за другите, во врска со т.1.3.

Пример: А: Јас мислам дека таа била во Дизниленд.

Б: Што мислиш, со кого била?

А: Со нејзината баба.

Б: А кога била во Дизниленд?

А: Мислам дека била во Дизниленд на 7 години.

Б: Неее, таа била во Дизниленд, пред 2 години со дечкото.

Слушајте и пишувате:

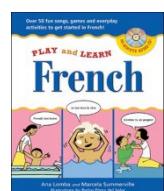
Јас сум од Македонија и нормално, јас сум јадела ајвар многу пати. А вие? Дали сте...

јадел/јадела/јадело - јаделе

филмот

книгата

ГЛЕДА

сум гледал/а сме гледале
си гледал/а сте гледале
гледал/а/о гледале

ЈАДЕ

сум јадел/а сме јаделе
си јадел/а сте јаделе
јадел/а/о јаделе

УЧИ

сум учиел/а сме учиеле
си учиел/а сте учиеле
учиел/а/о учиеле

2.1. Прашувате се со глаголите од т.2 во л-форма!

2.2. Направете реченици од следните зборови во л-форма:

Митко / и работи / во Русија. / живее _____

се вика / Баба му / Ана. _____

гитара. / Порано / свири / Дејан _____

пред две години. / Весна и Џон / се венча _____

сум / Ти / во Америка. _____

5 години. / Јас / има / научи да плива / кога _____

Вие / во Македонија / со авион. / пристигна _____

ја покани / Ние / на забавата. / Тања _____

2.3. Прашувате ги сите од групата:

НАЈДЕТЕ НЕКОЈ КОЈ...

	ИМЕ	КОГА	КАДЕ
 ПЕШКИ 10 КИЛОМЕТРИ			
 МАРАТОН			
 РАКИЈА			
 ПОЕЗИЈА			
 НА ШКОЛО			
 ВО ШКОЛО			
 СО БРОД			
 „ТИТАНИК“ ВО КИНО			
 „ВОЈНА И МИР“			

2.4.

Одлучете дали партнерот ја кажува вистината:

Пример: А: Дали си јадел/а инсекти?

Б: Да, сум јадел/а инсекти.

А: Кога си јадел/а инсекти?

Б: Пред 4 години.

А: Дали беа вкусни?

Б: Не беа многу вкусни.

А: Како беа зготвени?

Б: Пржени, со многу масло и со сол.

А: Каде јадеше инсекти?

Б: Во Никарагва?

А: Што правеше во Никарагва?

Б: Работев на проект на една НВО.

А: Каков проект?

.....

A					
/X	некој фильм повеќе од 8 пати	под отворено небо	караоке	маратон	љубовна песна

Б					
/X	камила во Сахара	мини сукња	камион	со познат пејач	повеќе од 5 километри

2.5.

Направете приказна со л-форма и употребете ги зборовите:

	СЕ САКААТ		ЖИВЕЕ	СЕМЕЈСТВО	НОСИ
ЉУБОВ					
УБАВА ДЕВОЈКА	БИСЕР			ЈАНКО	СЕКОГАШ
ИЗБЕГА	ОХРИД		ПАСТРМКА		ЗЛАТКА

2.6. Продолжете ги речениците од приказната:

Си бил еден дедо, кој _____.

Еден ден, тој се шетал _____.

Додека седел покрај реката, тој видел _____.

Тие носеле расипан телевизор и дедото _____.

Заедно отишле во шумата кај бабата и _____.

Бабата им рекла дека _____.

На крај тие _____.

3. Слушајте:

БИ САКАЛА...

- Да студирам во Париз
- Да патувам околу светот
- Да работам во компанијата Елон Маск
- Да имам многу пари... или...
- Да се омажам за принц на 25 години...

ШТО БИ САКАЛЕ ВИЕ?

БИ САКАЛ

БИ САКАЛА БИ САКАЛЕ

БИ САКАЛО

3.1. Направете реченици од следниве зборови со „би сакал / би сакала / би сакале“, а потоа проверете со партнери:

Јас / биде / пилот	_____
Филип / работи / НАСА	_____
Јулија / стане / балерина	_____
Моите браќа / живее / во Канада	_____
Децата / има / голем точак	_____
Марија / купи / ново „порш“	_____
Ти / се вози / со камион	_____
Ние / оди / во Индија / на одмор	_____
Вие / носи / убава/ облека	_____
Лазар / зборува / со / Далај Лама	_____
Јас / добие / милион евра / на лото	_____
Елена / се мажи / со дечкото	_____

3.2. Зборувајте со партнерот:

ДАЛИ БИ САКАЛЕ?...

Culture Corner

People like to talk about experiences. Coming from a different cultural background, you might be asked questions about things that are seen in movies, heard in songs and might be perceived as something that happens on a daily basis in the US.

24. МАКЕДОНСКИ НАРОДНИ ПРИКАЗНИ

1. Слушајте:

ДВАЈЦА ПРИЈАТЕЛИ

Си биле еднаш двајца пријатели. Еден ден отишле во планина **бидејќи** сакале да се прошетаат. **Додека** се шетале, зборувале и гледале колку е убава планината. Потоа, од никаде, пред нив излегла една голема кафеава мечка. Едниот пријател истрчал до првото дрво и се качил на него **иако** дрвото било многу високо. Другиот пријател не можел да трча и **затоа** легнал на патот како мртов **за да** се спаси од мечката. Мечката дошла до него, **но...**

1.1. Прашувајте се во парови:

За кого е приказната?
Каде отишле двајцата пријатели?
Зошто отишле таму?
Што правеле додека се шетале?
Кој излегол пред нив во планината?
Што направил едниот пријател?
Каде се качил тој?
Што не можел да прави другиот пријател?
Каде легнал другиот пријател?
Зошто легнал на патот?
Што направила мечката?

1.2. Зборувајте со партнерот:

Што мислите, што ќе се случи понатаму во приказната?

1.3. + Напишете го крајот на приказната!

1.4. Кажете му го на другиот пар вашиот крај на приказната:

2. Напишете ги сврзниците од текстот од т.1! Кои други сврзници ги знаете?

И НО

АКО

2.1. Направете реченици со сврзниците од т. 2:

Пример: А: Тој работел далеку од градот **и...**

Б: ... секој ден одел на работа со кола.

2.2. Поврзете ги речениците:

Сакам да јадам хамбургер и...	... татко ми вози автомобил.
Мајка ми вози точак, а...	... се чувствувате подобро.
Сестра ми го чекаше дечкото цела вечер, но...	... неговиот авион задоцни.
Ќе дојдам кај вас на гости ако...	... болниот многу кашлаше.
Не купивме билети за театар бидејќи...	... за утре немаме домашна работа.
Задутре ќе гледаме филм на телевизија или...	... таа му се јави на телефон.
Директорот пристигна на состанокот на време иако...	... имам време.
Тој се тушираше кога...	... билетарата беше затворена.
Професорката рече дека...	... ќе одиме во кино.
Старата кола беше расипана затоа...	... да пијам кока-кола без шеќер.
Докторот пишуваше рецепт додека...	... тој мораше да купи нова.
Треба да пиете многу витамини за да...	... тој никогаш не дојде.

2.3. Довршете ги речениците како во примерот:

Ќе живеам во Македонија

и
но
а
ако
затоа
бидејќи
иако
за да
додека
или
кога

ке работам во невладина организација.

2.4. Комуникативни вежби - Завршете ја реченицата на партнерот!

2.5. Прашувачте во парови:

Дали ќе излезете да се шетате **иако** надвор многу врне?

Што пеете **додека** се туширите?

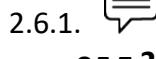
Што ќе правите **ако** немате струја во вашиот стан?

Дали мислите **дека** парите се поважни од љубовта?

Што ќе направите **за да** зборувате македонски подобро?

2.6. Слушајте и пишувате:

2.6.1. Направете приказна во л-форма со зборовите од т. 2.4. и со сврзниците од т.2

Пример: Пред многу години живеел еден многу згоден принц кој се викал Рамбо...

2.7. Кажувајте некоја приказна во л- форма и одговарајте на прашањата од групата:

Пример: А: Си била една девојка...

Б: Како се викала таа?

А: Девојката се викала Марина.

В: Колку години имала Марина?

А: Марина имала 20 години.

Г: Каде живеела Марина?

А: Марина живеела во Кратово со своите родители... и била многу убава...

25. МИРОВЕН КОРПУС

1. Слушајте:

Љубица: Здраво! Јас сум Љубица. Како се викате вие?

Лора: Јас се викам Лора.

Љубица: Вие не сте од Македонија, така?

Лора: Да, јас сум од Америка, јас сум Американка.

Љубица: Што правите во Македонија?

Лора: Јас сум волонтерка на Мировен корпус.

Љубица: Мировен корпус?! Што е тоа Мировен корпус?

Лора: Мировен корпус е американска **НЕПОЛИТИЧКА, НЕРЕЛИГИОЗНА, НЕВОЕНА и ВЛАДИНА** организација.

Љубица: А што работите тука?

Лора: Јас **ПРЕДАВАМ** англиски јазик во школото, а моите колеги работат или во општините или во невладините организации.

Љубица: А дали е тоа нова организација?

Лора: Не, не е нова организација. Мировниот корпус е **ФОРМИРАН** во 1961 година од **ПРЕТСЕДАТЕЛОТ** Џон Ф. Кенеди.

Љубица: А дали работите само во Европа?

Лора: Не, Мировниот корпус има волонтери во повеќе од 70 земји во светот.

Љубица: А колку долго ќе живеете и ќе работите тука?

Лора: Две години.

Љубица: Интересно! Навистина ми е мило што ве запознав!

ПОЛИТИКА
РЕЛИГИЈА
ВОЈНА
ВЛАДА

→ ПОЛИТИЧКА
→ РЕЛИГИОЗНА
→ ВОЕНА
→ ВЛАДИНА

→ _____
→ _____
→ _____
→ _____

1.1. Прашувајте во парови:

- Како се викате?
- Од каде сте?
- Што правите во Македонија?
- Што е Мировен корпус?
- Кога е формиран Мировниот корпус?
- Од кого е формиран Мировниот корпус?
- Во колку земји во светот има волонтери на Мировен корпус?
- Каде ќе работите вие?
- Колку години ќе живеете во Македонија?

1.2. Одговорете на прашањата:

- Што друго знаете за Мировниот корпус?
- Како помага Мировниот корпус во Македонија?

2. Слушајте:

Ова е Кевин. Тој дојде во Македонија во септември. Тој е волонтер на Мировниот корпус и ќе живее во Македонија следните две години. Тој сакаше да научи нов јазик и да запознае нови луѓе и нова култура. Затоа тој стана волонтер на Мировниот корпус. Сега тој има многу пријатели во Македонија и среќен е што може да ѝ помага на неговата организација со проектите. Секоја недела тој им се јавува на своите пријатели во Америка и им кажува колку прекрасна земја е Македонија.

2.1. Зборувајте за Кевин од т. 2!

A

1. Кога дојде Кевин во Македонија?
2. Колку долго ќе живее тој во Македонија?
3. Што прави Кевин сега во Македонија?
4. Што им кажува Кевин на пријателите?

B

1. Што е Кевин?
2. Зошто Кевин стана волонтер на Мировен корпус?
3. Како ѝ помага Кевин на неговата организација?
4. На кого се јавува Кевин секоја недела?

ЗОШТО ВИЕ СТАНАВТЕ ВОЛОНТЕР НА МИРОВЕН КОРПУС?

2.1.1. Поврзете и зборувајте со партнерот:

Пример:

А: Јас станав волонтер на Мировен корпус затоа што сакам да патувам и да запознавам нови земји и за да им помагам на луѓето во другите земји. А ти, зошто стана волонтер?

Б: Јас, исто така, сакам да им помагам на луѓето, но станав волонтер затоа што сакам да предавам английски јазик на луѓе од други земји и за да научам друг јазик.

ПОМАГАМ НА ЛУЃЕТО ВО ДРУГИ ЗЕМЈИ
НАУЧАМ НОВ ЈАЗИК
ЗАПОЗНАВАМ НОВИ КУЛТУРИ
ПАТУВАМ И ДА ЗАПОЗНАВАМ НОВИ ЗЕМЈИ
ПРЕДАВАМ АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВО ДРУГИ ЗЕМЈИ
ЖИВЕАМ НА ДРУГО МЕСТО

ЗАТОА ШТО САКАМ ДА...
ЗА ДА...

3. Слушајте:

КОИ СЕ ТРИТЕ ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА МИРОВНИОТ КОРПУС?

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ И ИСКУСТВА

ПОДОБРО РАЗБИРАЊЕ ЗА ЛУЃЕТО ОД АМЕРИКА

ПОДОБРО РАЗБИРАЊЕ ЗА НАРОДИТЕ ВО СВЕТОТ

3.1. Зборувајте и пишувајте:

A

1. Кој го формирал Мировниот корпус?
2. а. 1961 г.
б. 1969 г.
в. 2003 г.
3. Мировниот корпус е _____ организација.
4. а. како професори по английски
б. како професори по македонски
в. во општини
5. Во колку сектори работат волонтерите во Македонија?
6. а. над 30
б. над 90
в. над 900
7. Колку цели има Мировниот корпус?
8. а. јадење и пиење
б. размена на искуства и знаење
в. планирање и патување

B

1. а. Картер
б. Кенеди
в. Обама
2. Мировниот корпус е формиран во...
3. а. воена
б. политичка
в. владина
4. Волонтерите не работат...
5. а. 2
б. 3
в. 4
6. Во колку земји во светот има волонтери на Мировниот корпус?
7. а. само една
б. многу
в. три
8. Која е основната цел на Мировниот корпус?

3.2. Зборувајте со партнерот за Мировниот корпус и за неговите цели!

- Каква организација е Мировен корпус?
- Која е првата цел на Мировниот корпус?
- Дали волонтерите треба да бараат пари од организациите во кои работат?
- Каков треба да биде еден волонтер на Мировниот корпус?
- Која е втората цел на Мировниот корпус?
- Дали волонтерите мора да го зборуваат јазикот на земјата во која ќе живеат 2 години?
- Која е третата цел на Мировниот корпус?

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ!

4

Читајте, зборувајте и пишувајте, и потоа проверете:

Радмила и Хјуго патуваа со авион за Македонија. Иако знаеше дека ќе ги види нејзините родители и пријатели, Радмила беше малку тажна, затоа што во Америка ја остави Олга. Додека надвор врнеше дожд, Олга долго и тажно плаче за Радмила и Хјуго. Ах, убавото куче Олга...

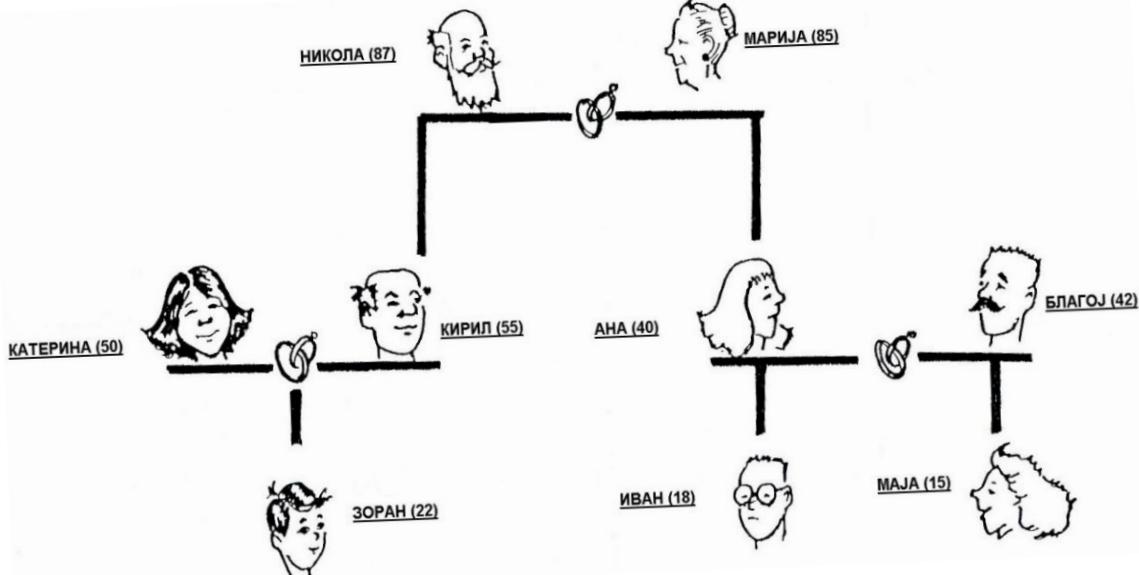
1.1. **Разговарајте за Радмила и Хјуго:**

- Со што патувале Радмила и Хјуго?
- Каде патувале тие?
- Што знаела Радмила?
- Како се чувствуvala тaa?
- Зошто Радмила била тажна?
- Какво било времето?
- Што правела Олга?
- Што е Олга?

2. **Зборувајте за членовите од семејството Јованови:**

Пример: Никола има 87 години. Тој е најстар во семејството. Никола е сопруг на Марија и татко на Кирил и на Ана. Тој е дедо на Зоран, на Иван и на Маја.

2.1. Зборувајте за вашето семејство од Америка!

3. Одберете збор и направете реченица!

НИКОГАШ	СЕГА	РЕТКО	НАУТРО
ПОНЕКОГАШ	НАВЕЧЕР	ВЧЕРА	ЧЕСТО
УТРЕ	ОБИЧНО	СЕКОГАШ	СНОШТИ
ЗАДУТРЕ	ПОДОЦНА	ЛАНИ	ЗАВЧЕРА

4. Споредете:

Пример: Италија е помала од Франција, а Франција е поголема земја од Италија. Во Италија луѓето се позабавни, а во Франција луѓето се поубави и пошарманти. Храната во Италија е повкусна од храната во Франција. Виното во Франција е посакпо од виното во Италија. Франција е помодерна земја...

- Италија / Франција
- точак / кола
- воз / автобус
- македонска мода / американска мода
- мажи / жени
- ајвар / кавијар
- кампување / хотел
- виски / ракија
- панталони / сукња
- планина / плажа
- цез-музика / рап-музика

5. Правете дијалози со партнерот, со следниве зборови:

1. БРОД / АВСТРАЛИЈА / СЛЕДНОТО ЛЕТО
БИЛЕТ / СИДНЕЈ / 300 ДОЛАРИ

2. АВТОБУС / КИЧЕВО / ПОВРАТЕН
ДОЦНИ / 200 ДЕНАРИ / ПОАЃА

3. АВИОН / ЊУЙОРК / НА 25 НОЕМВРИ
НЕМА БИЛЕТ / 20 ДЕКЕМВРИ / 500 ДОЛАРИ

4. ВОЗ / ВЕЛЕС / ВО ЕДЕН ПРАВЕЦ
НА ВРЕМЕ Е / 170 ДЕНАРИ /
ПРИСТИГНУВА

6. + Речник во слики - ГЛАГОЛИ 4

7. Комуникативни вежби (А и Б) - Зборувајте за...

8. Зборувајте по 2 минути со вашиот партнёр за...

ПРВИОТ ПАТ КОГА...

			
алкохол	караоке	тенис	коњ
			
це-де	торта	на планина	со авион
			
во океан	гитара / пијано	Кола	помфрит

9. + Пополнете:

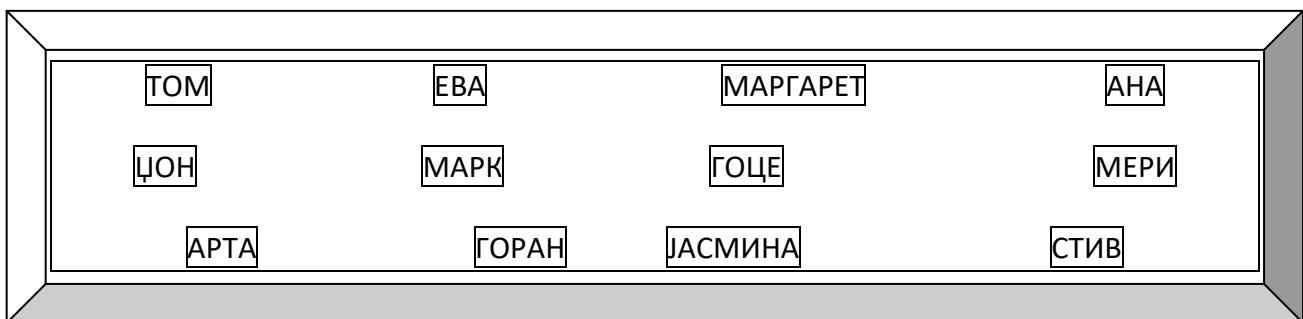
- ____ ручек сакам да јадам леб, компири и месо.
- Книгата ____ Марко е ____ креветот.
- Автобусот ____ Велес ____ Скопје патува 1 час.
- ____ 30 минути ќе имаме пауза.
- Разгледницата ____ Лондон е ____ Ирена.
- Треба да купам пиперки ____ ајвар.
- Дојдов ____ Скопје ____ автомобил.
- Автобуси има ____ автобуската станица.
- ____ недела не работиме!
- Минатото лето ____ брат ми патувавме ____ точаци ____ Франција.
- Секој ден одам ____ гости.
- ____ вечера секогаш јадам овошје
- Учениците одат ____ училиште.
- Банката работи ____ 7 ____ 19 часот.
- Мојот роденден е ____ 23 октомври.
- Автобусот ____ Велес поаѓа во 6 часот.

ДО	НА
ВО	СО
НИЗ	ЗА
ОД	

- Поштата има пауза ____ 12.30 ____ 13 часот.
- ____ Охрид ____ Скопје има 174 километри.
- Ајварот го правиме ____ септември.
- Општината е ____ улица „Илинденска“.
- Радмила е ____ Македонија. Таа живее ____ Велес.
- Железничката станица е ____ автобуската станица.
- Марки, разгледници и писма има ____ поштата.
- Секој ден имаме ручек ____ 13 часот.
- ____ петок ќе одиме ____ Битола.
- Авионот ____ Рим пристигнува ____ Скопје ____ 9 и 30.
- ____ ресторанот „Стара куќа“ има многу вкусна храна.
- Возот ____ Гевгелија пристигнува ____ железничката станица ____ 10 и 45.
- Таа секогаш оди ____ одмор ____ родителите.

10. КОЈ СЕДИ КАДЕ?

Пример: **Марк вели:** Десно од мене седи Гоце, а десно од него седи Мери. Јас седам меѓу Ева и Горан, а спроти нив седат Маргарет и Јасмина...

- **Маргарет вели:** Лево од ____ седи Ева, а до _____ е Том.
- **Стив и Јасмина велат:** Спроти _____ седат Гоце и Мери. Спроти _____ се Маргарет и Ана.
- **Цон вели:** Арта е спроти _____, а десно од _____ седи Горан.
- **Цон и Гоце велат:** Меѓу _____ е Марк, а спроти _____ се Ева и Горан.
- **Јасмина му вели на Стив:** Ти си до _____, а спроти _____ е Мери.
- **Том, Цон и Арта им велат на Ева, Марк и на Горан:** Вие сте спроти _____, а спроти _____ се Маргарет, Гоце и Јасмина.

11. Комуникативни вежби - Каде беа и што правеа на..?

- 12.** А: Кажувајте приказна во минато време и одговарајте на прашањата од групата!

Б/В/Г...: Поставете му по најмалку 2 прашања на волонтерот што зборува!

Пример:

A: Пред две години отидов на најубавиот одмор во мојот живот...

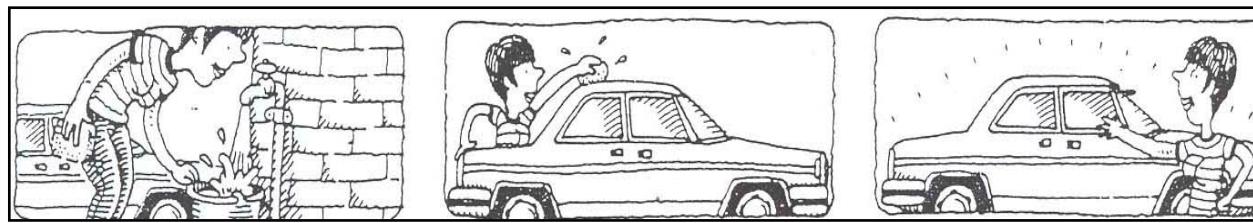
B: Каде отиде на одмор?

B: Со кого беше таму?

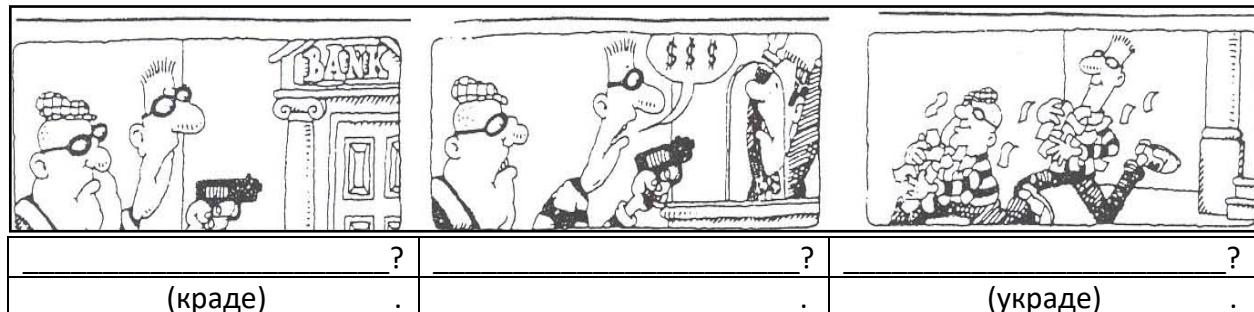
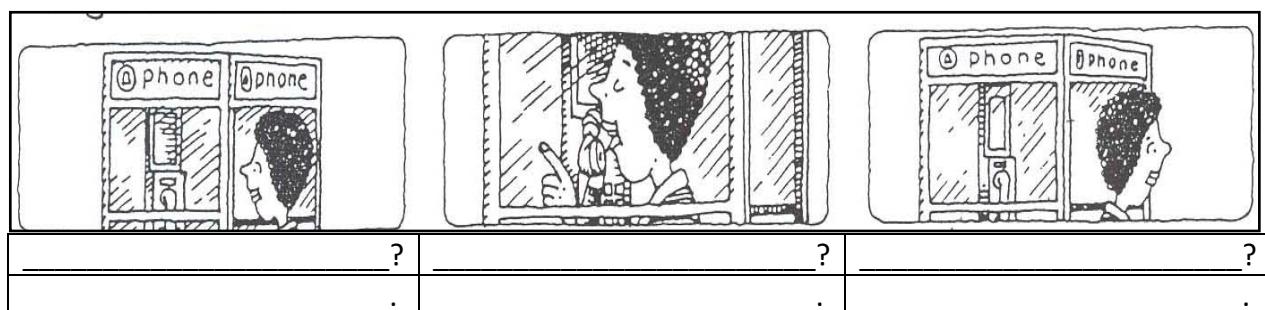
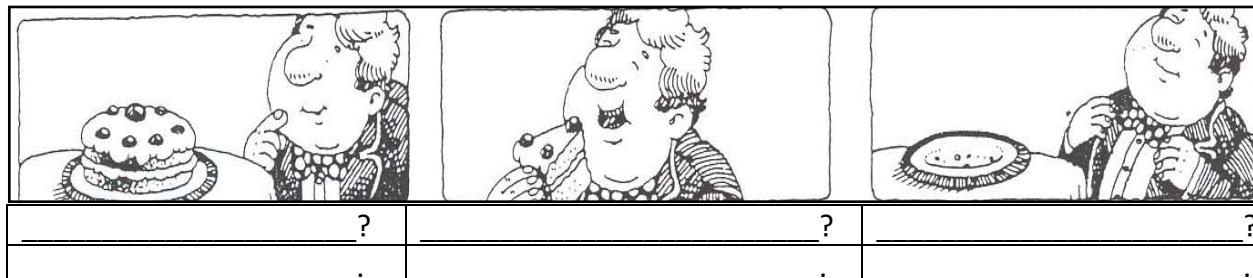
G: Што направивте таму?

13. ШТО ЂЕ ПРАВАТ / ШТО ПРАВАТ/ ШТО НАПРАВИЈА ТИЕ?:

Што ќе прави тој?	Што _____ тој?	Што _____ ?
Тој ќе _____ .	Тој ја _____ .	Тој ја _____ .

14. Прашувачко и одговарачко:

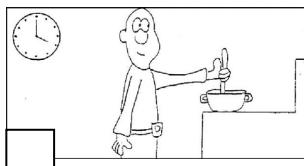
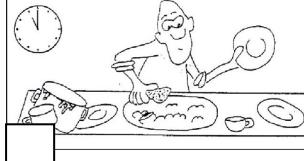
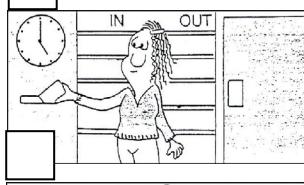
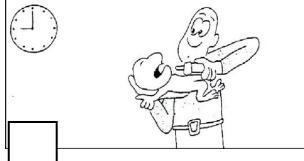
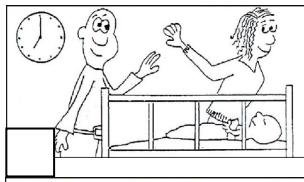
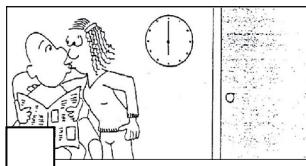
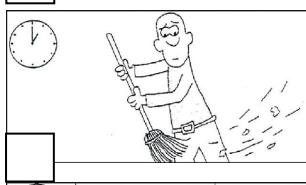
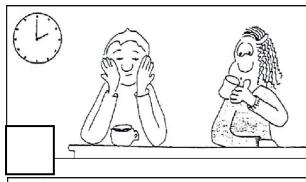
A

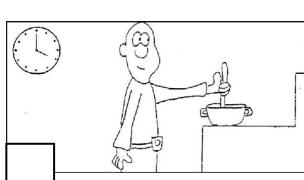
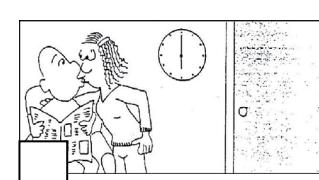
Б

1. Колку пати сте биле надвор од вашата земја и каде?	1. Која пејачка ја игра Евита Перон во филмот „Евита“?
2. Кој е најубав град во Македонија?	2. Како се вика најмалата американска држава?
3. Со кој актер/актерка би сакале да играте заедно на филм?	3. Зошто станавте волонтер на Мировниот корпус?
4. Кажете рецепт за некое јадење!	4. Што ќе му згответите на вашето семејство за ручек?
5. Што ќе правите ако надвор паѓа снег, а вашата кола е расипана?	5. Каде работевте пред да дојдете во Македонија?
6. Кога е роденденот на вашата најдобра пријателка?	6. Дали ќе излезете на состанок со девојката / дечкото ако игра вашиот омилен фудбалски тим?
7. Каква музика обично слушате додека возите кола?	7. Што ќе носите за Нова година?
8. Кој беше вашиот омилен спорт кога бевте во школо?	8. Какво е времето во есен во вашиот град?
9. Колку често вечеравте во ресторант во Америка?	9. Каков треба да биде вашиот идеален партнери?
10. Што ќе направите за да имате многу пријатели?	10. Каква организација е Мировниот корпус?
11. Што треба да правите ако имате висока температура, кашлате и се ве боли?	11. Што не треба да правите ако сте настинати?
12. Што е посекапо, кафето во Старбакс или турското кафе?	12. Кој е вашиот омилен филм и зошто?
13. Што знаете да поправите?	13. Што правите кога вашиот фрижидер е прегорен и кога храната е расипана?
14. Каде, како и со кого ќе патувате следната година?	14. Што знаете за градот/селото во кое ќе живеете следните 2 години?
15. Дали во вашиот град/село има пошта и каде е?	15. Што сакате повеќе, варени или пржени јајца?
16. Зошто го сакате летото?	16. Зошто ја сакате зимата?

17. На кој инструмент знаете да свирите?	17. Што сакате повеќе, да зборувате со пријателите на телефон или да се видите со нив на кафе?
18. Што најчесто го прашувате вашето семејство?	18. Дали би сакале да сликате на Монмартр?
19. Како се одморате кога ќе се вратите од школо?	19. За колку години ќе се вратите во Америка?
20. Дали некогаш сте виделе позната личност? Која и каде?	20. Што учевте најмногу во школо?

15. Ставете ги сликите во вистинскиот ред и составете приказна:

КОМУНИКАТИВНИ ВЕЖБИ

Комуникативни вежби - А

лекција 2 – Што сте по професија?

2.5

A

А: _____ !

Б: Добар ден!

А: Како _____ ?

Б: Јас се викам Мајкл. А како се викате вие?

А: _____ се викам Јана. _____ !

Б: Мило ми е!

А: Од _____ сте?

Б: Јас сум од Америка. Јас сум Американец. Јас сум волонтер на Мировен корпус. А вие?

А: Јас не сум волонт____ на _____ . Јас сум од _____ . Јас сум _____ .

Б: А што сте по професија?

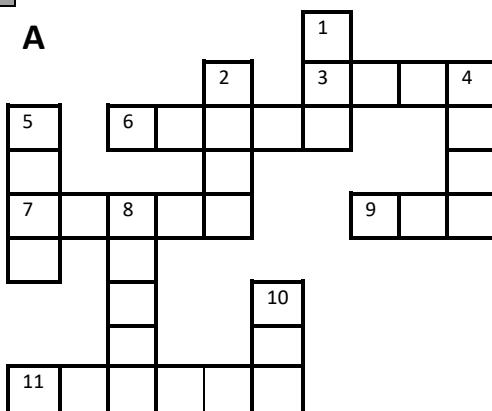
А: Јас сум _____. А што _____ професија?

Б: Јас сум младински работник по професија.

лекција 3 - Храна

7.

A

ХОРИЗОНТАЛНО:

3. $5 - 4$

6. $5 + 3 + 2$

7. $6 + 1$

9. $8 - 6$

11. $9 - 5$

7.2.

A. Прашајте го вашиот партнёр:

Колку е?

- $3+5=?$
- $15+4=?$
- $20+70=?$
- $40+27=?$
- $90+50=?$
- $220+66=?$
- $313+25=?$
- $500+227=?$

8.1.

A

А: _____ !

Б: Добар ден!

А: _____ !

Б: Јас сакам кафе без шеќер и чаша вода, ве молам!

А: _____ !

Б: Благодарам! Колку е?

А: _____ денари.

Б: Оooo, скапо! / Мммм, евтино!

Комуникативни вежби - А

лекција 5 – Сакаме да јадеме

1.1.

A

1 ЦРВЕНА

2 _____

3 БЕЛА

4 _____

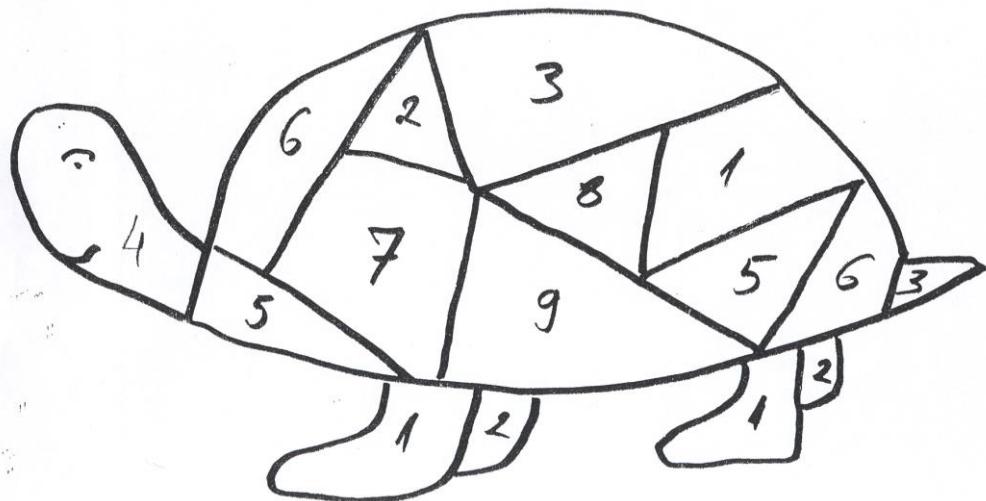
5 ЖОЛТА

6 _____

7 КАФЕАВА

8 _____

9 ПОРТОКАЛОВА

лекција 6 - Семејство

1.3.

A

1. Прашајте

Пример: Што е број 2?

2. Одговорете со дефиниција:

Пример:

Број 1 е татко и мајка, и син и ќерка, и баба и дедо.

Комуникативни вежби - А

7.3.

A

1. Митко има _____ жена. (убав, убава, убаво, убави)
 2. Мајката на Бојан е _____. (најдобра, најдобри, најдобар, најдобро)
 3. Јаболкото на Маја е _____ од јаболкото на Јана. (поголеми, поголемо, поголема, поголем)
 4. Сирењето е _____. (бело, бели, бел, бела)
 5. Алкохолот е _____ за децата. (лошо, лоши, лоша, лош)
-
6. Сопругот на Ана е **помлад** од сопругот на Лидија.
 7. Мик Џегер е **најгргд**.
 8. Роуд Ајленд е **најмала** држава во Америка.
 9. Кафето има **кафеава** боја.

7.5.

A

Прашајте:

1. Како се вика и од каде е?
2. Колку години има?

1.

Маја
од Велес

2.

3.

Игор
од Битола

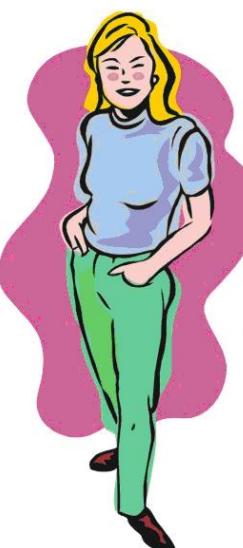
4.

5.

Аце од
Скопје

6.

48

86

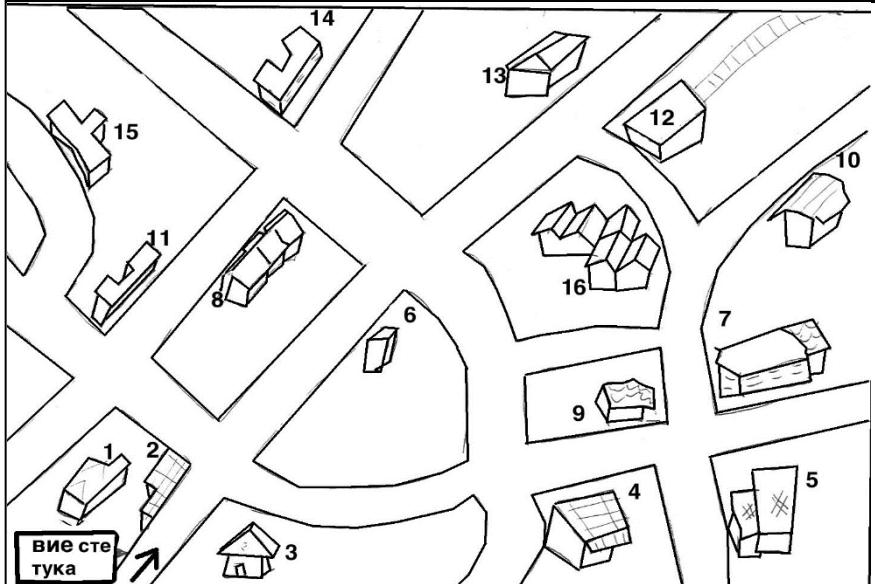
21

Комуникативни вежби - А

лекција 7 – Извинете, каде е...?

4.2.

ЦРКВАТА, ЖЕЛЕЗНИЧКАТА СТАНИЦА, РЕСТОРАНОТ, ПАЗАРОТ,
ШКОЛОТО, СУПЕРМАРКЕТОТ, ПЕКАРАТА, ТЕАТАРОТ
Пр. Извинете, каде е црквата?

1. _____

9. МУЗЕЈ

2. ПОШТА

10. _____

3. _____

11. ХОТЕЛ

4. АПТЕКА

12. _____

5. _____

13. БАНКА

6. _____

14. БОЛНИЦА

7. КИНО

15. _____

8. _____

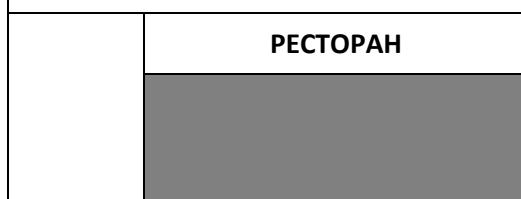
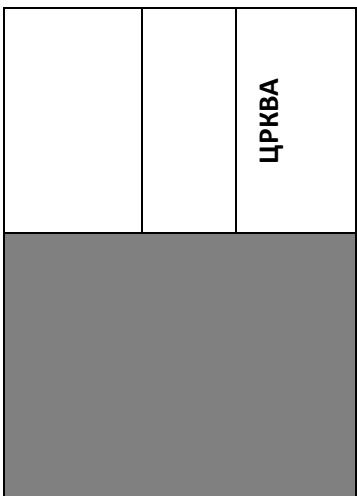
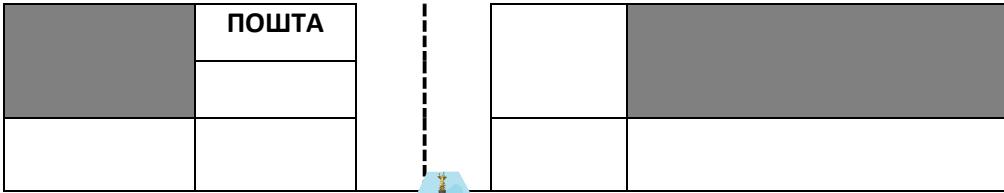
16. АВТОБУСКА СТАНИЦА

4.3. Најдете ги објектите на мапата според инструкциите од партнериот и пишувайте:

A

1. До поштата има пицерија.
2. Десно од школото има парк.
3. Лево од црквата има театар.
4. Спроти хотелот има автобуска станица.
5. До ресторанот има полиција.
6. Десно од железничката станица има кино.
7. Меѓу железничката станица и амбасадата има аптека.
8. До банката има музеј.

Комуникативни вежби - А

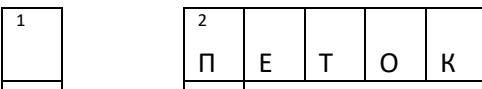
лекција 8 - Време

2.2.

A.

1. Прашајте!

Пример: Кој ден е број 1?

2. Одговорете.

Пример: Број 2 е денот меѓу четврток и сабота.

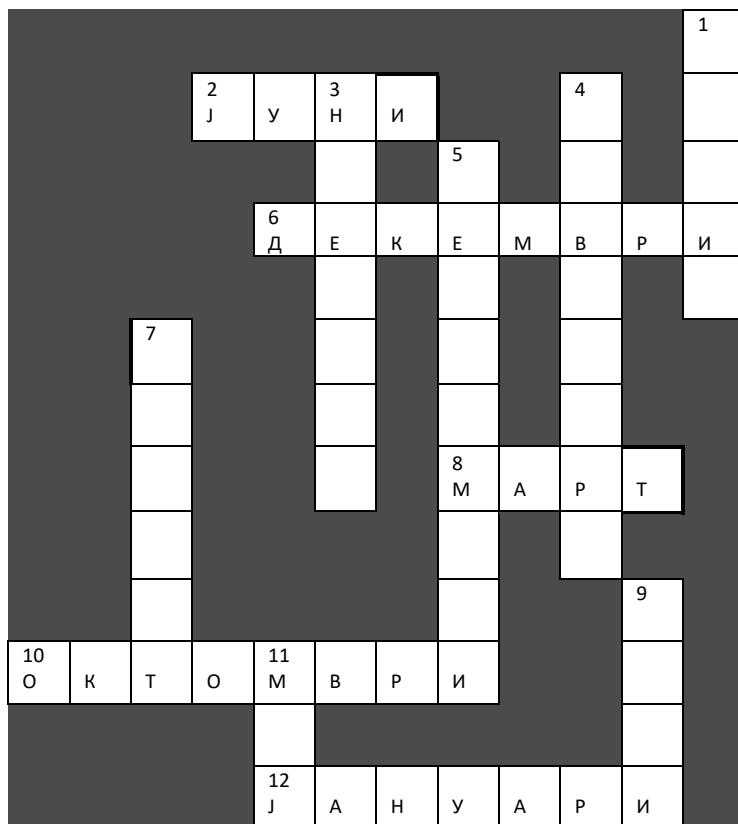

Комуникативни вежби - А

4.1.

A. Прашувајте:

Пр. Кој месец е број 1?

2. Одговорете:

Пример: Број 2 е месецот меѓу мај и јули
(после мај и пред јули)

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 1

4.

A

Пример: А: Јас имам едно јаболко.
 Б: Во Охрид има многу цркви.

1. Јас имам 1

2. Ние сакаме 1

3. Во Куманово има многу

4. Треба да купам 1

5. Секој ден тој пие многу без шеќер.

6. Таа има 1 **Grandma**

7. Тој има 1

8. Татко ми секоја година оди во многу

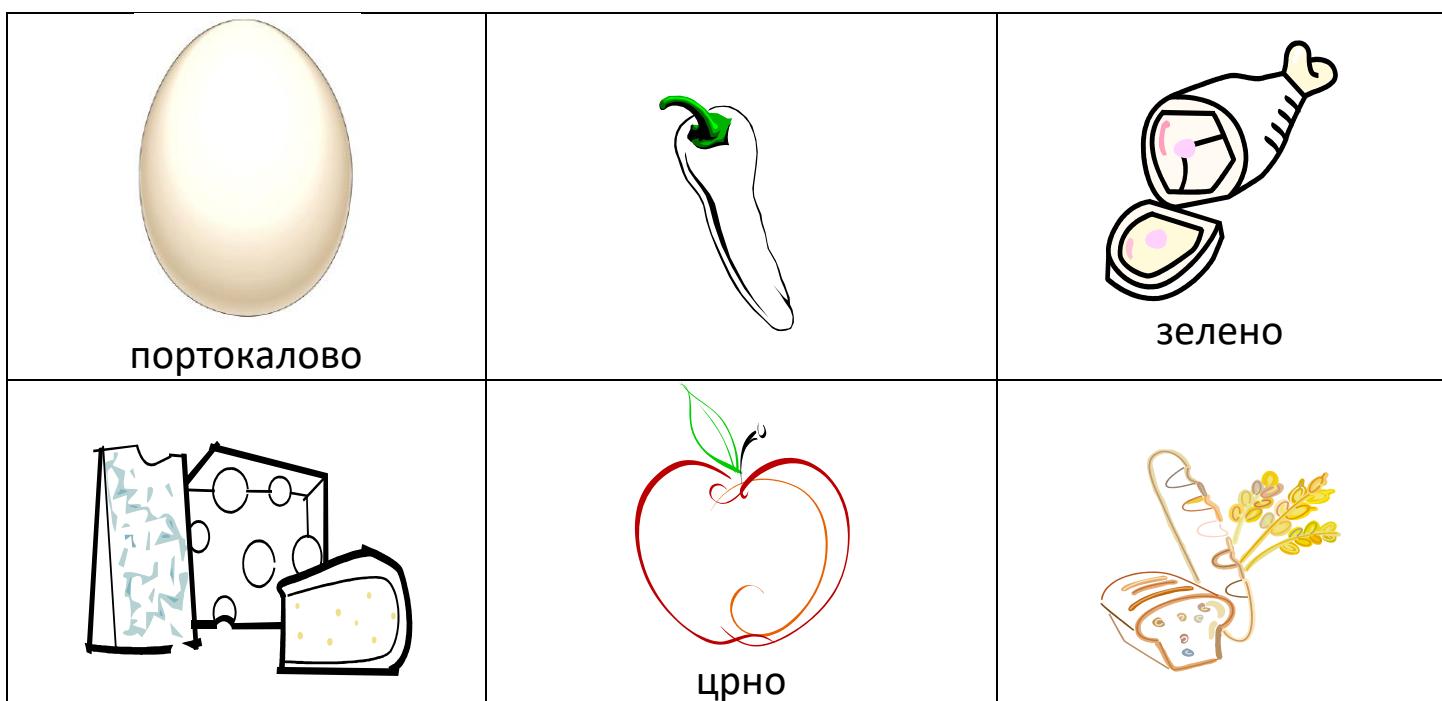
Одговори за Б

1. Во Охрид има многу цркви.
2. Мајка ми работи во едно школо.
3. Во Скопје има многу пазари.
4. Тие имаат едно бебе.
5. Сите волонтери живеат на една улица.
6. Марко сака еден сок.
7. Татко ми сака едно големо пиво со вечерата.
8. Во Скопје има многу ресторани.

Комуникативни вежби - А

8. Обојте!

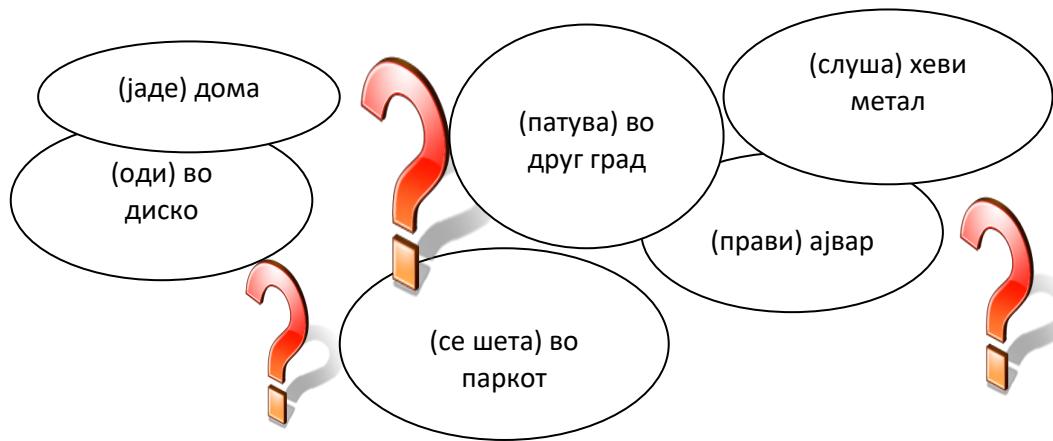
A Пример: Јајцето е портокалово.

лекција 11 – Што ќе правите утре?

3.3.

A. Прашувајте и одговарајте!
(Дали / Кога / Со кого)

Комуникативни вежби - А

Лекција 13 – Минатата година

1.6. А. Каде беше Кате..? Што правеше таму?

KATE 		АЦЕ
	во 1998 година	 на работа
	во 2000 година	 во Охрид
	МИНАТА ГОДИНА	 на Ајфеловата кула
	МИНАТА НЕДЕЛА	 во музејот Лувр
	МИНАТИОТ ПОНЕДЕЛНИК	 во ресторан
	ВЧЕРА ПОПЛАДНЕ	 во црква

2.6. А. Прашувајте ја другата група!

1. Каде (живее) пред пет години?
2. Каде (сум) минатата година?
3. Што (прави) синоќа?
4. Во колку часот (станува) вчера?
5. Дали често (оди) на ручек во ресторан со семејството?
6. Што (работи) минатата година?
7. Дали (вози) точак лани?
8. Што (гледа) на телевизија синоќа?

Комуникативни вежби - А

лекција 14 – Какво е времето денес?

4.3. А

1. Надвор има облаци. Времето е _____.
2. Надвор дува ветер. Времето е ветровито.
3. Не можам да гледам ништо кога надвор има _____.
4. Грее сонце. Времето е сончево.
5. Надвор врне. Времето е _____.
6. Во зима времето е ладно.
7. Во лето времето е топло.
8. Најубаво _____ е пролет.
9. Сакам кога паѓа снег.
10. Не сакам кога _____ ветер.
11. Во есен обично многу врне.
12. Во зима често _____ снег.
13. Во лето секогаш грее сонце.
14. Во _____ и _____ никогаш нема магла.
15. Пролет, лето, есен и зима се 4 годишни времиња.
16. По дожд, секогаш доаѓа _____.
17. Сакам да пливам во лето.
18. Во зима, кога е многу _____, седам дома.

АДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 2

2. А

1. Јас обично излегувам _____ дома наутро _____ 9 часот.
2. Ана многу често учи до доцна навечер.
3. _____ понеделник имам малку слободно време.
4. Каде работиш? Во Битола.
5. Елена е професорка _____ английски јазик. Таа е _____ Велес.
6. Утре ќе патувам за Скопје и ќе се вратам за една недела.
7. На работа не одам _____ кола.
8. Ќе живеам во Македонија 4 години.
9. Вчера _____ сестра ми бевме _____ роденден.
10. Сликата е на масата, близку до телевизорот.
11. _____ 8 ноември Валентина има слава.
12. Минатата среда игравме карти кај Рајна дома.
13. _____ три недели ќе биде Денот на благодарноста.
14. Пред два месеца живеевте во Америка.
15. Марко и Деспина пливаат _____ Охридско Езеро секое лето.

Комуникативни вежби - А

5. **A** Прашајте го вашиот партнёр за Никола, а одговорете му за Соња:

1. Каде **живее** Никола?

2. _____?

3. _____?

4. _____?

5. _____?

6. _____?

7. _____?

8. _____?

9. _____?

Никола живее во _____ и **работи** во _____. Тој **станува** во _____ часот. Никола **тргнува** на работа во _____ часот. На работа **оди** со _____ и **пристигнува** во _____ часот. Тој **работи** до _____. Потоа, се враќа дома, **руча** со _____ и потоа **се шета** со _____ во паркот.

Соња работи како професорка во школото „Гоце Делчев“ во Куманово, а **живее** во Скопје. Секој ден таа **патува** со автобус до Куманово и **пристигнува** во 8 часот. Соња **оди** на пауза за ручек во 11 часот. По работа таа **купува** овошје и зеленчук на пазарот во Куманово и **се враќа** многу доцна во Скопје. Навечер **легнува** многу рано бидејќи е многу уморна.

Комуникативни вежби - А

лекција 15 – Ало, ало!!!

5.2. **A.** Прашувајте:

1. Што сакате? (Ја сакам книгата на Аце).
2. Што чекате? (Го чекам писмото од Америка).
3. Што гледате? (Ги гледам авионите).
4. Кого чекате? (Ја чекам мајка ми).
5. Кого бара таа? (Таа го бара Иван).
6. Што чита тој? (Тој ја чита книгата Мартин Идн).
7. Што бараат тие? (Тие ја бараат поштата).
8. Што мие таа? (Таа ги мие чашите).
9. Што гледа тој? (Тој го гледа кучето).

Одговорете:

1. киното
2. точакот на Марија
3. автобусот
4. книгата „Ана Каренина“
5. татко ми
6. Ана
7. филмот „Матрикс“
8. јаболката
9. сликите

6.2. **A.** Прашувајте:

1. На кого му прави романтична вечера Маја? (Маја му прави романтична вечера на дечкото.)
2. На кого му гледа на кафе Јасна? (Јасна ѝ гледа на пријателката на кафе.)
3. На кого му кажува „добар ден“ тој? (Тој му кажува „добар ден“ на соседот.)
4. На кого му купува овошје од пазар синот? (Синот им купува овошје од пазар на родителите.)
5. На кого му чита книги бабата? (Бабата им чита книги на внуките.)

Одговорете:

1. на братот во Америка
2. на Елена
3. на Игор
4. на Јован
5. на учениците

Комуникативни вежби - А

лекција 16 - На доктор

1.3.

A. ОПИШЕТЕ И НАЦРТАЈТЕ!

1.

2.

3. _____

4.

лекција 20 – Што има ново?

1.5.

A

Таа никогаш не кажува „Добар ден“.

Тој секогаш прашува колку е часот.

Мажка ми ми се јавува секоја вечер.

Тие ги гледаат Американците секој ден.

Сестра ми обично легнува рано.

Брат ми станува доцна секое утро.

Пример:

А: Таа никогаш не кажува „Добар ден“.

Б: Таа вчера ѝ кажа „Добар ден“ на мајка ми.

Комуникативни вежби - А

АДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 3

3. **A**

1. Ова не е книгата на Перо. _____ книга е бела.	a) Неговата б) Нејзината в) Нивната
2. <u>Неговиот</u> брат не работи тука.	a) Неговата <u>б) Неговиот</u> в) Неговите
3. Марко _____ поканува на роденден.	a) ти б) тебе в) те
4. Тие <u>нè</u> слушаат.	<u>а) нè</u> б) ни в) ние
5. Елена _____ покани родителите на вечера.	a) ги б) нив в) им
6. Ние имаме еден син. <u>Нашиот</u> син студира медицина.	a) Нашите б) Нашето <u>в) Нашиот</u>
7. _____ кола не е чиста.	a) Мојата б) Моите в) Моето
8. <u>Твојата</u> кола е многу чиста.	a) Твоето б) Твојот <u>в) Твојата</u>
9. _____ се допаѓа жената со белиот точак.	a) Мене б) Ми в) Ме
10. Што ќе <u>му</u> купиш на татко ти за роденден?	<u>а) му</u> б) го в) ѝ
11. _____ пријатели се многу интересни.	a) Нејзините б) Нејзиниот в) Нејзината
12. Сакам да <u>ја</u> видам сестра ми.	<u>а) ја</u> б) го в) му
13. _____ пријатели не се толку интересни.	a) Моето б) Моите в) Мојот
14. <u>Нивните</u> фотографии се црно-бели.	a) Нивната б) Нивното <u>в) Нивните</u>
15. _____ купив подарок на Марија.	a) Ќ б) Му в) Им
16. Вчера <u>ти</u> се јавив. Не беше дома.	a) тебе б) те <u>в) ти</u>

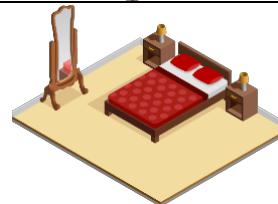
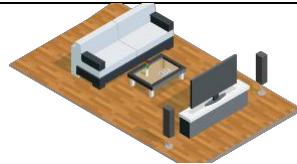
Комуникативни вежби - А

Лекција 22 – Марфиев закон

2.4. Што има во куќата?

A

1. Во кујната има фрижидер.
2. Десно од фрижидерот е шпоретот.
3. Во кујната има чешма.
4. Над чешмата е бојлерот.
5. Под чешмата има мијалник.
6. Во спалната соба на средина има кревет
7. Спроти креветот има огледало.
8. До огледалото има шифоњер.
9. Во бањата има када.
10. Спроти кадата има лавабо.
11. До кадата има туш.
12. Над лавабото има огледало.

лекција 24 – Македонски народни приказни

2.4. Завршете ја реченицата на партнерот:

A

1. Сакам да имам убав дечко, **но...**
2. Ќе земам чадор **бидејќи...**
3. Тој ја гледа, **а...**
4. **Додека** таа пееше тој...
5. Тој возеше многу брзо **затоа...**

Комуникативни вежби - А

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 4

11. КАДЕ БЕА И ШТО ПРАВЕА НА..?

Пример:

А: Каде беше Мая на дваесет и деветти, втори, две илјади и трета година?

Б: На дваесет и деветти, втори, две илјади и трета година Мая беше на плажа, играше одбојка. А каде беше Александар на дваесет и деветти, втори, две илјади и трета година?

A	29. 02. 2013	17. 06. 2009	18. 01. 2008	5. 08. 2014
Мая	???	беше на гости кај баба Ј	???	читаше книга дома
Александар	пиеше пиво во кафуле	???	јаваше камила во Сахара	???
	13. 02. 2011	31. 12. 2010	15. 05. 2002	2. 02. 2005
Билјана	возеше велосипед во парк	???	вареше супа дома	???
Перо	???	гледаше телевизија дома	???	беше на концерт

Комуникативни вежби - Б

лекција 2 – Што сте по професија?

2.5

Б

А: Добар ден!

Б: _____ !

А: Како се викате?

Б: Јас _____ Мајкл. А како _____ вие?

А: Јас се викам Јана. Мило ми е!

Б: _____ !

А: Од каде сте?

Б: Јас сум од _____. Јас сум _____. Јас сум волонт____ на _____.

А: Јас не сум волонтерка на Мировен корпус. Јас сум од Македонија. Јас сум Македонка.

Б: А што сте по _____?

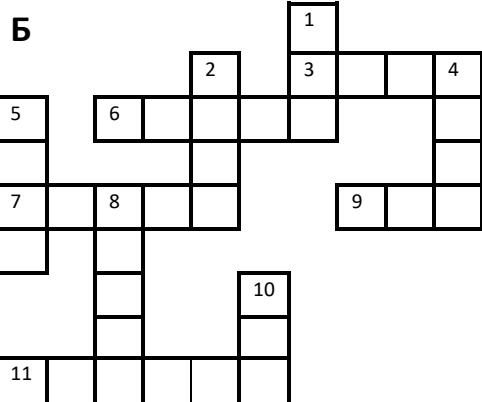
А: Јас сум професорка. А што сте вие по професија?

Б: Јас сум _____ по професија.

лекција 3 - Храна

7.

ВЕРТИКАЛНО:

1. $3 + 2$

2. $7 + 3 - 2$

4. $3 - 3$

5. $4 + 2$

8. $10 - 1$

10. $1 + 2$

7.2.

Б.

Прашајте го вашиот партнер:

Колку е?

- $2+6=?$
- $16+4=?$
- $19+25=?$
- $80+40=?$
- $27+33=?$
- $300+337=?$
- $550+222=?$
- $823+66=?$

8.1.

Б.

А: Добар ден!

Б: _____ !

А: Повелете!

Б: Јас _____ без шеќер и чаша _____, ве _____ !

А: Повелете!

Б: Б _____ ! _____ е?

А: 120 денари.

Б: Оооо, _____ ! / Ммм, _____ !

Комуникативни вежби - Б

лекција 5 – Сакаме да јадеме

1.1.

Б

1 _____

2 СИНА

3 _____

4 ПОРТОКАЛОВА

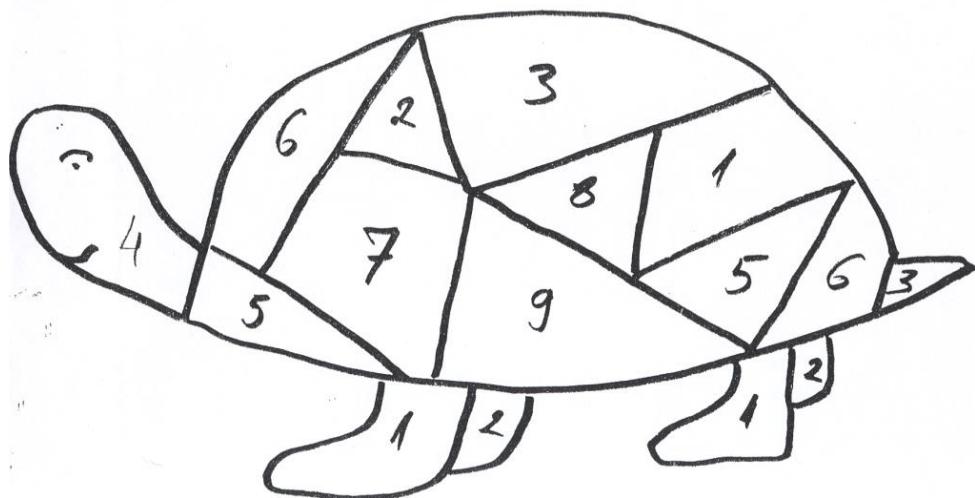
5 _____

6 ЦРНА

7 _____

8 ЗЕЛЕНА

9 _____

лекција 6 - Семејство

1.3.

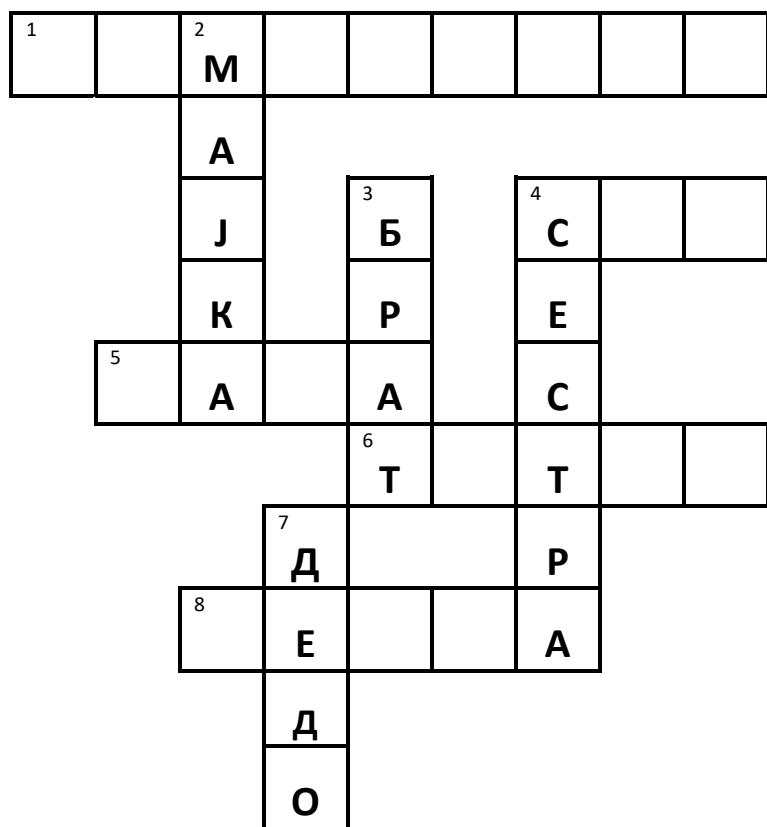
Б

1. Одговорете со дефиниција

Пример: Број 2 не е татко.

2. Прашајте

Пример: Што е број 1?

Комуникативни вежби - Б

7.3.

Б

1. Митко има **убава** жена.
 2. Мајката на Бојан е **најдобра**.
 3. Јаболкото на Маја е **поголемо** од јаболкото на Јана.
 4. Сирењето е **бело**.
 5. Алкохолот е **лош** за децата.
-
6. Сопругот на Ана е _____ од сопругот на Лидија. (помлад, помлада, помладо, помлади)
 7. Мик Џегер е _____. (најгрда, најгрд, најгрди, нагрдо)
 8. Роуд Ајленд е _____ држава во Америка. (најмало, најмали, најмал, најмала)
 9. Кафето има _____ боја. (кафеав, кафеаво, кафеава, кафеави)

7.5.

Б: Прашајте:

- Како се вика и од каде е?
- Колку години има?

1.

2.

Горан од
Куманово

3.

4.

Ана од
Охрид

5.

6.

Ема од
Тетово

41

16

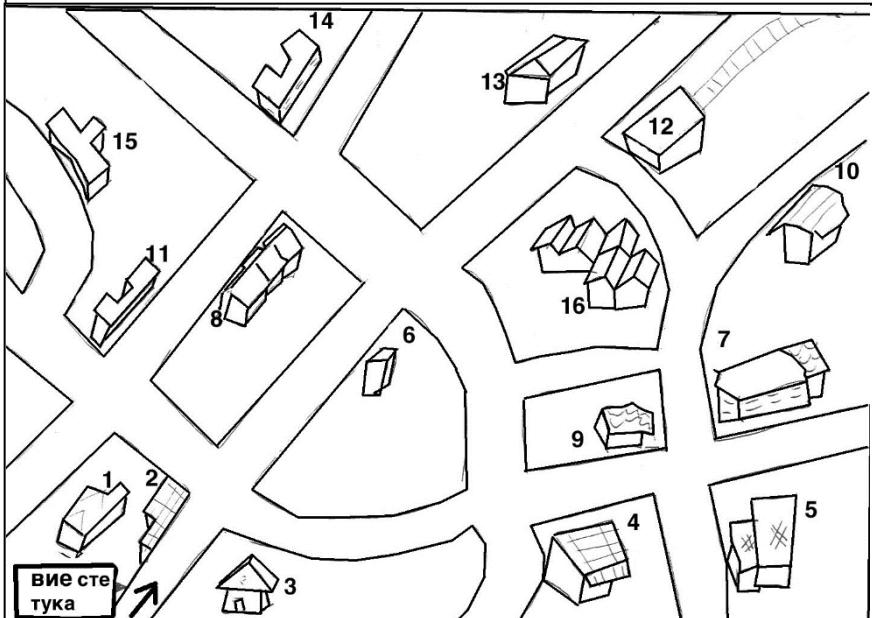
35

Комуникативни вежби - Б

лекција 7 – Извинете, каде е...?

4.2.

Б: ПОШТАТА, МУЗЕЈОТ, АВТОБУСКАТА СТАНИЦА, КИНОТО, АПТЕКАТА, БОЛНИЦАТА, БАНКАТА, ХОТЕЛОТ. Пр. Извинете, каде е поштата?

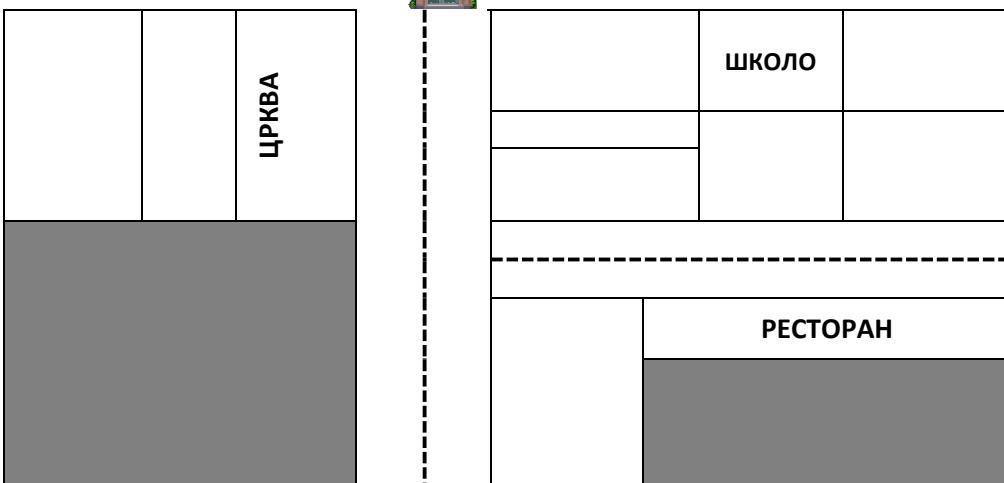
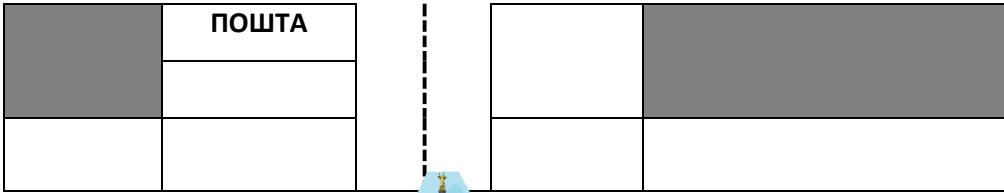
1. РЕСТОРАН	9. _____
2. _____	10. ЦРКВА
3. ТЕАТАР	11. _____
4. _____	12. ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА
5. ШКОЛО	13. _____
6. ПЕКАРА	14. _____
7. _____	15. СУПЕРМАРКЕТ
8. ПАЗАР	16. _____

4.3. Најдете ги објектите на картата според инструкциите од партнерот и пишувайте:

Б

1. Спроти школото има пазар.
2. Лево од школото е амбасадата.
3. Театарот е меѓу црквата и хотелот.
4. Меѓу автобуската станица и пицеријата има пекара.
5. Спроти полицијата има железничка станица.
6. Спроти ресторанот и десно од киното има болница.
7. Спроти амбасадата има банка.

Комуникативни вежби - Б

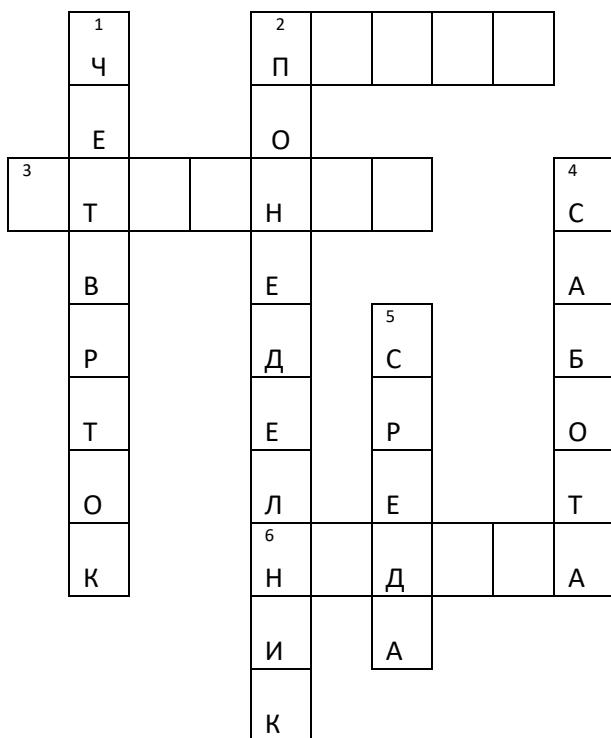
лекција 8 - Време

2.2.

Б.

1. Одговорете!

Пример: Број 1 е денот меѓу среда и петок.

2. Прашајте!

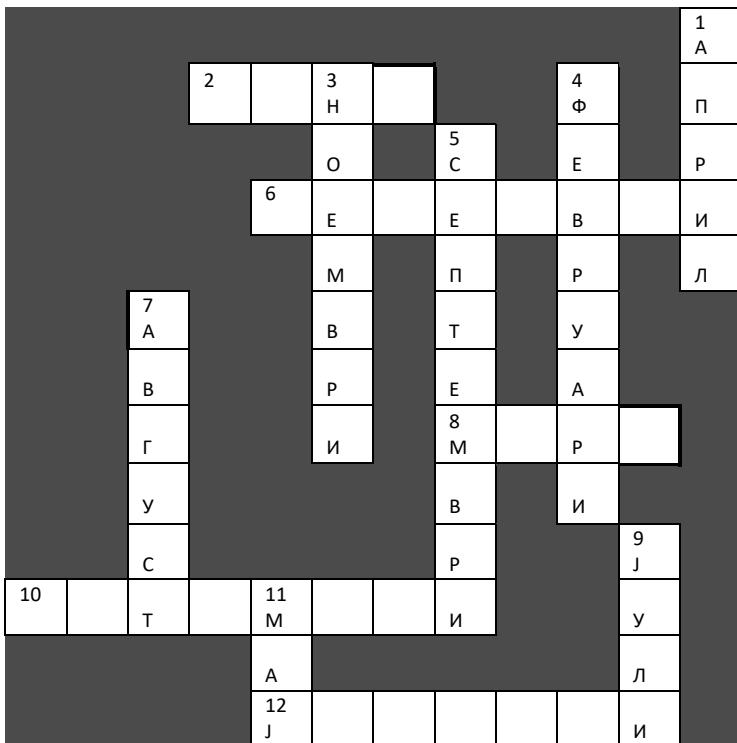
Пример: Кој ден е број 2?

Комуникативни вежби - Б

4.1

Б. Прашувајте:

Пример: Кој месец е број 2?

2. Одговорете:

Пример: Број 1 е месецот меѓу март и мај
(после март и пред мај)

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 1

4. **Б.**

Пример: А: Јас имам **едно јаболко**.
Б: Во Охрид има многу **цркви**.

1. Во Охрид има многу

2. Мајка ми работи во 1 .

3. Во Скопје има многу

4. Тие имаат 1

5. Сите волонтери живеат на 1

6. Марко сака 1

7. Татко ми сака 1 големо со вечерата.

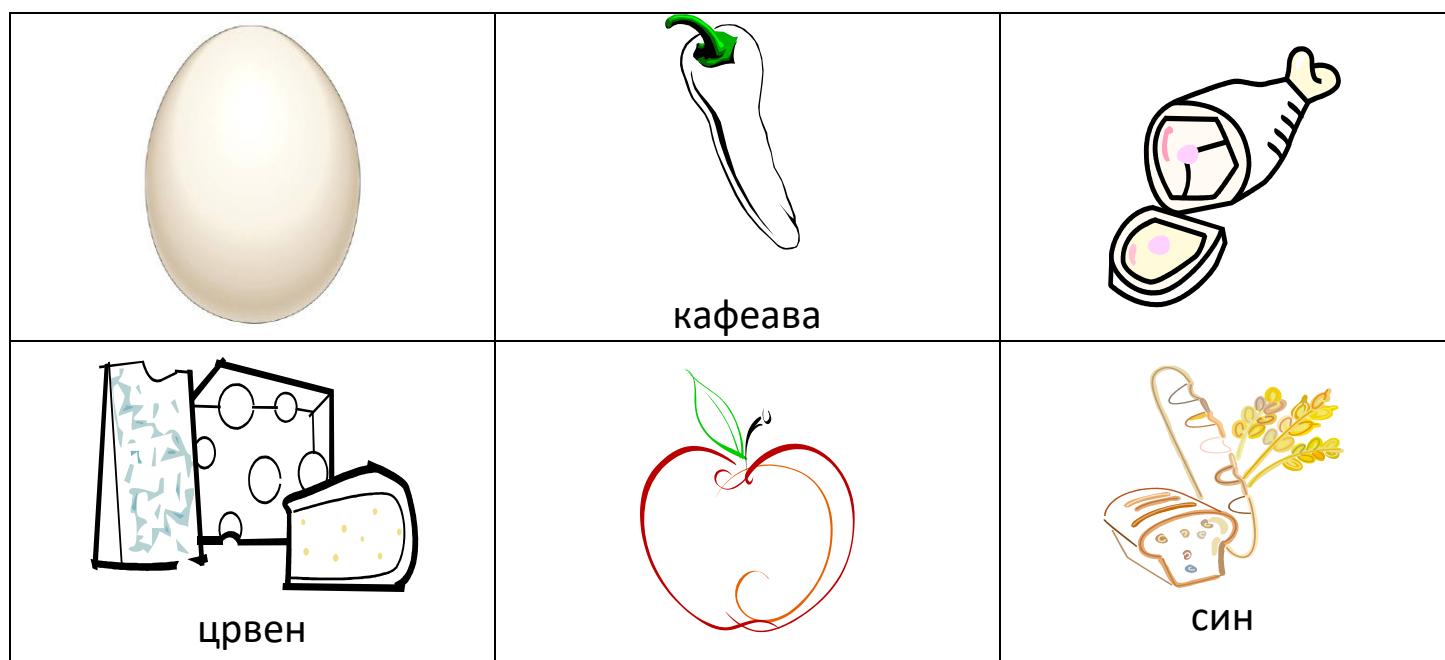
8. Во Скопје има многу

- 1. Јас имам едно јаболко.
- 2. Ние сакаме една пица.
- 3. Во Куманово има многу пошли.
- 4. Треба да купам еден хамбургер.
- 5. Секој ден тој пие многу кафиња без шеќер.
- 6. Таа има една баба.
- 7. Тој има еден телефон.
- 8. Татко ми секоја година оди во многу музеи.

Комуникативни вежби - Б

8. Обојте!

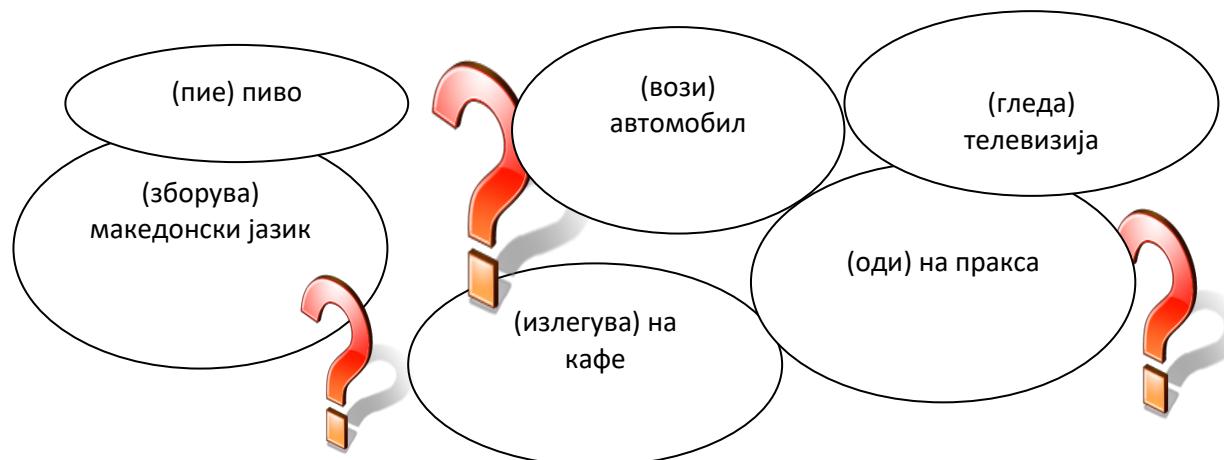
Б Пример: Пиперката е кафеава.

лекција 11 – Што ќе правите утре?

3.3.

Б. Прашувајте и одговарајте
(Дали / Кога / Со кого)

Комуникативни вежби - Б

Лекција 13 – Минатата година

1.6.

Б. Каде беше Аце..? Што правеше таму?

КАТЕ 		АЦЕ
 на факултет	во 1998 година	
 во Крушево	во 2000 година	
 на Статуата на слободата	МИНАТА ГОДИНА	
 во музејот Лувр	МИНАТА НЕДЕЛА	
 во ресторан	МИНАТИОТ ПОНЕДЕЛНИК 	
 во црква	ВЧЕРА ПОПЛАДНЕ 	

Б Прашувајте ја другата група!

1. Каде (излегува) кога (живее) во Америка?
2. Што (прави) минатиот месец?
3. Дали (учи) завчера?
4. Што (појадува) минатиот четврток?
5. Што (има) за ручек пред два дена?
6. Што (купува) минатиот викенд?
7. Каде (сум) пред два месеца?
8. Каква кола (вози) во Америка?

Комуникативни вежби - Б

лекција 14 – Какво е времето денес?

4.3. **Б**

1. Надвор има облаци. Времето е облачно.
2. Надвор дува ветер. Времето е _____.
3. Не можам да гледам ништо кога надвор има магла.
4. Грее сонце. Времето е _____.
5. Надвор врне. Времето е врнежливо.
6. Во зима времето е _____.
7. Во лето времето е _____.
8. Најубаво годишно време е пролет.
9. Сакам кога _____ снег.
10. Не сакам кога дува ветер.
11. Во _____ обично многу врне.
12. Во зима често паѓа снег.
13. Во _____ секогаш грее сонце.
14. Во пролет и лето никогаш нема магла.
15. Пролет, лето, есен и зима се 4 _____ .
16. По дожд, секогаш доаѓа сонце.
17. Сакам да пливам во _____.
18. Во зима, кога е многу ладно, седам дома.

АДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 2

2. **Б**

1. Јас обично излегувам од дома наутро во 9 часот.
2. Ана многу често учи _____ доцна навечер.
3. Во понеделник имам малку слободно време.
4. Каде работиш? _____ Битола.
5. Елена е професорка по английски јазик. Таа е од Велес.
6. Утре ќе патувам _____ Скопје и ќе се вратам _____ една недела.
7. На работа не одам со кола.
8. Ќе живеам _____ Македонија 4 години.
9. Вчера со сестра ми бевме на роденден.
10. Сликата е _____ масата, близку _____ телевизорот.
11. На 8 ноември Валентина има слава.
12. Минатата среда игравме карти _____ Рајна дома.
13. За три недели ќе биде Денот на благодарноста.
14. _____ два месеца живеевте во Америка.
15. Марко и Деспина пливаат во Охридско Езеро секое лето.

Комуникативни вежби - Б

5. **Б** Прашајте го вашиот партнер за Соња, а одговорете му за Никола!

1. Каде **работи** Соња како професорка?

2. _____ ?

3. _____ ?

4. _____ ?

5. _____ ?

6. _____ ?

7. _____ ?

8. _____ ?

9. _____ ?

Соња **работи** како професорка во _____ во Куманово, а **живее** во _____. Секој ден таа **патува** со _____ до _____ и **пристигнува** во _____ часот. Соња **оди** на пауза за ручек во _____ часот. По работа таа **купува** _____ и _____ на пазарот во Куманово и **се враќа** многу _____ во Скопје. Навечер **легнува** многу _____ бидејќи е многу уморна.

Никола **живее** во Битола и **работи** во Ирскиот паб. Тој **станува** во 6 часот. Никола **тргнува** на работа во 6 и 45 часот. На работа **оди** со кола и **пристигнува** во 7 часот. Тој **работи** до 3 часот. Потоа, се враќа дома, **руча** со семејството и потоа **се шета** со пријателите во паркот.

Комуникативни вежби - Б

лекција 15 – Ало, ало!!!

5.2. **Б.** Одговорете:

1. книгата на Аце
2. писмото од Америка
3. авионите
4. мајка ми
5. Иван
6. книгата „Мартин Идн“
7. поштата
8. чашите
9. кучето

Прашувајте:

1. Што барате? (Го барам киното).
2. Што сакате? (Го сакам точакот на Марија).
3. Што чекате? (Го чекам автобусот).
4. Што читате? (Ја читам книгата „Ана Каренина“).
5. Кого чекате? (Го чекам татко ми).
6. Кого бара тој? (Тој ја бара Ана).
7. Што гледаат тие? (Го гледаат филмот Матрикс).
8. Што мие таа? (Таа ги мие јаболката).
9. Што гледаат тие? (Тие ги гледаат сликите).

6.2. **Б.** Одговорете:

1. на дечкото
2. на пријателката
3. на соседот
4. на родителите
5. на внуците

Прашувајте:

1. На кого му се јавува Мајкл секоја сабота? (Мајкл му се јавува на братот во Америка секоја сабота.)
2. На кого му пишува писмо Лазар? (Лазар ѝ пишува писмо на Елена.)
3. На кого му треба Евелина? (Евелина му треба на Игор.)
4. На кого му требаат пари за нова кола? (На Јован му требаат пари за нова кола.)
5. На кого му зборува македонски професорката? (Професорката им зборува македонски на учениците секој ден.)

Комуникативни вежби - Б

лекција 16 - На доктор

1.3.

Б. ОПИШЕТЕ И НАЦРТАЈТЕ!

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

лекција 20 – Што има ново?

1.5.

Б

Пример:

Б: Татко ми излегува од дома во 9 часот.

А: Пред два дена задоцни и излезе во 9 и пол часот.

Татко ми излегува од дома во 9 часот.

Марко секогаш јаде две јаболка за појадок.

Јас секое утро пијам по едно кафе.

Баба ми секогаш прави ручек со месо.

Горан секој викенд му пишува писмо на брат му.

Моника често го слуша албумот на Мадона .

Комуникативни вежби - Б

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ З

3. Б

1. Ова не е книгата на Перо. <u>Неговата</u> книга е бела.	a) Неговата б) Нејзината в) Нивната
2. _____ брат не работи тука.	a) Неговата б) Неговиот в) Неговите
3. Марко <u>те</u> поканува на роденден.	a) ти б) тебе в) те
4. Тие <u>____</u> слушаат.	a) нè б) ни в) ние
5. Елена <u>ги</u> покани родителите на вечера.	a) ги б) нив в) им
6. Ние имаме еден син. <u>_____</u> син студира медицина.	a) Нашите б) Нашето в) Нашиот
7. <u>Мојата</u> кола не е чиста.	a) Мојата б) Моите в) Моето
8. <u>_____</u> кола е многу чиста.	a) Твоето б) Твојот в) Твојата
9. <u>Ми</u> се допаѓа жената со белиот велосипед.	a) Мене б) Ми в) Ме
10. Што ќе <u>____</u> купиш на татко ти за роденден?	a) му б) го в) ѝ
11. <u>Нејзините</u> пријатели се многу интересни.	a) Нејзините б) Нејзиниот в) Нејзината
12. Сакам да <u>____</u> видам сестра ми.	a) ја б) го в) му
13. <u>Моите</u> пријатели не се толку интересни.	a) Моето б) Моите в) Мојот
14. <u>_____</u> фотографии се црно-бели.	a) Нивната б) Нивното в) Нивните
15. <u>И</u> купив подарок на Марија.	a) Ќ б) My в) Им
16. Вчера <u>____</u> се јавив. Не беше дома.	a) тебе б) те в) ти

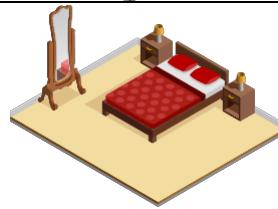
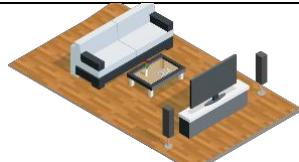
Комуникативни вежби - Б

Лекција 22 – Марфиев закон

2.4. Што има во куќата?

Б

1. Во дневната соба има тројсед.
2. Пред тројседот има маса.
3. Спроти масата има телевизор.
4. Десно од телевизорот е телефонот.
5. Лево од телевизорот е радиото.
6. Во трпезаријата има маса.
7. Над масата има лустер.
8. До масата има четири стола.
9. Во детската соба има голем кревет.
10. До креветот има маса.
11. Спроти креветот има огледало.
12. Лево од огледалото има шифоњер.

Лекција 24 – Македонски народни приказни

2.4. Завршете ја реченицата на партнерот:

Б

1. Ќе чекам спроти железничката станица **за да...**
2. **Кога** го виде...
3. Мајка му мислеше **дека...**
4. Сопругот задоцни **или...**
5. Таа излезе од дома **иако...**

Комуникативни вежби - Б

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 4

11. КАДЕ БЕА И ШТО ПРАВЕА НА..?

Пример:

А: Каде беше Маја на дваесет и деветти, втори, две илјади и трета година?

Б: На дваесет и деветти, втори, две илјади и трета година Маја беше на плажа, играше одбојка. А каде беше Александар на дваесет и деветти, втори, две илјади и трета година?

Б	29. 02. 2013	17. 06. 2009	18. 01.2008	5.08.2014
Маја	играше одбојка на плажа	???	учеше англиски во школо	???
Александар	???	сликаше во Париз	???	го поправаше телевизорот дома
	13.02.2011	31.12.2010	15.05.2002	2.02.2005
Билјана	???	гледаше филм во кино	???	пробуваше облека во бутик
Перо	возеше точак во Охрид	???	ловеше риба на Вардар	???

Комуникативни вежби – А и Б

Лекција 10 – Среќен пат

3.2.

A: _____ !

B: _____ !

A: Сакам да _____ за Охрид. Кога поаѓа _____ од Скопје → _____ Охрид?

B: Во 19 часот.

A: На кој _____ ?

B: На _____ број 5.

A: Ве молам, еден _____ за Охрид во 19 часот.

B: Дали сакате ←→ _____ или ←→ _____ во 1

A: Во 1 ←→ _____. Колку _____ e?

B: 180 денари.

A: Повелете! Дали автобусот _____ ?

B: Не, не _____, на _____ e.

A: Благодарам. Пријатно!

B: Пријатно! СРЕЌЕН ПАТ!

Комуникативни вежби – А и Б

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 2

10.

 ЦЕЛ БРАВО!!		<p>Како се вика вашиот најдобар пријател? Колку години има?</p>	<p>Што сакавте да јадете за појадок во Америка?</p>	<p>Кога е вашиот роденден?</p>	<p>ВРАТЕТЕ СЕ З ЧЕКОРИ НАЗАД! ⊗</p>
<p>... првиот ден во Македонија!</p>	<p>Дали често возите точак? Каде возите обично?</p>	<p>ВРАТЕТЕ СЕ НА СТАРТ!</p>	<p>Бројте од 10 до 1!</p>	<p>Што правите кога е времето сончево?</p>	<p>... вашиот омилен зеленчук и вашето омилено овошје!</p>
<p>Што сакате да правите во слободно време?</p>	<p>КАЖЕТЕ НЕЧТОЗА</p>	<p>Што е посекапо: едно пиво во МК или едно пиво во САД?</p>	<p>... времето во вашиот град!</p>	<p>Како се вика вашиот дечко / вашата девојка?</p>	<p>Кој е најстар во вашето македонско семејство?</p>
<p>Дали сте мажена / женет?</p>		<p>Сакам да патувам, затоа што...</p>	<p>Сакам да патувам, затоа што...</p>	<p>Што ќе работите после ПСТ?</p>	<p>Што ќе работите последен пат?</p>
<p>Ако имам многу пари...</p>		<p>... вашето семејство во Америка!</p>	<p>... вашето семејство во Америка!</p>	<p>Кога и каде танцувавте последен пат?</p>	<p>Што сте по професија?</p>
<p>Што сакате да правите во недела?</p>		<p>СТАРТ</p>	<p>СТАРТ</p>	<p>Кога е роденденот на вашата мајка?</p>	<p>Кога е роденденот на вашата мајка?</p>
<p>Што сакате да јадете и да пиете кога сте дома?</p>		<p>СТАРТ</p>	<p>СТАРТ</p>	<p>Како да одиме до вашата куќа?</p>	<p>Како да одиме до вашата куќа?</p>
<p>Зборувајте 2 минути за колегата десно од вас!</p>	<p>ОДМОРЕТЕ СЕ 2 КРУГА! ⊗</p> 	<p>Колку често пишувате и испракате разгледници?</p>	<p>Дали мислите дека утре ќе врне? Зошто?</p>	<p>Колку е еден билет за автобус од тута до Скопје?</p>	<p>ОДЕТЕ 5 ЧЕКОРА НАПРЕД!</p>

Комуникативни вежби – А и Б

лекција 18 – Што да облечам

1.4. Во продавница за облека

A: Леле, колку убаво !

Б: ?

A: Дали може да го палтото?

Б: !

A: Дали имате боја?

Б: !! Кој !

сакате?

A: Сакам .

Б: !

A: Добро, дали имате ?

Б: , еве !

A: !

Б: Дали ви е ?

A: Да, ќе го .

Б: Многу убаво ви стои! Со здравје да го носите!

A: Благодарам!

Б: Пријатно! Повелете пак!

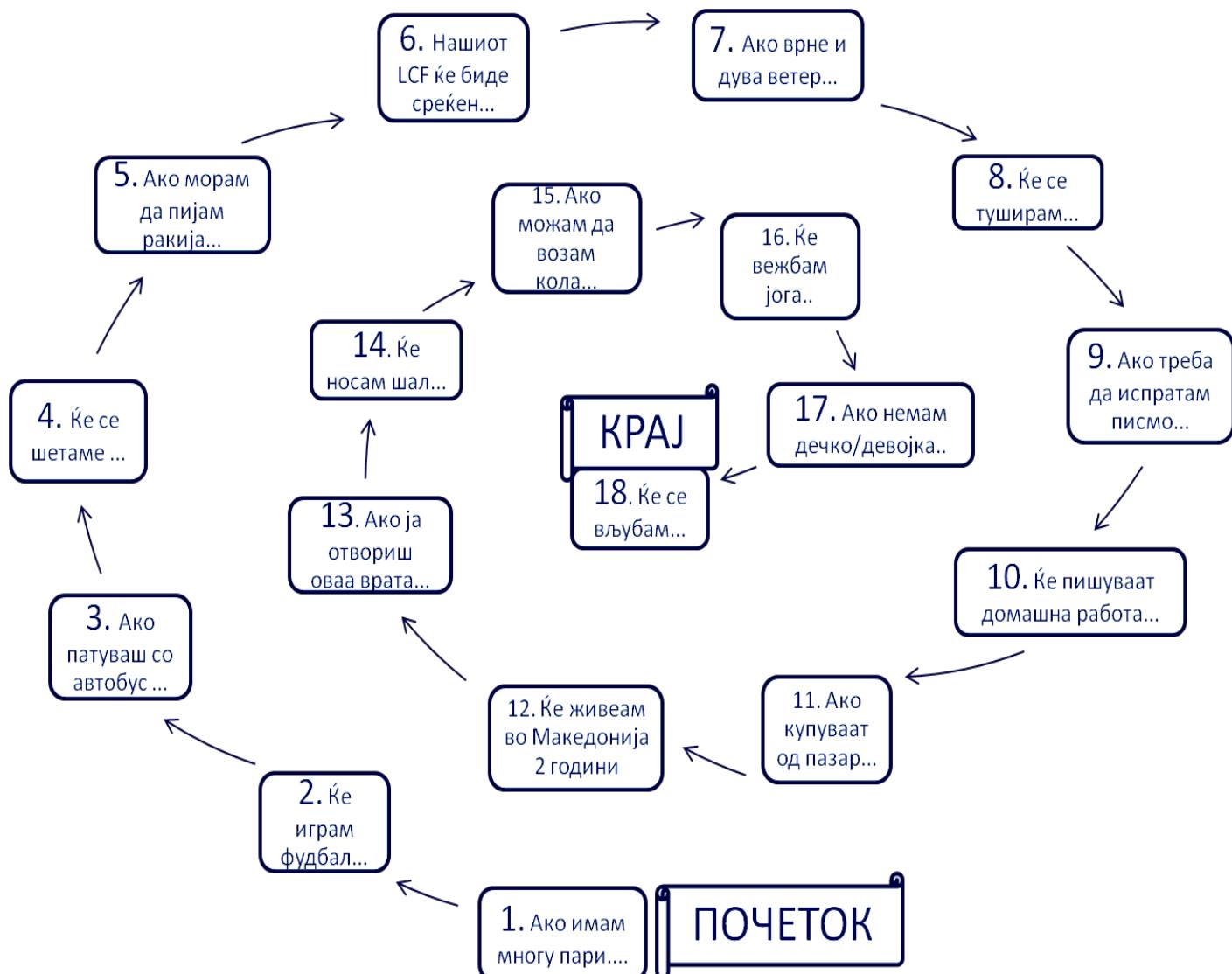
Комуникативни вежби – А и Б

АДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 3

8. Што ќе правите ако..?

АКО.., ЌЕ...

ЌЕ... АКО...

Комуникативни вежби – А и Б

10.

Кому му се јавувате најчесто за излегување?

Кое беше вашето хоби кога одевте на школо?

Што носевте на вашиот минат роденден?

ВРАТЕТЕ СЕ ЗЧЕКОРИ НАЗАД!
😊

... вашето омилено јадење и вашиот омилен спорт!

Дени де Вито или Арнолд Шварценегер? Зошто?

Со што возиме точак?

ВРАТЕТЕ СЕ НА СТАРТ!

Колку кафиња испивте првата недела во вашето семејство?

Никол Кидман или Винона Рајдер? Зошто?

Вчера станав во... и потоа...

Зборувајте кога е најдобро време за планинарење?

Пеење или свирење? Зошто?

Кога последен пат изедовите многу храна и ве болеше стомакот?

Кога научивте да пливате?

ОДМОРЕТЕ СЕ 2 КРУГА! 😊

Со што возиме точак?

Што направивте пред да дојдете во Македонија?

Кое е омиленото хоби на вашиот дечко / девојка?

... волонтерот/ волонтерлката не е дома. Кој __/ __ ...

Како се чувствувате по часовите?

Што ќе купите викендов од пазар?

KАЖЕТЕ НЕТОЗА

СТАРТ

Каква музика пее Мадона и која ви е омилена песна од неа?

Убава или интелигентна жена? Зошто?

Колку пари чевли имавте во Америка?

Што носите кога е времето сончево?

Каков е вашиот дечко / вашата девојка?

Сакате да одите на гости. Викнете такси!

Трчање или возење ролерки? Зошто?

Што носите кога одите на танцување?

KАЖЕТЕ НЕТОЗА

о
о
о

Кашлате и имате температура. Што ќе правите?

Прашајте го партнерот нешто за **неговите** родители?

Сакате да одите на кафе. Јавете се на вашиот пријател / ка!

ОДЕТЕ 5 ЧЕКОРА НАПРЕД!

Комуникативни вежби – А и Б

лекција 21 – Македонска кујна

4.2.

САЛАТИ

ШОПСКА.....	100
ТАРАТУР.....	100
МАКЕДОНСКА.....	80
МИМОЗА.....	150
МЕШАНА.....	60

ГЛАВНИ ЈАДЕЊА	
ПОЛНЕТИ ПИПЕРКИ.....	60
САРМА.....	70
ТАВЧЕ ГРАВЧЕ.....	60
САРМА ОД ЛОЗОВ ЛИСТ....	25
МУСАКА.....	120

ПИЈАЛАЦИ

ЦУС	80
КОКА КОЛА	90
ФАНТА	90
СПРАЈТ	90
РАКИЈА	60
УЗО	70
МАСТИКА	60
ВИНО	180
ПИВО	100

ОТВОРЕНО

10-22

ЧАСОТ

УЛ. КИРО ДАНДАРО

БР. 1

1000, СКОПЈЕ

ЧОРБИ

ПИЛЕШКА.....	90
ТЕЛЕШКА.....	100
ЧКЕМБЕ.....	100

СКАРА

ПЛЕСКАВИЦА.....	120
УВИЈАЧ.....	150
КОЛБАС.....	100
КЕБАП.....	13
РАЖНИЧ.....	130

ГАРНИР

ПОМФРИТ.....	80
ВАРЕН ЗЕЛЕНЧУК.....	70

ДЕСЕРТИ

БЛАГА ПАЛАЧИНКА....	100
СЛАДОЛЕД.....	30
ЧОКОЛАДНА ТОРТА....	150

Комуникативни вежби – А и Б

АЈДЕ ДА ВЕЖБАМЕ И ДА ПОВТОРИМЕ 4

7.

ЗБОРУВАЈТЕ ЗА...

<p>Лични прашања</p> <p>Како (се вика)? Од каде (сум)? Дали (сум) женет/мажена? Кој (сум) вашиот телефонски број? Што (работи)? Каде (работи / учи)?</p>	<p>Карактер</p> <p>Дали (сум) оптимист или пессимист? Зошто? Дали (знае) некој што е многу шармантен? • (Опишува)! Со кого од вашето семејство (сум) ист? • (Опишува)! Кој (сум) најзабавен од групата?</p>
<p>Што сакате повеќе и зошто?</p> <p>Чај или кафе? Лето или зима? Да патувате со воз или со кола? Класична или поп-музика? Кратка или долга коса? Сабота или недела?</p>	<p>Семејство</p> <p>Дали (има) браќа и сестри? Што (работи) тие? Кого (сака) најмногу од вашето семејство? (Опишува) една личност од вашето семејство! Кој (сум) најстар / најмлад во вашето семејство? Кој (сум) највисок / најнизок?</p>
<p>Најдобар/најдобра пријател/ка</p> <p>Како (се вика)? Каде (живее)? Што (работи)? Колку години (има)? Дали (учи) англиски / македонски? Како изгледа?</p>	<p>Слободно време</p> <p>Дали (спортува)? Кој спорт (сака да гледа) на телевизија? На каква музика (сака да игра)? Дали (сака да слуша) музика кога (учи)? Колку често (оди) во кино? Кој (сум) најдобар филм што сте го (гледа)? Кој (сум) вашиот омилен актер/актерка? Зошто?</p>
<p>Вашиот стан/куќа</p> <p>Дали (живее) во куќа или стан? Колку соби (има) во станот /куќата? Дали (има) телевизор во вашата спална соба? Дали (има) цвеќиња во вашиот стан/соба? Што има во вашата кујна/спална соба/дневна соба?</p>	<p>Секој ден</p> <p>Во колку часот (станува)? Што обично (појадува)? Дали често (пие) алкохол? Дали (пие) кафе? Колку кафиња (пие) на ден? Колку часови (спие)? Што (прави) за време на викендите?</p>
<p>Време</p> <p>Колку (сум) часот? Кој ден (сум) денес? Кој датум (сум) денес? Кога (сум) твој/ваш роденден? Кога обично (оди) на одмор? Во колку часот (почнува) часот по македонски?</p>	<p>Здравје и храна</p> <p>Дали и колку (оди пешки) секој ден? Каква храна (сака да јаде) најмногу? Што треба да (прави) ако (има) грип? Дали сега (боли) нешто? Дали (има) некаква алергија? Што (прави) кога (кашла)?</p>
<p>Облека</p> <p>Каква облека (купува) обично? Каква облека ќе (носи) на работа? Дали некогаш (носи) облека од пријатели или семејство? Дали (купува) облека која никогаш не ја (носи)? Што (носи) јас сега?</p>	<p>Што знаете да правите?</p> <p>Дали (знае да свири) на гитара? Дали (знае да пее) или (танцува)? Дали (знае да вози) кола или мотор? Дали (знае да готви)? Дали (знае да поправа) телевизор? Дали (знае да игра) одбојка?</p>

Комуникативни вежби – А и Б

ТЕКСТОВИ

Текстови

лекција 1 – Јас сум од Македонија / Ти си од Америка

1.3.

А: Добро утро!
Б: Добро утро!
А: Како сте?
Б: Добро. А вие?
А: Добро. Јас сум Ана, а таа е Лидија. А вие?
Б: Јас сум Марк, а тој е Филип.
А: Ние сме од Македонија. А вие?
Б: Ние сме од Америка.
А: Мило ми е!
Б: Мило ми е!

3.

Ана: Добар ден!
Марк: Добар ден!
Ана: Како сте?
Марк: Добро. А вие?
Ана: Добро. Јас сум Ана. Таа е Лидија. А вие?
Марк: Јас сум Марк, а тој е Филип.
Ана: Ние сме од Македонија. ОД КАДЕ СТЕ ВИЕ?
Марк: Ние не сме од Македонија, ние сме од Америка.
 Јас сум од Илиноис. Филип не е од Илиноис, тој е од Аризона.
 ОД КАДЕ Е Лидија?
Ана: Лидија е од Скопје. Јас не сум од Скопје, јас сум од Охрид.
Марк: Мило ми е!
Ана: Мило ми е!

5.3

Добро утро! Јас сум Лидија. Јас не сум од Америка. Јас сум Македонка. Јас сум од Македонија. Таа е Ана и таа е Македонка. Таа е од Скопје. Ние не сме волонтерки на Мировен корпус. Тој е Мајкл. Тој е волонтер на Мировен корпус. Тој не е Македонец. Тој е Американец. Таа е Џесика. Таа е од Америка, исто така. Мајкл и Џесика се Американци и волонтери на Мировен корпус.

лекција 2 – Што сте по професија?

2.3.

Ова се Гоце и Радмила. Тие се од Македонија. Тие се Македонци. Гоце е од Скопје, а Радмила е од Велес. Гоце е професор по английски јазик. Радмила е професорка, исто така. Таа е професорка по македонски јазик.
Ова се Мајкл и Џесика. Тие не се од Македонија. Тие не се Македонци. Тие се од Америка, тие се Американци. Мајкл е од Бостон. Тој не е професор, тој е младински работник. Џесика е специјален едукатор по професија. Таа е од Њујорк. Тие се волонтери на Мировен корпус.

2.5. Дијалог – Што сте по професија?

А: Добар ден!
Б: Добар ден!
А: Како се викате?
Б: Јас се викам Мајкл. А како се викате вие?
А: Јас се викам Јана. Мило ми е!
Б: Мило ми е!
А: Од каде сте?
Б: Јас сум од Америка. Јас сум Американец. Јас сум волонтер на Мировен корпус. А вие?
А: Јас не сум волонтерка на Мировен корпус. Јас сум од Македонија. Јас сум Македонка.
Б: А што сте по професија?
А: Јас сум професорка. А што сте вие по професија?
Б: Јас сум младински работник по професија.

лекција 3 - Храна

1.

А: Добар ден! Повелете!
Б: Добар ден! Сакам кафе и чаша вода, ве молам!
А: Нема кафе, може чај?
Б: Не, благодарам. Сакам хамбургер, ве молам!
А: Нема хамбургер, може пица?
Б: Да, може. Благодарам!

Текстови

3. Мелиса и Брајан

Здраво! Јас сум Мелиса. Јас сум Американка. Јас сакам житарки и банана. Јас не сакам месо и салама. Јас сум ВЕГЕТАРИЈАНКА.

Здраво! Јас сум Брајан! Јас сум Американец. Јас не сакам салата и житарки. Јас сакам месо и салама. Јас не сум ВЕГЕТАРИЈАНЕЦ.

6.

Ова е Цорци Клуни. Тој е од Америка.

За **ПОЈАДОК** тој сака: кафе без шекер, леб со путер и едно јајце.

Тој за **РУЧЕК** сака: една салата со сирење, супа и месо.

За **ВЕЧЕРА** не сака месо. Тој сака сендвич со кашкавал и една кока-кола.

9.

А: Добар ден! Повелете?

Б: Добар ден! Сакам кафе со млеко и кока-кола.

А: Повелете!

Б: КОЛКУ е?

А: 120 денари.

Б: Ооо, СКАПО!

А: Добар ден! Повелете?

Б: Добар ден! Сакам кафе со млеко и кока-кола.

А: Повелете!

Б: КОЛКУ е?

А: 80 денари.

Б: Ммм, ЕВТИНО!

лекција 4 – На пазар

3.2. Дијалог – На пазар

А: Добар ден!

Б: Добар ден! Повелете!

А: Сакам да купам зелка и компир. Дали имате?

Б: Да, имаме. Колку сакате?

А: Треба да купам 2 кг. компир и 3 кг. зелка. Колку е 1 кг.?

Б: 1 кг. компир е 55 денари, а 1 кг. зелка е 40 денари.

А: Оооо, многу скапо! Може компирите за 40, и зелката за 30 денари?

Б: Пааа, не знам... Добро, може. Колку сакате?

А: 2 кг компир и 3 кг зелка, ве молам.

Б: 170 денари. Повелете пак!

А: Благодарам и пријатно!

лекција 5 – Сакаме да јадеме

2.1. Дијалог – Тазе овошје и зеленчук

А: Добар ден! Повелете, повелете! Имаме тазе овошје и зеленчук!

Б: Добар ден! Треба да купам пиперки, патлиџани и јаболка. Дали имате и колку се?

А: Имаме! Пиперките се 100 денари кило, патлиџаните се 80 денари кило, а јаболката се 60 денари.

Б: Пиперките се многу скапи и патлиџаните, исто така! Јаболката не се скапи, но се црвени, јас сакам жолти!

А: Немаме жолти јаболка!

Б: Добро. Дали може пиперките за 80 денари за кило, а патлиџаните за 60 денари за кило?

А: Добро..., колку килограми сакате да купите?

Б: Од пиперките сакам три кила, а од патлиџаните сакам две кила.

А: Тоа е 360 денари.

Б: Повелете!

А: Благодарам, повелете пак!

4. Докторка Вероника

Ова е Вероника. Таа е од Америка. Вероника е докторка по професија. Таа не сака месо. Таа е вегетаријанка.

За појадок сака да јаде овошје или леб со џем и путер.

За ручек сака да јаде супа со зеленчук, без месо и салата со сирење. Таа не јаде леб со ручекот.

За вечера Вероника, исто така, не јаде леб. Сака да јаде компир со кромид.

Сега таа нема храна во фрижидерот, а сака да прави пица. Вероника треба да купи сирење и кечап од продавница и зеленчук од пазар.

лекција 6 - Семејство

3. Кристина и Џереми

Ова е Кристина. Таа е од Америка. Таа сега е во Македонија.

Кристина е волонтерка на Мировен корпус и сега живее во Куманово со семејството од Македонија.

Ова е Џереми. И тој е од Америка. Џереми е волонтер на Мировен корпус во Македонија, исто така, но тој живее во Велес со семејството од Македонија.

Текстови

4. Стивен и Јован

Стивен: Добар ден!

Јован: Добар ден!

Стивен: Јас се викам Стивен.

Како се викате вие?

Јован: Јас се викам Јован. Мило ми е!

Стивен: Дали сте вие од Америка?

Јован: Не, јас сум од Македонија. Јас живеам во Скопје.

Од каде сте вие?

Стивен: Јас сум од Америка, но сега живеам во Куманово.

Јован: Јас сум професор по македонски јазик и јас **РАБОТАМ како професор** во Куманово.

Што **РАБОТИТЕ** вие?

Стивен: Јас сум волонтер на Мировен корпус и РАБОТАМ како професор по английски јазик.

лекција 7 – Извинете, каде е..?

3.

А: Добро утро!

Б: Добро утро!

А: Извинете, јас не сум од тука. Сакам да ОДАМ во банка. Не ЗНАМ каде е. Дали ЗНАЕТЕ каде е банката?

Б: Треба да ОДИТЕ право 100 метри. Банката е таму, до школото, лево од ресторанот.

А: Благодарам! Пријатно!

Б: Ништо! Пријатно!

5.

А: Каде живее Оливера? Дали живее ДАЛЕКУ Од школото?

Б: Оливера не живее ДАЛЕКУ Од школото. Оливера живее тука, БЛИСКУ до школото.

А: На која улица живее Оливера?

Б: Оливера живее на улицата „Гоце Делчев“.

А: Благодарам, пријатно!

лекција 8 - Време

2.

Ова е Горан. Тој е професор по македонски јазик и работи во школо во центарот на Скопје. Горан има интересна НЕДЕЛА.

Горан СЕКОЈ ДЕН, ОД ПОНЕДЕЛНИК ДО ПЕТОК оди на работа.

Во ПОНЕДЕЛНИК појадува во седум часот и триесет минути. За појадок јаде житарки и пие чај без шекер.

Во ВТОРНИК тој оди на пауза во дванаесет часот и пие кафе со колегите.

Во СРЕДА по работа обично руча во ресторан.

Во ЧЕТВРТОК сака да оди во кино или во театар.

Во ПЕТОК сака да јаде дома и да прави пица со кечап, кашкавал и зеленчук.

За ВИКЕНД, во САБОТА оди во Куманово кај семејството.

Во НЕДЕЛА Горан оди на пазар или во парк.

лекција 9 – Секој ден

1.

Ова е Давор Стојановски. Тој живее во Скопје и работи како професор по македонски јазик. Давор оди на работа секој ден од понеделник до петок. Тој станува во 6 часот, потоа се мие и се облекува. Давор појадува дома, јаде омлет со сирење или леб со патер и чем. По појадокот Давор чита весник и пие кафе со сопругата. Во 7 часот Давор излегува од дома и оди на работа. Давор не доцни на работа. Кога пристигнува, Давор прво чита и-меил, а потоа пишува писма за пријателите во Франција.

2.

Давор Стојановски секогаш е на време на работа. Тој никогаш не доцни. Давор често работи на компјутер. Тој ретко пие чај на работа, бидејќи повеќе сака кафе. Обично има пауза од 12 до 13 часот, но понекогаш не оди на пауза бидејќи има многу работа.

3.

Давор работи до 15 часот. Потоа оди дома и руча со семејството. По ручекот секогаш се одмора. Понекогаш слуша музика или гледа телевизија. Давор често пишува писма или РАЗГЛЕДНИЦИ за пријателите во Америка. Кога има време, Давор обично чита книги, а понекогаш чита ВЕСНИЦИ. Навечер Давор излегува со пријателите. За викенд обично се шета со децата во парк и се враќа дома доцна. Легнува околу 22 часот и спие 8 часа.

Текстови

лекција 10 – Среќен пат

1.

Елена сака да знае каде е железничката станица, затоа што многу сака да ПАТУВА со воз. Таму има многу перони, многу возови, многу луѓе што сакаат да патуваат и многу е интересно. Ретко патува со автобус бидејќи билетот е многу поскап од билетот за воз, а таа нема многу пари. Повратниот билет обично е поевтин од билетот во еден правец, па секогаш купува повратен билет од билетарата на железничката станица.

2.

Здраво, јас се викам Катерина. Сакам да патувам со авион во Москва. Треба да купам билет, но немам пари на мојата кредитна картичка. Морам да одам во менувачница и да сменам евра. Во Москва можам да се шетам или да одам во многу музеи. Многу сакам да патувам!!! А вие?

Здраво, јас се викам Кирил и не сакам многу да патувам, па затоа не мора да имам пасош. Јас не знам да возам кола, но не можам да возам и точак. Често одам пешки и затоа не треба да купувам билети за автобус 😊. Јас сакам да патувам само со брод.

лекција 11 – Што ќе правите утре?

4.

Иван е многу интересен човек. Тој многу сака да патува. Секоја година тој патува во многу земји. Денес е во Македонија, а утре ќе биде некаде далеку. Следната недела Иван ќе патува низ Европа и ќе посетува многу градови. Ќе јаде убава храна и ќе излегува со нови пријатели. Следниот месец Иван ќе биде дома, но за два месеца ќе оди во Египет..

лекција 12 – Што правевте вчера?

2.

Ова е Логан. Тој беше волонтер на Мировен корпус во Македонија. Кога Логан беше во Скопје секогаш одеше во ресторант „Ден и ноќ“. Многу сакаше македонска храна, па често јадеше полнети пиперки и пиеше црвено вино.

3.

Кога Бренда живееше во Америка, секој ден беше многу зафатена. Во понеделник пливаше, во вторник трчаше во паркот, во среда вежбаше јога или аеробик, во четврток играше тенис со дечкото, а во петок излегуваше со пријателите и танцуваше цела ноќ. Бренда никогаш не беше уморна.

лекција 13 – Минатата година

2.

А: Здраво!

Б: Здраво! Како си?

А: Одлично! Завчера бев на гости кај Меги, волонтерката во Куманово.

Б: И?.. Како си помина?

А: Си поминав многу добро. Игравме оро, пиевме домашно вино, јадевме пита и зборувавме само македонски јазик. А ти, како си помина завчера?

Б: Јас не си поминав толку интересно бидејќи цел ден бев дома и гледав телевизија.

лекција 14 – Какво е времето денес?

2.

Во Македонија во пролет и во лето има многу сонце, а понекогаш има облаци и ретко има дожд. Во есен има многу дожд и понекогаш има и магла. Во зима во Македонија има снег и ветер.

5.

Јована многу сака да патува. Минатата година таа беше во Калифорнија. Времето беше многу топло и сончево и таа пливаше секој ден.

Утре Јована сака да оди на планина со Иван, но не сака да вози кола кога паѓа снег. **Ако** е сончево утре, Јована ќе оди на планина со Иван. **Ако** паѓа снег утре, тие ќе бидат дома и ќе гледаат филм. Ќе одат на планина кога времето ќе биде подобро.

Ајде да вежбаме и да повториме 2

1.

Секоја година Бојан оди во Париз. Пристигнува на железничката станица во 20 часот. Со такси тој оди во хотелот. Следниот ден станува рано, се шета во Лувр и оди на Ајфеловата кула. Од таму се гледа целиот град. Понекогаш има магла и не може да оди на Ајфеловата кула. Бојан често оди во ресторант и јаде најубава француска храна. Навечер излегува со пријателите и одат во диско клубови. Обично се враќа во хотелот многу доцна.

Текстови

лекција 15 – Ало, ало!!!

1.1

А: Добро утро!
Б: Добро утро!
А: Ми треба _____.
Б: Јас сум.
А: Здраво, _____! Тука е _____.
Б: Еј, здраво! Што правиш?
А: Еве, дома сум. Дали сакаш да одиме на планина утре?
Б: Извини, не можам утре. Имам многу работа.
А: Ако си слободен/на, може да одиме следниот викенд.
Б: Важи. Ќе ти се јавам следната недела.
А: Добро, јави ми се!
Б: Добро, чао!
А: ЧАО!

2.

А: Добро утро! Ми треба госпоѓа Виолета Арсова.
Б: Добро утро! Виолета денес не е на работа. Кој ја бара?
А: Ја бара директорот на Мировен корпус.
Б: Дали треба да ѝ кажам нешто?
А: Да, ве молам кажете ѝ да ми се јави утре на работа.
Б: Добро, ќе ѝ кажам. Пријатно!
А: Пријатно!

лекција 16 – На доктор

1.1.

ДЕЛОВИ ОД ТЕЛОТО

Ајде, ајде, ученици, сите на место.
Професорот ќе прави нешто многу ретко.
Учиме за делови од тело.
Со овој рап ќе го знаете цело.

Сакам девојка со црна коса,
во забите носи црвена роза.

Со уста, рапувам,
со уста... бакнувам.

Ајде, девојко, слушај ме!
Да, дечко, имам уши две!
Ајде девојко, гледај ме!
Да дечко, имам очи две!

Ама не те сакам, имаш голема глава...
глупо играш, значи сега одам дома.

Ќе одам во дискотека
Каде друга ме чека
Јас ќе играм, додека
Ти учиш за тело сега...

РЕФРЕН:

Уши се...(Дел од телото)
нос е... Очи се... прсти се... заби се... нозе се... грб е... раце се...

Учи, учи, глава бучи,
ајде сите раце горе!

Ајде да вежбаме и да повториме 3

1.

Минатата сабота му се јавив на мојот дечко. Му кажав дека сакам да одиме да возиме точаци заедно, но тој ми рече дека има многу работа. Потоа ѝ се јавив на мојата најдобра пријателка, но таа не можеше зашто ја болеше коленото. Јас морав да седам дома зашто не сакав сама да возам точак. Но и седењето дома не беше лошо. Ја прочитав книгата „Малиот принц“, која ме направи многу среќна! А потоа им направив ручек на моите родители и тие беа многу среќни! На крајот, тоа беше многу убава сабота.

Текстови

лекција 21 - Македонска кујна

3.

- Ангела: Научив да **готвам** едно многу вкусно јадење! Се вика **мусака**.
Борис: Навистина?! Мора да ми го кажеш рецептот!
Ангела: Купи пола кило мелено месо, пола кило компири, кромид и јајца.
Борис: Добро, но како да го направам јадењето?
Ангела: Вака: прво, излуши ги и исечи ги кромидот и компирите. **пржи** го месото во масло заедно со кромидот. Стави сол и црн пипер. Во едно тенџере стави вода да **врие**. Стави ги компирите во водата и **вари** ги.
Борис: А колку време треба да ги варам компирите?
Ангела: 5 минути, а потоа исечи ги и стави ги во тавче. Откако ќе го испржиш месото, стави го врз компирите, а врз месото повторно стави компири. На крај, измешај 3-4 јајца и стави ги врз компирите. Тавчето стави го во топла рерна и **печи** го јадењето 40 минути.
Борис: Кога сакаш да **зготвам** мусака и да дојдеш на гости да ја пробаш?
Ангела: Ајде утре!
Борис: Еј, супер! Важи! Те чекам!

4.1.

- А: Добар ден! Повелете!
Б: Добар ден! Ве молам, едно **мени**!
А: Повелете!
Б: Сакам една голема **шопска** салата без кромид, **пилешко месо** и помфрит со сирење.
А: Нема пилешко месо. Дали сакате **телешко** или **свинско**?
Б: Не, благодарам. Дали имате риба?
А: Да, има риба и многу е **вкусна**.
Б: Добро, може риба. А какви сокови имате?
А: Има сок од портокал, кока-кола и спраjt.
Б: Донесете ми сок од портокал.
А: Дали сакате нешто за **десерт**?
Б: За десерт сакам **сладолед** од чоколадо и од ванила.
А: Во ред, сега ќе ви го донесам **приборот за јадење** и јадењето.
Б: Ве молам, ако може да ми донесете и **сол и црн пипер**.
А: Да, секако!

лекција 22 – Марфиев закон

2.

- Еве што има Роберт во неговата куќа:
Во **бањата** има: голема **када**; висок **туш**; **бојлер** во кој секогаш има топла вода; бела **ве-це шолја**; мало и убаво **огледало**; и **чешма** и **лавабо** за миење лице, раце и заби.
Во **дневната соба** има: нов и скап **тросед**; стара **фотелја**, во која Роберт седи додека го пие првото кафе и чита весник; до фотелјата има **столна ламба**; голем и грд **дустер** и гоовооолем телевизор.
Роберт има и **трпезарија**. Во неа има 4 кафеави **стола** и една мала **маса**.
Во **спалната соба** на Роберт има: голем **кревет**, а спроти него има **шифоњер**, во кој е неговата облека.
Омилена соба на Роберт му е **кујната**. Таму поминува многу време. Во неа има **шпорет** на кој готви многу вкусни јадења и **фрижидер** каде секогаш има ладно пиво. Откако ќе изеде сè, Роберт ги мие чиниите во **мијалникот**.

лекција 24 – Македонски народни приказни

1.

- Си биле еднаш двајца пријатели. Еден ден отишле во планина бидејќи сакале да се прошетаат. Додека се шетеле, зборувале и гледале колку е убава планината. Потоа, од никаде, пред нив излегла една голема кафеава мечка. Едниот пријател истрчал до првото дрво и се качил на него иако дрвото било многу високо. Другиот пријател не можел да трча и затоа легнал на патот како мртов за да се спаси од мечката. Мечката дошла до него, но...

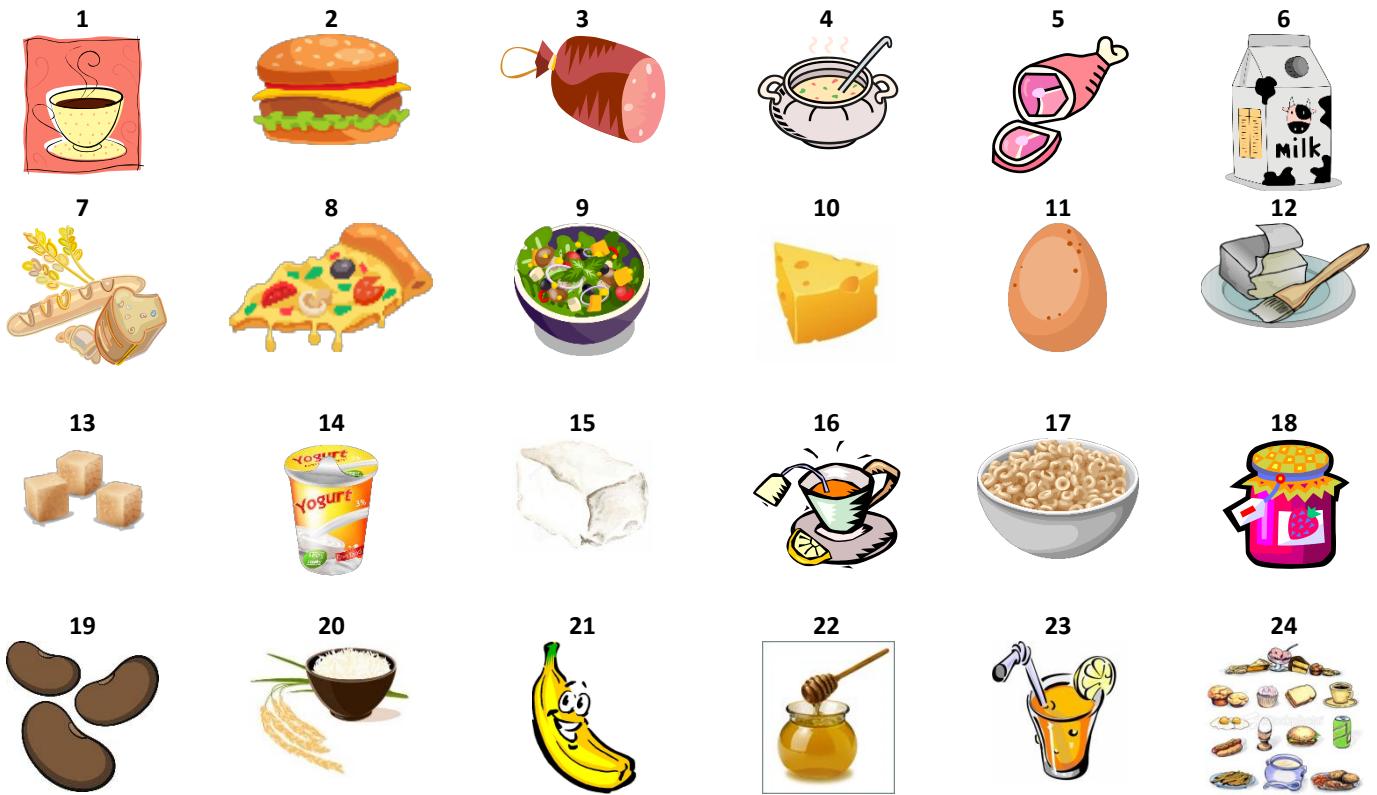
... не му направила ништо, само го подушкала, помислила дека е мртов и си отишла. Тогаш едниот пријател се симнал од дрвото и го прашал другиот:

„Што ти кажа мечката на уво?“, а тој му одговорил:

„Ми кажа да не бидам пријател со луѓе кои ги оставаат пријателите во неволја.“

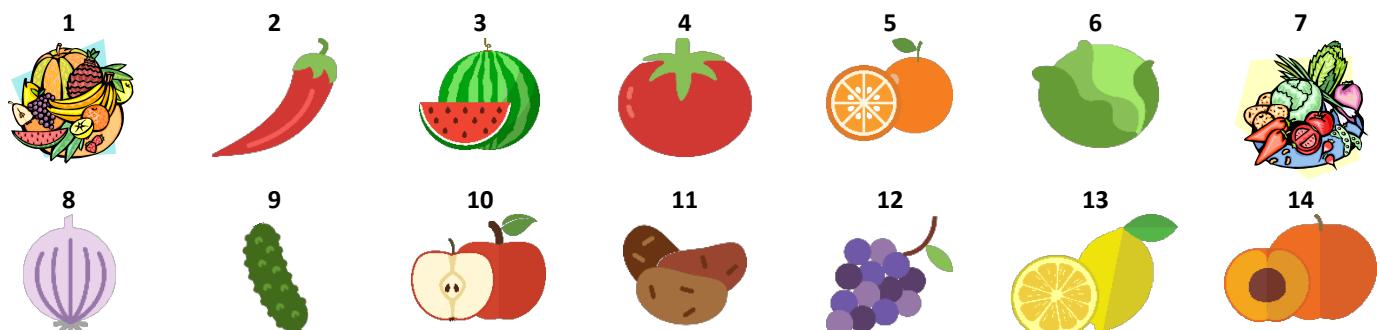
РЕЧНИК ВО СЛИКИ

ХРАНА

☐ <u>ЖИТАРКИ</u>	☐ <u>ХАМБУРГЕР</u>	☐ <u>ЈАЦЕ</u>	☐ <u>САЛАМА</u>	☐ <u>МЕД</u>	☐ <u>ШЕЌЕР</u>
☐ <u>САЛАТА</u>	☐ <u>БАНАНА</u>	☐ <u>МЛЕКО</u>	☐ <u>СУПА</u>	☐ <u>СОК</u>	☐ <u>МЕСО</u>
☐ <u>ЦЕМ</u>	☐ <u>ЛЕБ</u>	☐ <u>СИРЕЊЕ</u>	☐ <u>КАШКАВАЛ</u>	☐ <u>ЧАЈ</u>	☐ <u>ПУТЕР</u>
☐ <u>КАФЕ</u>	☐ <u>ЈОГУРТ</u>	☐ <u>ХРАНА</u>	☐ <u>ПИЦА</u>	☐ <u>ОРИЗ</u>	☐ <u>ГРАВ</u>

НА ПАЗАР

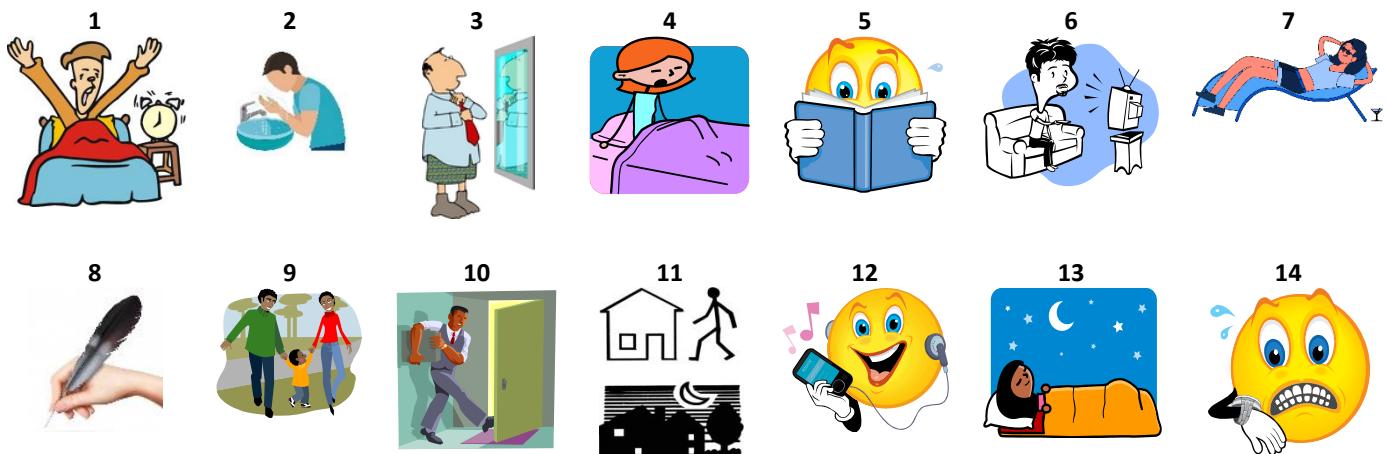
☐ <u>ПИПЕРКА</u>	☐ <u>ЈАБОЛКО</u>	☐ <u>ЗЕЛКА</u>	☐ <u>КОМПИР</u>	☐ <u>ПРАСКА</u>
☐ <u>КРАСТАВИЦА</u>	☐ <u>ГРОЗЈЕ</u>	☐ <u>ЗЕЛЕНЧУК</u>	☐ <u>ЛИМОН</u>	☐ <u>КРОМИД</u>
☐ <u>ПАТЛИЦАН/ДОМАТ</u>	☐ <u>ПОРТОКАЛ</u>	☐ <u>ЛУБЕНИЦА</u>	☐ <u>ОВОШЈЕ</u>	

ГЛАГОЛИ 1

☐ <u>ИМА</u>	☐ <u>ЖИВЕЕ</u>	☐ <u>ЈАДЕ</u>	☐ <u>РАБОТИ</u>	☐ <u>КУПУВА</u>
☐ <u>ПОЈАДУВА</u>	☐ <u>САКА</u>	☐ <u>НЕМА</u>	☐ <u>ПРАВИ</u>	☐ <u>ОДИ</u>
☐ <u>ЗНАЕ</u>	☐ <u>РУЧА</u>	☐ <u>ПИЕ</u>	☐ <u>ВЕЧЕРА</u>	

ГЛАГОЛИ 2 - СЕКОЈ ДЕН

☐ <u>СЕ ШЕТА</u>	☐ <u>ДОЦНИ</u>	☐ <u>СТАНУВА</u>	☐ <u>СЕ ОДМОРА</u>	☐ <u>СЛУША</u>
☐ <u>СЕ ВРАЌА</u>	☐ <u>СЕ МИЕ</u>	☐ <u>ЧИТА</u>	☐ <u>СПИЕ</u>	☐ <u>ПИШУВА</u>
☐ <u>СЕ ОБЛЕКУВА</u>	☐ <u>ЛЕГНУВА</u>	☐ <u>ГЛЕДА</u>	☐ <u>ИЗЛЕГНУВА</u>	

ИЗВИНЕТЕ, КАДЕ Е?

1

2

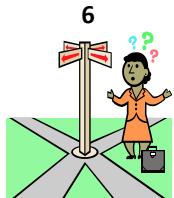
3

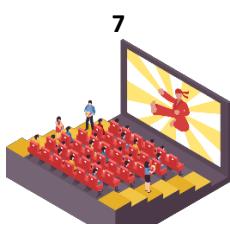
4

5

6

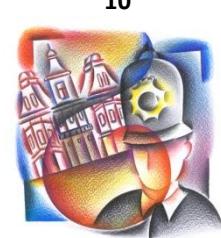
7

8

9

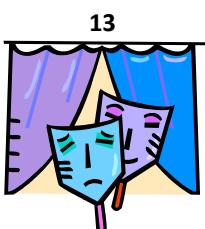
10

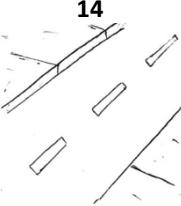
11

12

13

14

15

16

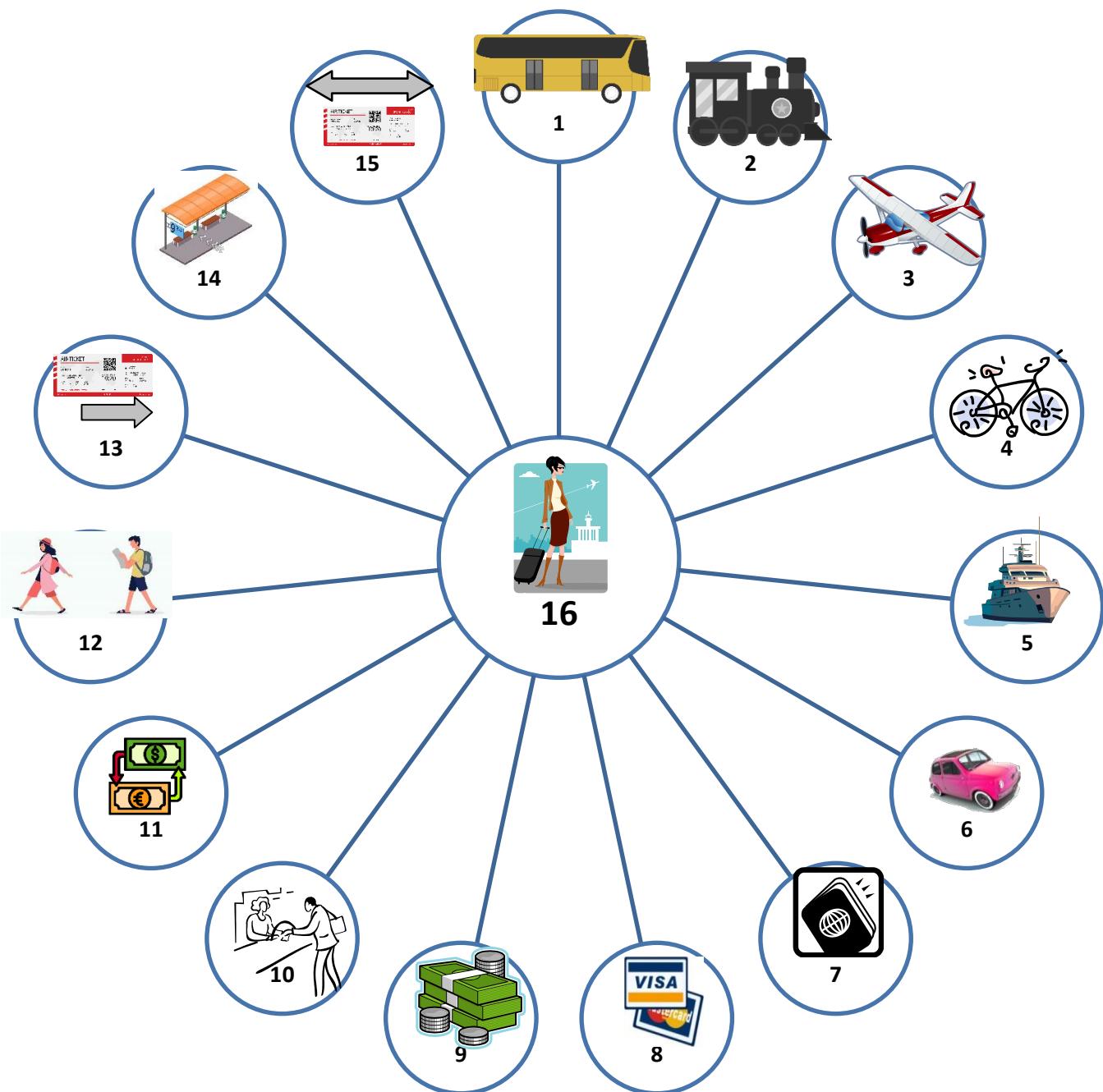
17

18

☐ <u>МУЗЕЈ</u>	☐ <u>ПОШТА</u>	☐ <u>ЦАМИЈА</u>	☐ <u>КИНО</u>	☐ <u>ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА</u>
☐ <u>РАСКРСНИЦА</u>	☐ <u>БАНКА</u>	☐ <u>РЕСТОРАН</u>	☐ <u>БОЛНИЦА</u>	☐ <u>АВТОБУСКА СТАНИЦА</u>
☐ <u>АПТЕКА</u>	☐ <u>ЦРКВА</u>	☐ <u>УЛИЦА</u>	☐ <u>ПОЛИЦИЈА</u>	☐ <u>ПЕКАРА</u>
☐ <u>ШКОЛО</u>	☐ <u>ТЕАТАР</u>	☐ <u>ПАЗАР</u>		

СРЕЌЕН ПАТ

 ПАРИ БИЛЕТАРА КОЛА/АВТОМОБИЛ МЕНУВАЧНИЦА ВОЗ БРОД БИЛЕТ ВО 1 ПРАВЕЦ ПЕРОН ТОЧАК АВИОН КАРТИЧКА АВТОБУС ПАСОШ ПЕШКИ ПОВРАТЕН БИЛЕТ ПАТУВА

ПРИЛОЗИ ЗА ИДНО ВРЕМЕ

20__ ГОД.

ОКТОМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7 → денеска
8	9	10	11	12	13	14 →
15	16	17	18	19	20	21 → недела
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

- следниот понеделник
 _____ вторник
 _____ среда
 _____ четврток
 _____ петок
 _____ сабота
 _____ недела

НОЕМВРИ → _____ месец

П	В	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
6	7	8	9	10	11	12

ДЕКЕМВРИ

20__ ГОД. → _____ година

ПРИЛОЗИ ЗА МИНАТО ВРЕМЕ

20__ ГОД. → _____ година

20__ ГОД.

ОКТОМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28 → недела
29	30	31				

- минатиот понеделник
 _____ вторник
 _____ среда
 _____ четврток
 _____ петок
 _____ сабота
 _____ недела

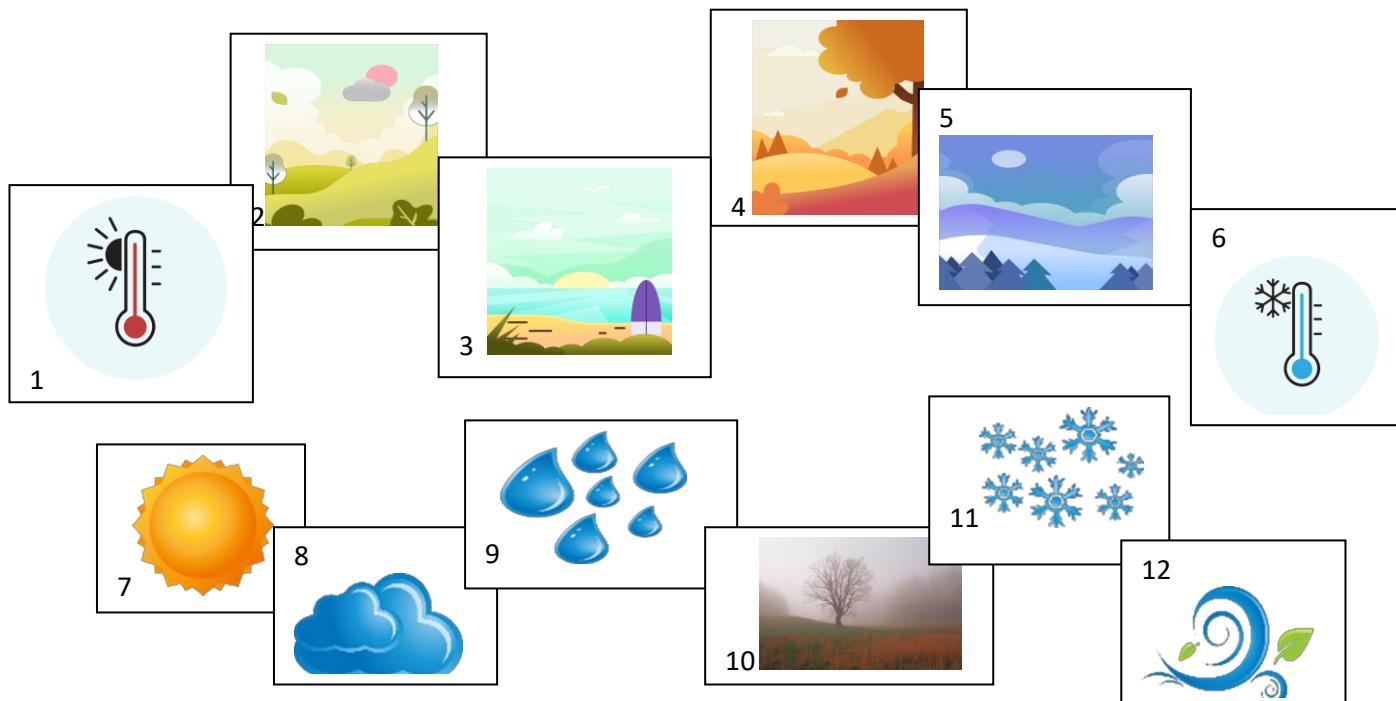
НОЕМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4 →
6	7	8	9	10	11	12

Вчера вечер = _____

ДЕКЕМВРИ

КАКВО Е ВРЕМЕТО?

ПРОЛЕТ

МАГЛА

ВЕТЕР

ЛАДНО

ЗИМА

ДОЖД

ТОПЛО

ЛЕТО

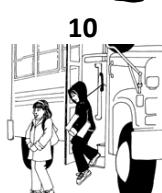
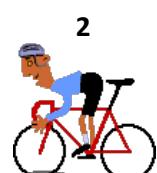
СОНЦЕ

ОБЛАК

ЕСЕН

СНЕГ

ГЛАГОЛИ З

ВОЗИ

СЕ
МАЖИ

СЕ ТУШИРА

ПЛИВА

ВЕЖБА

ТРЧА

БАКНУВА

ИГРА

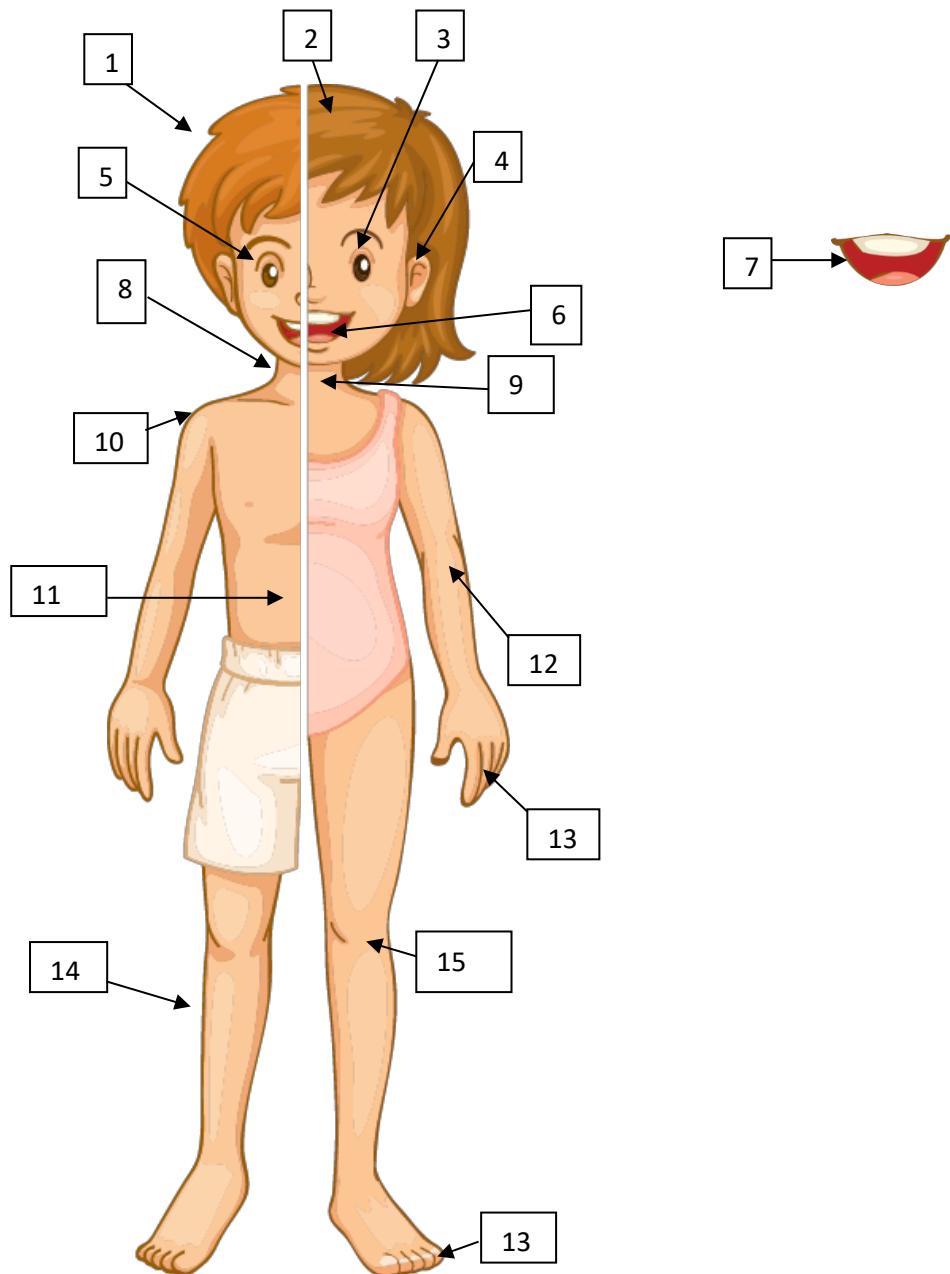
ТАНЦУВА

ПОАГА

ПРИСТИГНУВА

ДУВА

ТЕЛО

☐ <u>НОГА / НОЗЕ</u>	☐ <u>ГЛАВА</u>	☐ <u>ЗАБ</u>
☐ <u>СТОМАК</u>	☐ <u>УСТА</u>	☐ <u>ВРАТ</u>
☐ <u>НОС</u>	☐ <u>ПРСТ</u>	☐ <u>УВО / УШИ</u>
☐ <u>РАКА / РАЦЕ</u>	☐ <u>ОКО / ОЧИ</u>	☐ <u>КОСА</u>
☐ <u>КОЛЕНО</u>	☐ <u>ГРЛО</u>	☐ <u>РАМО / РАМЕЊА</u>

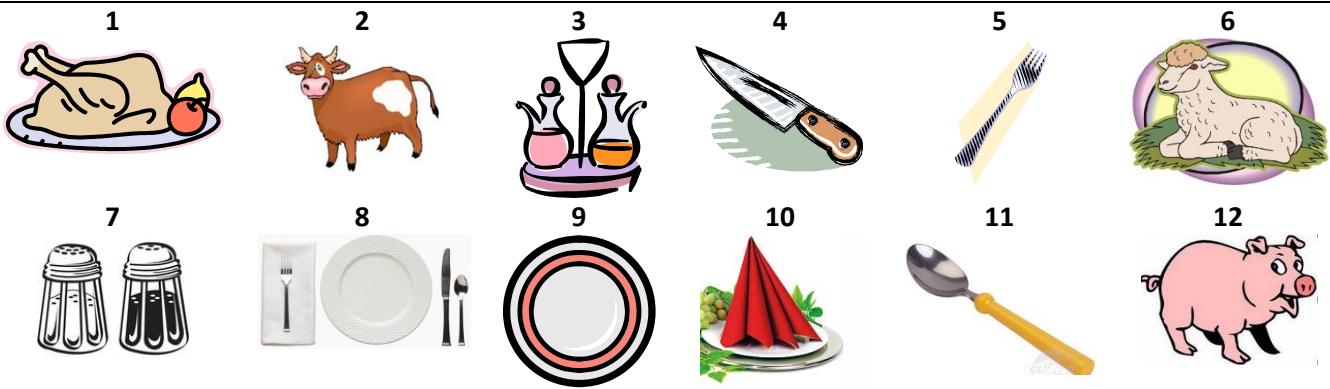
ОБЛЕКА

☐ <u>КОСТУМ</u>	☐ <u>ШАЛ</u>	☐ <u>НАОЧАРИ</u>	☐ <u>ПАТИКИ</u>	☐ <u>МАИЦА</u>	☐ <u>ЈАКНА</u>
☐ <u>КОШУЛА</u>	☐ <u>БЛУЗА</u>	☐ <u>КАПА</u>	☐ <u>ФАРМЕРКИ</u>	☐ <u>ЦЕМПЕР</u>	☐ <u>ЧОРАПИ</u>
☐ <u>ПАЛТО</u>	☐ <u>ФУСТАН</u>	☐ <u>ПАНТАЛОНИ</u>	☐ <u>ЧЕВЛИ</u>	☐ <u>СУКЊА</u>	☐ <u>РАКАВИЦИ</u>

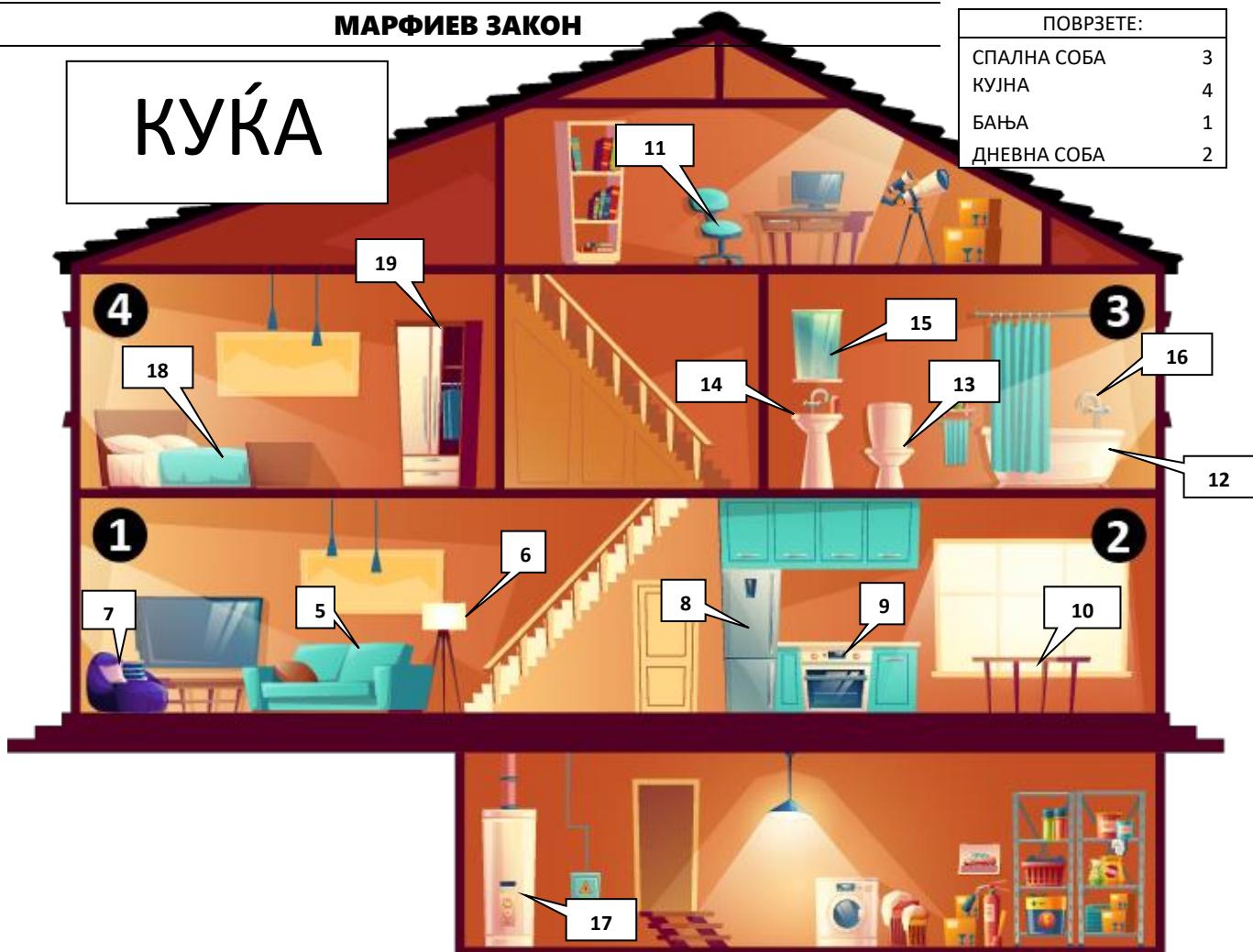
Речник во слики

ВО РЕСТОРАН

☐ <u>ПРИБОР ЗА ЈАДЕЊЕ</u>	☐ <u>ВИЉУШКА</u>	☐ <u>ЛАЖИЦА</u>	☐ <u>НОЖ</u>
☐ <u>ПИЛЕШКО</u>	☐ <u>СВИНСКО</u>	☐ <u>ТЕЛЕШКО</u>	☐ <u>ЈАГНЕШКО</u>
☐ <u>САЛВЕТА</u>	☐ <u>МАСЛО И ОЦЕТ</u>	☐ <u>СОЛ И ЦРН ПИПЕР</u>	☐ <u>ЧИНИЈА</u>

МАРФИЕВ ЗАКОН

☐ <u>БОЈЛЕР</u>	☐ <u>ЛАВАБО</u>	☐ <u>КАДА</u>	☐ <u>ТРОСЕД</u>	☐ <u>ЛАМБА</u>
☐ <u>СТОЛ</u>	☐ <u>ФОТЕЛЈА</u>	☐ <u>КРЕВЕТ</u>	☐ <u>ТУШ</u>	☐ <u>ШПОРЕТ</u>
☐ <u>ФРИЖИДЕР</u>	☐ <u>ОГЛЕДАЛО</u>	☐ <u>ВЦ-ШОЛЈА</u>	☐ <u>МАСА</u>	☐ <u>ШИФОЊЕР</u>

ГЛАГОЛИ 4

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

☐ <u>ВРИЕ</u>	☐ <u>СЛИКА</u>	☐ <u>ПРОБУВА</u>	☐ <u>ЈАВА</u>	☐ <u>УЧИ</u>	☐ <u>СЕЧЕ</u>
☐ <u>СВИРИ</u>	☐ <u>ПЕЕ</u>	☐ <u>НОСИ</u>	☐ <u>СКИЈА</u>	☐ <u>ПРАШУВА</u>	☐ <u>МЕША</u>
☐ <u>БАРА</u>	☐ <u>СЕ
ЈАВУВА</u>	☐ <u>КАМПУВА</u>	☐ <u>ЛОВИ</u>	☐ <u>ИГРА
КОШАРКА</u>	☐ <u>СТАВА</u>
☐ <u>ПЛАНИНАРИ</u>	☐ <u>ИГРА
ОДБОЈКА</u>	☐ <u>КИВА</u>	☐ <u>КАШЛА</u>	☐ <u>ГОТВИ</u>	☐ <u>ПРЖИ</u>
☐ <u>ВАРИ</u>	☐ <u>ПЕЧЕ</u>	☐ <u>ЛУПИ</u>	☐ <u>РЕНДА</u>	☐ <u>ПОПРАВА</u>	☐ <u>СЕ
ПОЗДРАВУВА</u>